
STENOGRAFISCHE NOTULEN VAN DE PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

VERGADERING VAN

6 DECEMBER 2022

PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

VERGADERING VAN 6 DECEMBER 2022

De vergadering wordt geopend te 14.00 uur.

De heer Provinciegriffier is aanwezig.

Tekenden de aanwezigheidslijst:

ANCIAUX Koen
BAKELANTS Ann
CALUWÉ Ludwig
CLAESSEN Jan
COLSON Mireille
COTTENIE Christ'l
CUYLAERTS Nathalie
DANEELS Tobias
DE HAES Jan
DE QUICK Erik
DE WINTER Stefan
DILLEN Koen
FRANÇOIS Catherine
GEYSEN Kris
GYS Seppe
HELSEN Katleen
JACQUES Ilse
LAUWERS Linda
LEMMENS Luk
PALINCKX Koen
SCHOOFVS Louis
SOHIER Rudy
STEVENS Lili
TALHAOUI Fauzaya
VALKENIERS Bruno
VAN DIENDEREN Ilse
VAN HAUTEGHEM Marleen
VAN OLMEN Mien
VAN RANSBEECK Brend
VANDENDRIESSCHE Diederik
VERHAERT Inga
VERHAEVEN Eddy
VRANCKEN Isabelle
WECKHUYSEN Wendy

Verontschuldigd:

Mevrouw de Gouverneur
BOONEN Nicole
VAN GORP Valery

De raad is bijeen in openbare vergadering.

OPENBARE VERGADERING

VOORZITTER.- Goedemiddag allemaal, allemaal van harte welkom op de voortzetting van onze provincieraad van vandaag 6 december. Dan starten we de provincieraad, maar ik heb nog eerst gisteren een brief gekregen en ze hebben gevraagd om die eventjes kort voor te lezen.

“Lieve vriendjes uit de provincieraad, gisteren ben ik uw voorzitter tegengekomen en heb hem gevraagd mijn brief voor te lezen. Zwarte Piet en ik hebben gezien dat de meesten onder jullie brave kindjes zijn, alhoewel er ook wat deugnietjes bij zijn. Ik heb gehoord dat jullie vandaag starten met de bespreking van de budgetten, daarom heb ik aan de voorzitter een chronometer gegeven om te bekijken hoe lang jullie over bepaalde onderwerpen kunnen za... spreken. Ik heb hem wel gezegd dat hij de deputatie in het oog moet houden dat ze niet over hun tijd gaan met de bespreking, alsook geldt dat voor de andere leden. Geniet van jullie versnapering en ik wens jullie alvast aangename debatten en steeds op het juiste knopje drukken om te stemmen. Groetjes, Sint en Piet.” Zo, dat is dan ondertussen ook gebeurd.

VOORZITTER.- En nu gaan we bijna echt van start. Gedeputeerde Lemmens, aan u het woord. Gedeputeerde, nu u hier even van voor staat is er nog een klein ding, de fractievoorzitter van N-VA heeft nog een woordje te zeggen. Gedeputeerde u mag blijven staan.

Mevrouw CUYLAERTS.- Beste gedeputeerde, dag Luk. We staan hier niet om een Sintcadeautje aan u te geven, nee we willen u even in de bloemetjes zetten want u mag morgen een mijlpaal in uw loopbaan vieren. Morgen is het immers tien jaar geleden dat u de eed aflegde als eerste gedeputeerde van de provincie Antwerpen. En in die tien jaren heeft u vele mijlpalen in de provincie Antwerpen meegemaakt, waaronder de afbraak van het oude provinciehuis, het tijdelijk onderkomen van de organisatie en dan de start van een nieuw tijdperk in dit huis.

U heeft de hervorming aan provinciale bevoegdheden en werking, naar aanleiding van de interne staatshervorming, mee in goede banen geleid. En hoewel u daarbij onder andere van uw geliefde bevoegdheid cultuur moest afscheid nemen, heeft u met overtuiging de boodschap uitgedragen dat de hervorming een meer gefocuste taakstelling met zich meebracht die de provincie enkel kon versterken.

En zo kennen wij u, als een gedeputeerde die gelooft in de provincie als een overheid die een verschil maakt, voor lokale overheden en dus ook de inwoners van de provincie Antwerpen, met één voet in Vlaanderen en de andere bij de lokale besturen, een brug als het ware.

Wij kennen u ook als een bruggenbouwer. Letterlijk, want onder uw bewind hebben de fietsostrades vleugels, tunnels en bruggen gekregen. Maar ook figuurlijk en dat doet u vanuit uw mandaat, dus met en tussen Vlaanderen en de lokale overheden. Maar u bent ook over de partijgrenzen heen een bruggenbouwer. Ja, u draagt uw politieke kleur uit, ook als dat wil zeggen dat er partijdonaties geschrapt worden. En ook al is de provincie niet de troetel van uw partij, u maakt de provincie net sterker door beslissingen te nemen die op lange termijn de provincie toelaten om sterker te worden. Niettemin doet u dat stevast in overleg met uw coalitie en andere gesprekspartners. U zal geen bruggen opblazen maar liever bouwen, daarvoor willen wij u feliciteren dat u zich voor de provincie al tien jaren zo gezwind inzet, blijft u vooral altijd zo vooruitgaan.

Dank u wel.

applaus

0. Provinciale overheid

Nr. 0/1 van de agenda

Toelichting gedeputeerde Luk Lemmens bij de strategische nota van het meerjarenplan en bij de beleidsnota 2023.

VOORZITTER.- Zo en nu gaan we echt van start met de budgetbesprekingen. Gedeputeerde Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Wacht nog even met uw chronometer. Bedankt, het is een beetje onverwacht, maar het is inderdaad tien jaar en dat is lang, tien jaar. Ik heb verschillende collega's gehad waar we afscheid van hebben moeten nemen, ook collega's waar we op een tragische manier afscheid hebben moeten nemen. In tien jaar gebeurt veel, gebeurt enorm veel, maar ik ben enorm fier dat ik die tien jaar toch altijd met een visie heb kunnen doorstaan, en die visie ook naar mensen binnen mijn partij maar ook buiten mijn partij heb kunnen uitdragen, dat die provincie toch wel een niveau is waar dat je dingen kan doen. En ik geloof echt wel dat wij in dit niveau allemaal binnen onze beleidsdomeinen toch echt wel bepaalde zaken op een goede manier hebben kunnen realiseren, waardat de mensen en de gemeenten enorm veel aan hebben. De provincie, dit niveau werkt, ik zie dat dagdagelijks en we werken hier ook samen met ongelooflijke ambtenaren, met ongelooflijke medewerkers. In feite is ambtenaren een totaal fout woord bij ons in de provincie, het zijn echt medewerkers die gaan voor dit niveau, die gaan voor hun beleid, die gaan waar zij voor staan. En dat kunnen wij elke dag, collega's, ondervinden en daarom vind ik het fijn dat ik na die tien jaar toch nog enkele jaren kan afmaken en we zien daarna wel. In elk geval bedankt voor deze mooie attentie. Dank u.

Tijdens de tussenkomst van gedeputeerde Lemmens worden begeleidende slides getoond.

Geachte voorzitter, geachte gouverneur is er niet, geachte collega-gedeputeerden, geachte griffier, geachte financieel beheerder, geachte provincieraadsleden.

Traditioneel zijn de begrotingsbesprekingen het organisatorische hoogtepunt van het voorbereidend werk van maanden. De overhandiging van de boeken op de verenigde raadscommissie van 9 november is daarbij al een belangrijke mijlpaal. De grote lijnen die dan meegegeven zijn worden nu verder verfijnd, maar sta mij toe eerst het grote kader nog eens mee te geven.

En ook nu start ik eerst en vooral met de belangrijkste boodschap, het worden ook voor de provincie Antwerpen financieel uitdagende jaren. De gevolgen van de coronacrisis zijn amper verteerd of we moeten het hoofd bieden aan een volgende crisis: de oorlog in Oekraïne en de erg hoge inflatie. Concreet hebben we voor de periode 23-25, de resterende tijd van de meerjarenplanning, te maken met een stijging van de energiekost met 6,8 miljoen, een extra bouwkost van 11,5 miljoen, een stijgende personeelskost van 33,7 miljoen. Kortom collega's, een onvoorziene meerkost van 52 miljoen EUR. Gelukkig hebben we in de COVID-periode een buffer aangelegd. Daarnaast zal een deel opgevangen worden door de indexaanpassing van de belastingen.

Op 9 november heb ik ook meegegeven dat we daarnaast de meerjarenplanning in evenwicht wilden houden door het voeren van een aangepast uitgavenbeleid. We schuiven het tekort dus niet door naar de toekomst. Anderzijds willen we ook geen louter boekhoudkundige besparing op touw zetten. We willen dus niet, enkel ingegeven door de omstandigheden, ad hoc beslissingen nemen met een aangepast uitgavenbeleid in de resterende legislatuur. We willen beslissingen nemen die kaderen in een duurzaam beleid die de organisatie op lange termijn versterken. We stellen ons daarbij op als een wendbare overheid. Anno 2023 is organisatorische wendbaarheid trouwens een basisvoorwaarde voor een performante overheid. Alleen zo kunnen

we een antwoord bieden aan de toenemende snelheid waarbij maatschappelijke, economische en politieke veranderingen zich aandienen.

Iedereen kent Winston Churchills gevlugelde woorden: never waste a good crisis. Vanuit een positieve kansenbenadering hebben we deze uitdaging opgevat als een streven naar een nog meer efficiënte of geoptimaliseerde werking en tegelijk gekozen om meer te investeren in acties die op termijn meer renderen dan de investering op zich. En met renderen bedoelen we niet enkel financieel. Er is daartoe een gedifferentieerd en gefaseerd plan opgesteld dat vertrekt vanuit vier globale uitgangspunten. Ten eerste, onszelf scherp houden en inzetten op onze basisopdrachten. Ten tweede, zorgen voor een aangepaste wendbare en efficiëntere organisatie. Ten derde, kostenbewust met personeelskader en organisatie omgaan in budgettair uitdagende tijden. Ten vierde, inzetten op functies met een duidelijke return en een meerwaarde om sterker te staan naar de toekomst. Vanuit deze uitgangspunten zijn er veertien opdrachten geformuleerd aan het managementteam. Zoals aangegeven gaat het over een gefaseerd plan, gespreid over meerdere jaren, vandaar ook dat er in de cijfers voor 2023 nog niet meteen iets van te merken is. Bij sommige acties zal de uitvoering en impact op de cijfers ook legislatuur overschrijdend zijn.

Zoals aangehaald is het eerste uitgangspunt inzet op de basisopdrachten. We hebben hier, collega's, gekeken met welke taken we als provincie fundamenteel invulling geven aan onze opdracht. Taken waarbij we zowel als sub-Vlaams als ook bovenlokaal overheidsniveau reële ondersteuning bieden aan lokale besturen, zowel op het vlak van beleid alsook operationele ondersteuning in de uitvoering van het beleid. Dit was het referentiekader waarbinnen de aftoetsing van tal van taken gebeurd is. Concreet heeft de deputatie de volgende beslissingen genomen: de provincie stopt met de uitbating van het Suske en Wiske Museum op 1 januari 2025. We gaan in gesprek met de gemeente, de familie en de uitgeverij. We doen vanaf begin 2023 een nieuwe marktbevraging. In het beste geval vinden we een overnemer en blijft het museum open, maar als echt niemand interesse toont sluit het museum in 2025. Op 1 januari 2025 wordt de provinciale werking stopgezet van de bibliotheekwerking en uitleendienst van DocAtlas. Naar voorbeeld van de stad Turnhout wordt een integratie in de bibliotheekwerking van andere steden gezocht. De werking rond digitalisering, levenslang leren en taal, wordt verdergezet binnen de dienst Werk van de provincie. Ook hier zoeken we voor het personeel oplossingen via het kader personeelsbewegingen. Het Hof van Leysen is meer een buurtpark dan een provinciaal domein en dragen we daarom over aan het district. De gesprekken hierover zijn opgestart en die waren toch al enige tijd bezig, dat wil ik toch nog benadrukken. En tot slot worden gesprekken opgestart met Vlaanderen en Turnhout en de omliggende gemeenten over de overdracht van de Warande tegen 1 januari 2025.

Een tweede uitgangspunt is streven naar een efficiënte, meer geoptimaliseerde werking van onze organisatie. Daaruit zijn volgende opdrachten geformuleerd naar de betrokken entiteiten en diensten. De komende jaren gaat een generatie educatiewerkers in onze domeinen met pensioen, dit wordt aangewend om de huidige traditionele educatiewerking te evalueren en stelselmatig te actualiseren. Er wordt gekeken naar een meer interactief aanbod en meer samenwerking met de lokale partners. Het Gouverneur Kinsbergencentrum is gevraagd een masterplan uit te werken. Waar liggen de noden in de sector en dus de focuspunten voor de werking van het centrum in de toekomst? Dit wordt gecombineerd met een ruimere infrastructuuroefening. We gaan immers verder met optimalisering van ons patrimonium, want minder gebouwen betekent minder kosten. Daartoe clusteren en centraliseren we dus dienstverlening en verkopen we wat leegkomt. Vanaf 2023 fuseren de diensten flankerend onderwijsbeleid en flankerend arbeidsmarktbeleid tot één dienst binnen het Departement Economie, Streekbeleid en Europa. Ten vierde wordt de werking van ons congrescentrum in het provinciehuis geoptimaliseerd zodat het meer en beter benut kan worden en voor meer financiële return kan zorgen. Tot slot zullen al onze verzelfstandigde entiteiten samen met het Departement Financiën een traject doorlopen om hun financiële maturiteit en zelfredzaamheid te verhogen en optimaliseren we onze inkomsten door onder andere de modernisering van onze financiële processen, denk aan de invoering van een QR-code op de aanslagbiljetten en een vereenvoudigde digitale aangifte door bedrijven.

Sommige van bovenstaande acties hebben natuurlijk een impact op het personeel. De budgettaire uitdagende tijden vereisen een kostenbewust beleid binnen het personeelskader, ons derde uitgangspunt. Eerst en vooral plannen we begin 2023 de uitwerking van een collectieve aanpak voor de pensioneringsgolf die er aankomt. Het gaat over grosso modo 250 voltijds equivalenten tegen eind 2025. Concreet zullen we functies die vacant komen bij pensionering enkel vervangen indien onontbeerlijk voor de werking. Daarnaast werken we een goed en duidelijk kader uit voor de personeelsbewegingen die bovenstaande acties met zich meebrengen. Er zullen onvermijdelijk medewerkers in overtal komen door het stopzetten van de dienstverlening waarop ze vandaag zijn tewerkgesteld. We zetten op basis van ons kader voor interne bewegingen een aanpak op die gestoeld is op volgende principes: we starten een begeleidingstraject op maat en op vraag op, beperkt in de tijd met als doel de verwerving van een nieuwe job, hetzij intern, hetzij extern.

Dan komen we tot het vierde en laatste uitgangspunt. Zoals eerder aangegeven willen we ook investeren in projecten en functies met een duidelijke return en die er op termijn voor zorgen dat we sterker staan. We denken daarbij aan energie, klimaat en het verwerven van Europese middelen. Daarom investeren we verder in het energiezuinig en het klimaatneutraal maken van ons patrimonium, hiervoor zullen we extra personeel aanwerven. Er worden twee extra ingenieurs aangeworven om tegen 2025 voor elke provinciale site een masterplan gebouwen op te maken met de scope op energie en water. Daarnaast zullen we vanaf 2023 bij het Departement Vrije Tijd en het Departement Onderwijs en Educatie, de departementen met het grootste patrimonium en dus het grootste energiebesparingspotentieel, elk een deskundige energiebesparing aangeworven worden. Om dit te ondersteunen wordt bij DLOG een projectingenieur gebouwautomatisatie en smartbuildings aangeworven. In feite, collega's, moeten deze functies zich minstens terugverdienen.

Hierbij heb ik u een globaal overzicht geboden van de optimalisatie die we binnen onze provinciale werking nastreven. Vanuit vier uitgangspunten hebben we dus veertien opdrachten geformuleerd die nu uitgewerkt worden. Een eerste voorzichtige inschatting leert dat de uitvoering van deze opdrachten kan leiden tot een efficiëntiewinst in het meerjarenplan uiteraard. Geachte provincieraadsleden, in 2018 bracht de interne staatshervorming een vergrote focus op bevoegdheden met zich mee, waarmee de provincie als bovenlokaal overheidsniveau reële ondersteuning biedt aan lokale besturen. In feite hebben we nu ons werkingskader nog beter omlijnd en de taakstelling verder verfijnd. Door onze taken en werking als overheid te onderzoeken en ook op de bevindingen te handelen, in tijden dat overheden focussen op louter besparingen en de factuur naar de toekomst door te schuiven, geven we blijk van durf en verantwoordelijkheidszin. Uiteraard zullen we tijdens deze budgetbespreking ook nog bekijken welke exploitatie-uitgaven en investeringen in 2023 zullen gebeuren. Ik werp hier nog geen vooruitblik op, ze zullen toegelicht worden door de deputatie.

Ik wil ook nog tot slot de griffier en zijn diensten en ook onze financieel beheerder met zijn diensten bedanken voor de enorme ondersteuning die ze hebben bijgebracht bij het tot stand komen van deze begroting, waarvoor enorm veel dank. Ik stel voor dat we nu de bespreking aanvatten, maar ik neem aan, collega De Haes, dat u nog kort een toelichting zal geven. Ik dank u.

Nr. 0/2 van de agenda

Toelichting gedeputeerde Jan De Haes bij de financiële nota van het meerjarenplan en bij de financiële nota 2023.

Tijdens de tussenkomst van gedeputeerde De Haes worden begeleidende slides getoond.

De heer DE HAES, gedeputeerde.- Dank u wel collega, dank u wel allemaal. Heel veel nieuws ten opzichte van de verenigde raadscommissies kan ik natuurlijk niet zo meteen vertellen. Het is eigenlijk de bedoeling om u een beetje financieel op te warmen voor de debatten over de begroting en om een beetje toch die logica en de uitdagingen in de verf te zetten. Om te beginnen bij het einde, ik weet dat dat misschien wat abnormaal is, maar daar moet het uiteindelijk op eindigen, dan zien wij dat onze meerjarenplanning 2025, dat is rechts in de tabellen, dan zie je dat onze autofinancieringsmarge positief is en dat ons beschikbaar budgettair resultaat ook goed boven nul zit. Zover geen probleem.

Eigenlijk moet ik wel zeggen, we hebben als provincie een beetje chance dat we een redelijk sterke organisatie zijn. Sterk, daar bedoel ik mee: we hebben heel voorzichtig begroot, we zijn heel flink geweest in de afgelopen tijden en we kunnen tegen een stootje. Het probleem echter is natuurlijk dat wij als organisatie niet vreemd aan de wereld zijn, dat wij dingen niet helemaal zelf kunnen bepalen laat staan betalen, dat we daarvoor afhankelijk zijn van wat er rondom ons gebeurt. En als je dat dan naast elkaar legt dan moet je keuzes maken en dan zeggen we, kijk, wat we wel gaan doen is blijven investeren. Dat is een beleid dat we willen doen en ik hoop dat alle bedrijven dat ook doen, want wanneer in crisissituaties iedereen aan de handrem trekt, dan vergroot je eigenlijk die crisis en dat is een recessie, niet een klein beetje recessie, maar wordt dat een mega recessie.

Wij blijven die opportuniteiten doen, we zullen blijven investeren als overheid en ik denk dat dat ook onze verantwoordelijkheid is, het goede voorbeeld qua investeringen. Dat neemt niet weg dat er ook voor ons een aantal problemen in de lucht hangen die van buitenaf op ons afkomen en dan denk ik zeker aan de inflatie waar wij zelf heel weinig vat op hebben, aan de energiekost waar we nog minder vat op hebben of ook aan de stijgende kosten die onrechtstreeks ook ons beïnvloeden. Denk maar bijvoorbeeld aan de aannemers die de beken ruimen, die werkingskosten die we daar hebben die stijgen ook enorm. Om een beetje een grootteorde te geven, en ik heb ten opzichte van de verenigde raadscommissies deze tabel even uit elkaar getrokken, wat betekent bij wijze van grootteorde de indexering van onze wedde? Voor de komende drie jaren is dat voor ons een meerkost van 33,7 miljoen. Gelukkig hebben we ooit een potje opzijgelegd voor de financiering van de tweede pijler, herinnert u het nog, het is hier al een paar keer ter sprake gekomen met de overgang van Provant naar Prolocus, waar we de afspraak hebben gemaakt dat we daar een twintigtal miljoen uit die Prolocus-pot terug kunnen laten vloeien naar onze provincie. Dat betekent voor de komende drie jaar dat wij onze stijging van de personeelskost met een 13 miljoen kunnen helpen financieren. Let wel, dit is natuurlijk een tijdelijke situatie, ik kom daar subiet nog op terug. Energie, we hebben geluk met dit gebouw, maar buitendiensten, provinciale scholen en dergelijke, zijn nog niet allemaal, maar dat komt ook straks nog terug in ons beleid, maar zijn nog niet allemaal energieneutraal. We hebben nog redelijk wat energiekosten, die meerkost begroten we op 3 jaar tijd op 6,7 miljoen, ook geen klein bier.

Even een tijdslijn, we houden onze exploitatie in evenwicht de komende jaren, maar als je de taartdiagram van 2023 bekijkt dan zie je dat onze ontvangsten altijd komen vanuit belastingen. We hebben één voordeel, 60 procent is de onroerende voorheffing, de opcentiemen op de onroerende voorheffing, waar wij natuurlijk automatische indexatie hebben. We moeten onze opcentiemen niet verhogen, alles blijft gelijk. Dat is natuurlijk verschillend wat betreft de provinciebelasting op bedrijven en gezinnen. Op bedrijven is geïndexeerd, op gezinnen hadden wij een indexsprong gedaan, in 2022 hadden wij geen aanpassing gedaan aan de levensduurte. We gaan dit voor 2023 wel doen en dat betekent, zoals ik al vorige keer gezegd heb, dat wij op drie jaar tijd 6 miljoen meer belasting op gezinnen zullen innen en 3 miljoen op bedrijven en een 15 miljoen op de onroerende voorheffing. Samen is dat 24 miljoen waarmee wij het belangrijkste deel van de te verwachten uitdagingen, meerkosten voor de komende 3 jaar kunnen financieren. Er is dus, ik herhaal, geen verhoging van de belasting, er is wat de gezinnen betreft een matige indexatie en de anderen volgen gewoon de indexaties.

Wat de uitgaven betreft, de taart leert ons ook dat personeel voor ons een kost van 40 procent is. Je moet dat een beetje nuanceren, want je ziet daar ook 21 procent dotatie, dat zijn eigenlijk de centen die van de provincie naar de APB's gaan. Natuurlijk binnen de APB's is dat ook voor

energie en personeel te betalen, dus ook daar zit die personeelstijgingskost in, dus ook onze dotaties moeten wij mee verhogen voor de personeelskost. Dus je voelt meteen als je die verdeling hier ziet hoe belangrijk het is of in welke mate dat die kostenstructuur beïnvloed wordt door de stijging van de levensduurte.

Eventjes op een schema gezet voor de komende jaren, volledigheidshalve moet ik zeggen dat 2020 en 2021 de rekeningen zijn en dus niet de budgetten, maar je ziet waar de onderlinge verhoudingen grotendeels hetzelfde blijven maar dat alles stijgt in gezamenlijk. Zoals ik zei we blijven investeren, dat is deze slide. Misschien even toelichten, een investering is ten eerste altijd heel cyclisch. Aan het begin van de legislatuur denken wij hard na en dan beginnen wij te investeren en dan komt dat op ritme. Wanneer je rekening 2020 en rekening 2021 ziet, dan zie je in 2022 een hele hoge investeringspiek staan. Dat heeft ten eerste te maken met de cyclische beweging van de investeringen, maar natuurlijk ook, en dat komt op de volgende slide nog, met de fietsostrades waar er heel veel van in gang gezet zijn en waarvan de rekeningen nu beginnen binnen te vallen. Deze slide vertaalt dan natuurlijk meteen de fietspaden inclusief de fietsostrades waar onze gedeputeerde zo heel fier op is en veel bruggen bouwt, maar waar ik altijd bij zeg: dat is niet de enige focus van onze provincie. O nee, maar u ziet toch wel dat wij blijven investeren, totaal deze legislatuur 360 miljoen waarvan wij 120 miljoen in grootteorde terughalen uit investeringsontvangsten.

Tot slot over de investeringen toch nog één weetje, we hebben hier het nieuwe provinciehuis en als we eens berekend hadden, bij wijze van simulatie wat het oude provinciehuis nog zou kosten aan stookolie en elektriciteit en we berekenen dat aan de prijzen van vandaag natuurlijk en we vergelijken dat met de prijzen van het provinciehuis nu, dan zie je dat we een netto besparing zouden maken van een goed miljoen 150. Kortom zoals collega Luk zei, we gaan ook natuurlijk investeren in een organisatie en ook in het Departement Financiën moeten we dat doen. We gaan eigenlijk echt zorgen dat we al die financiële processen en over wat gaat dat onder andere, door heel fijn in te schrijven wanneer centen zullen nodig zijn in de begroting kunnen wij ook onze op te nemen leningen beperken en we kunnen ervoor zorgen dat we echt daar besparingen nog doen. De netto besparingen zijn natuurlijk de interesten die je moet betalen, de budgettaire besparing is dat je minder geld moet inbrengen en dat je ruimte kan creëren voor andere dingen. Ook heel eenvoudige processen lijkt dat allemaal, QR-codes op aanslagbiljetten, maar we zijn daar heel hard mee bezig en ik denk dat dat in 2023 ook verder uitgerold kan worden. Maar belangrijk, en er is al naar verwezen, het traject dat we met de verschillende entiteiten gaan lopen. Ik denk dat elke organisatie dat aan zichzelf en aan zijn financierders, in deze zijn dat de burgers en de bedrijven, verschuldigd is om regelmatig quasi permanent voor de spiegel te gaan staan, te zeggen, doen wij de juiste dingen en doen wij de dingen juist. Ik denk dat dat heel belangrijk is, middelen zijn niet oneindig en we moeten de mensen die hier alle dagen het beste van zich geven ook de nodige tools geven. Dat betekent dat je naast de middelen, naast de mensen ook de methodes moet durven bekijken en daar gaan we werk van maken. Een van de belangrijkste redenen is, u heeft het daarstraks gezien, binnen x-aantal jaren is die reserve die we hebben op de tweede pijler, loopt dat af. Tegen dan moet onze organisatie alweer een stapje efficiënter zijn en alweer een stapje doelmatiger kunnen werken. Ik denk dat wij dan zo dadelijk aan de tussenkomsten van de fractievoorzitters kunnen beginnen voorzitter en dan rond ik hierbij af.

Dank u wel.

Nr. 0/3 van de agenda

Tussenkomst fractievoorzitter N-VA bij het meerjarenplan en het budget 2023.

VOORZITTER.- Dank u wel, gedeputeerde Lemmens en gedeputeerde De Haes. Mevrouw Cuylaerts heeft het woord.

Mevrouw CUYLAERTS.- Geachte voorzitter, geachte leden van de deputatie, collega's, spannend, de eerste maal dat ik als fractievoorzitter de budgetbesprekingen opvolg. Naar voorbeeld van mijn voorgangster Mireille Colson wil ik graag gedeputeerde Lemmens en gedeputeerde De Haes bedanken voor hun inleiding van de budgetbespreking, alsook de diensten en dan in het bijzonder de financieel beheerder mijnheer Verbruggen en het Departement Financiën die jaar na jaar het budget op een duidelijke manier voor ons allen opmaken.

Na enkele budgetbesprekingen die hybride en met mondkapen plaatsvonden kunnen deze eindelijk terug volledig fysiek plaatsvinden, dat komt het debat alleen maar ten goede. Het moet wel gezegd, de coronacrisis zit nog vers in het geheugen en alweer kreeg onze samenleving en bijgevolg ons bestuur nieuwe uitdagingen op het bord. Eind februari viel Rusland Oekraïne binnen, het begin van een oorlog die reeds vele maanden langer duurt dan verwacht en die ook impact heeft op ons leven. Denken we aan de opvang van Oekraïense vluchtelingen, de energiecrisis en de inflatie met zelfs recessievrees. Zoals eerste gedeputeerde Luk Lemmens ons al eerder meedeelde wordt ons bestuur geconfronteerd met maar liefst 52 miljoen EUR aan extra onvoorziene kosten. Het is dan ook onze taak als bestuurders om als een goede huisvader te waken over de financiën van ons bestuur, zodat we het tekort van nu niet moeten doorschuiven naar de toekomst. Dat kunnen we, zoals reeds gezegd, enkel doen door de meerjarenplanning in evenwicht te houden, wat enkel mogelijk is door een aangepast uitgavenbeleid. Om de stijgende energiekosten te drukken zijn de diensten en de deputatie volop aan de slag gegaan om ons patrimonium te optimaliseren en in te zetten op het energiezuinig en klimaatneutraal maken van onze gebouwen. Ik herinner me nog goed alle kritiek op dit nieuwe provinciehuis, maar vandaag is dit gebouw klimaatneutraal en heeft het amper energiekosten in vergelijking met het vorige provinciehuis. Voor nieuwbouw zal de standaard ook BEN-plus worden. En ik herhaal even, er wordt dus verder gewerkt aan de optimalisering van het patrimonium door diensten te centraliseren, waardoor er gebouwen leegkomen die we dan kunnen verkopen. En op het vlak van financiën wordt er gekeken naar onze EVAP's, zoals eerder gezegd, om hun zelfredzaamheid te verhogen zodat zij op termijn misschien volledig autonoom kunnen gaan werken.

Maar ondanks alle stijgende kosten deinst het provinciebestuur er niet van terug om te investeren, integendeel. Bij het Departement Leefmilieu zet men in op het vergroenen en ontharden van speelplaatsen met de campagne groene oases en zal men in 2023 de boskansenkaarten afronden, om zo te kijken waar er nog meer bos kan voorzien worden in onze provincie. Om jonge mensen te motiveren een studierichting te volgen of te werken in het havengebied bouwt het Havencentrum aan een nieuw Havenbelevingscentrum. Kamp C gaat een tijdelijk paviljoen oprichten dat volledig bestaat uit lokale biobased materialen. Dit moet ervoor zorgen dat de landbouw met de natuur kan werken, ze zijn namelijk geen tegengestelden, door een evenwicht te zoeken zodat de natuur kan blijven geven aan land. Het PIH zal in 2023 ook extra inzetten op bodemonderzoek van eventuele risicogronden. Ook het provinciaal waterbeleid, waar mevrouw de gouverneur ons al een interessante uitgebreide toelichting over gaf, is zeer belangrijk voor de landbouw. In 2023 zal de uitbouw van het provinciale meetnet op de provinciale waterlopen worden afgerond, wat zeer belangrijk is voor deze sector. Ook zal er door de vernieuwing van de afstandscontrole en de aansturing van alle waterstations, een mogelijkheid zijn om de pompen makkelijker te kunnen inzetten voor zowel extreme droogte als wateroverlast. De afgelopen jaren is er al heel hard gewerkt om ervoor te zorgen dat iedereen binnen de provincie droge voeten heeft, denk maar aan de herinrichting van de Zwarte Nete in Retie. Er werd een hoge stuw verwijderd wat de vissen ten goede komt en aanvullend werd er ook een nieuwe meanderende loop aangelegd die er dan weer voor zorgt dat de beek beter overweg kan met extreme weersomstandigheden. Dit om maar één voorbeeld te geven van de zovele. We blijven op zoek naar ruimte voor water om te zorgen dat water niet komt daar waar het niet mag. Om enkele voorbeelden te noemen denk ik aan het herwaarderen van de Kaartse Beek, het openleggen van een deel van de Dorpbeek in Emblem-Ranst en het verleggen van de Laakbeek in Beerse ter hoogte van de Tempelstraat, het verleggen van de Zuteweybeek en zo kan ik nog een tijdje bezig blijven. Het gebiedsprogramma Grote Nete zal volgend jaar ook weer verder werken om de vallei te ontwikkelen tot een klimaatrobuuste plaats vol beleving. Daarnaast wil men het toerisme in de valleien van de Kleine Nete en de Aa een duwtje in de rug

geven door de ontwikkeling van een toeristisch onthaalplan dat de naam ‘Kleine Nete-momentjes’ kreeg. In 2023 zal ook het ruimtelijk beleidsplan een definitieve vorm aannemen. Een beleidsplan waar jaren voorbereiding en onderzoek aan te pas is gekomen en dat als visie heeft, zuinig ruimtegebruik, veerkracht, eigenheid, nabijheid en bereikbaarheid. Deze visie wordt toegepast op sterke netwerken binnen ruimte en mobiliteit, levendige kernen en verdichten en ontlichten van de ruimte. Momenteel ligt er een zeer mooi ontwerp op tafel dat in de loop van het jaar, na het openbaar onderzoek en de verwerking hiervan, zijn definitieve vorm zal aannemen in het najaar.

En laat ons de fietsinfrastructuur in onze provincie niet vergeten, hoewel minister Peeters dat wel doet. Het uitbreiden van de fietsostrades, de troetels van gedeputeerde Lemmens, en het ondersteunen van gemeentes bij de aanleg van bovenlokale functionele fietsroutenetwerken, daar blijven we volop op inzetten. Zo zal de F12 havenverbinding uitgevoerd worden en zullen er niet-vergunningsplichtige werken voor de autoluwe fietsroutes op de planning staan. En dat fietsen een prioriteit is werd ook duidelijk voor de provinciale medewerkers. Ze kregen namelijk het aanbod om een fiets te leasen via de provincie want welzijn op en naar het werk is van belang.

Ontspannen kunnen we ook nog steeds in onze verschillende recreatie- en groendomeinen die onze provincie rijk is. Er wordt ook feestgevierd want we vieren de honderdjarige verjaardag van het Rivierenhof als provinciaal groendomein. Er komen nieuwe speeltuinen bij en binnenkort kunnen we het spookhotel in het Vrijbroekpark gaan bezoeken. Het komende jaar zal er ook opnieuw gewerkt worden aan laagdrempelig karakter van de domeinen, zodat deze toegankelijk en aangenaam blijven voor iedereen. Een mooi voorbeeld hiervan is het pas opgestarte project ‘Op rolletjes’, waarin er ook op een aantal domeinen rolstoelwandelingen zullen uitgewerkt worden. Voor een veilige toegankelijkheid zal aan het domein het Zilvermeer een veilige oversteekplaats gerealiseerd worden. In het Rivierenhof zal er werk gemaakt worden van de bouw van een nieuwe technische ruimte die ervoor zorgt dat alle diensten geclusterd zullen zijn in één gebouw, in plaats van verspreid over het hele domein. Men zal hier ook gedeeld onthaal voorzien zodat de directeurswoning integraal toegankelijk zal zijn. Kortom, we kunnen zeggen dat er het afgelopen jaar heel hard is gewerkt en dat er voor het komende jaar opnieuw veel uitdaging op ons pad komen. Uitdagingen die dit bestuur en deze deputatie zeker niet uit de weg zal gaan. Bij dit alles mogen we als bestuur niet vergeten telkens te evalueren wat er nog binnen het provinciale kerntakenpakket past. Onze organisatie moet daadkrachtig en wendbaar zijn opdat we verder tegen een stootje kunnen, ook in budgettair uitdagende tijden.

Nr. 0/4 van de agenda

Tussenkomst fractievoorzitter cd&v bij het meerjarenplan en het budget 2023.

VOORZITTER.- Dank u wel mevrouw Cuylaerts. Mevrouw Weckhuysen heeft het woord.

Mevrouw WECKHUYSEN.- Goedemiddag leden van de deputatie, zeer gewaardeerde collega's van de provincieraad. Besturen is constant vooruitkijken, maar ook standvastig werken met een duidelijke visie op de lange- en de korte termijn. Het vergt constant ook de nodige flexibiliteit om bij te sturen wanneer de omstandigheden dit vereisen. Dit bestuur slaagt er duidelijk in om deze zaken te combineren. Na corona hadden we met zijn allen gehoopt om de draad weer normaal te kunnen oppikken, maar helaas staken nieuwe crisissen de kop op, waar we, ook helaas, allemaal het effect van voelen en die ons ertoe noodzaken om budgetten en prioriteiten te herzien. Dat geldt voor onze bedrijven, voor onze lokale besturen, voor onze verenigingen, thuis in ons gezin evenzeer en ja, dus ook voor ons provinciebestuur. Het is voor ons essentieel dat de provincie in deze zeer turbulente tijden waakt over haar financiële gezondheid. We stellen vast dat onze bestuursploeg daarbij verstandige keuzes maakt en een evenwichtig voorstel aan de provincieraad voorlegt. En wat ook belangrijk is, in de plannen die voorliggen herkennen we

nog steeds de krijtlijnen, de krijtlijnen van ons bestuursakkoord. De grote lijnen van het afgesproken beleid worden nog steeds verder uitgerold. Op essentiële punten blijven we op een goed doordachte manier en met een duidelijke visie investeren.

De lessen die we uit de coronacrisis trokken zijn meegenomen in het beleid voor de komende jaren, net als de ingrepen waar de huidige toestand ons toe noodzaakt, de energiecrisis, de krapte op de arbeidsmarkt, de oorlog in Oekraïne, de klimaatverandering, u kent de opsomming elke dag uit het nieuws. Ongetwijfeld zullen die een minstens even groot effect hebben op onze samenleving, maar een crisis, we weten het, kan ook een kans inhouden. Het kan een stimulans zijn om versneld of met meer daadkracht actie te ondernemen. Dat zagen we gebeuren door corona en dat zien we nu ook nog steeds gebeuren. Herinner u hoe we in volle coronatijd onze lokale besturen met een extra ondersteuning zijn gaan stimuleren om zomerscholen te organiseren, om zo te proberen de leerachterstand bij kwetsbare kinderen te vermijden. Vandaag zien we het effect van die ingreep, want meer dan de helft van onze lokale besturen organiseert ondertussen zo'n zomerschool. Onze provincie is daarmee wel degelijk koploper in Vlaanderen geworden.

Vandaag zien we ook hoe we extra inzetten en inspanningen leveren op het vlak van klimaatadaptatie, energiebesparing en nieuwe vormen van energie, betaalbaar en duurzaam wonen, duurzame landbouw, om meer mensen aan het werk te krijgen, om de digitale kloof nog steeds weg te werken, noem maar op. De uitdagingen waar onze samenleving vandaag voor staat worden wel degelijk aangepakt. Elk van onze gedeputeerde doet dat binnen zijn of haar bevoegdheden, elk departement in ons provinciebestuur, elke dienst en elke APB draagt zijn of haar steentje bij. Door financiële keuzes te maken, maar ook door de juiste inhoudelijke accenten te leggen. In de eerste plaats door zelf binnen al onze entiteiten het goede voorbeeld te geven op het vlak van water- en energieverbruik, maar ook door op creatieve manieren meer mensen aan een baan te helpen en daarbij ook aandacht te hebben voor de meer kwetsbare profielen. En door ervoor te zorgen dat mensen ook aan het werk kunnen blijven en niet vroegtijdig uitstromen. Door in te zetten op de zorgberoepen van morgen, met voldoende en juist gekwalificeerde medewerkers die efficiënt worden ingezet, door duurzaam wonen, bouwen en verbouwen te stimuleren, door onze land- en tuinbouwers te ondersteunen in de transitie waar ze voor staan, door andere vormen van woon-werkverkeer te stimuleren en meer mensen op de fiets te krijgen, door onze lokale besturen en ook ondernemers goed te adviseren en te begeleiden om met Europese middelen onze gezamenlijke doelstellingen te bereiken, enzovoort. Omwille van die positieve balans kan onze cd&v-fractie zich vinden in de plannen die aan ons worden voorgelegd. De provincie Antwerpen toont zich hiermee een wendbare organisatie die in meerdere betekenissen van het woord wel een degelijk, een duurzaam beleid voert. Dank u wel.

Nr. 0/5 van de agenda

Tussenkomst fractievoorzitter Vlaams Belang bij het meerjarenplan en het budget 2023.

VOORZITTER.- Dank u wel mevrouw Weckhuysen. Mijnheer Valkeniers heeft het woord.

De heer VALKENIERS.- Dames en heren, voorzitter, ondervoorzitter, gedeputeerden, collega-raadsleden, mijnheer de griffier, mijnheer de financieel beheerder en medewerkers, beste Sinterklaas en zwarte Piet. Wat hebben Gerbrand Adriaenszoon Bredero - die aanvang 17de eeuw stadsdichter, rederijker van de noordelijke Nederlanden was - en de provincie Antwerpen met elkaar gemeen? Op het eerste gezicht niets ... bij nader inzien ... misschien toch wel meer. En neen, ik verwijs niet naar de blij- en kluchtspelen zoals 'De Spaanse Brabander' of 'De klucht van de koe'. De gelijkenis is dat de provincie en deze deputatie zich sinds het begin van deze legislatuur willens nillens – nolens volens, de lijfspreuk van Bredero moet eigen maken: 't kan

verkeren, of het kan veranderen, of het leven is één en al wisselvalligheid. Bredero schreef dit citaat trouwens onder al zijn werk als een soort handtekening. Misschien een tip ...

Vandaag eind 2022 ligt de provinciale legislatuur reeds voor 2/3de achter onze rug, nog 1/3de of twee jaar te gaan en we moeten ons tot de kiezer wenden. Ik kan me inbeelden dat niet iedereen, niet elke partij hier met dezelfde gevoelens naar uitkijkt, wetende dat 't kan verkeren en de kiezer eerder naar het geknoei in de nationale en de Vlaamse regering zal kijken dan naar eventuele provinciale realisaties.

Vandaag eind 2022 zitten we ook in de helft van het provinciaal meerjarenplan. Nog drie jaar te gaan. En laat ons eerlijk zijn, dit meerjarenplan is sinds den beginne, eerder nillens dan willens, getekend geweest door verandering en onderhavig aan wisselvalligheden buiten uw of onze wil. Een schoolvoorbeeld van: 't kan verkeren.

Tot de lente 2022 was ons leven twee jaar in de greep van het 'Chinees' virus COVID-19. In onze contreien en in de grootste delen van de wereld is intussen, gelukkig maar, het rijk der vrijheid teruggekeerd. Behalve in ... jawel China. China is natuurlijk nooit een rijk van vrijheid geweest en daar is het coronavirus dan ook een zeer welgekomen alibi om de eigen bevolking op een degoutante manier onder de knoet te houden. Maar gedurende die twee jaar bepaalde COVID-19 ook ons familiaal, ons politiek en vooral economisch bestel en - dus ook in de provincie Antwerpen - onze inkomsten en uitgaven, ons budgettair huishouden. En nu, net nu dat achter de rug lijkt te zijn, krijgen we in 2022 in Europees buurland Oekraïne af te rekenen met een Russische invasieoorlog met alle gevolgen van dien, vooral voor de plaatselijke bevolking.

Maar ook met als gevolg voor ons waarschijnlijk wel de grootste energiecrisis uit onze geschiedenis. Een energiecrisis die mede het gevolg is trouwens van een uit de hand gelopen globalisering, waar vele landen veel te afhankelijk zijn geworden van andere, dikwijls niet betrouwbare partners. En dat laatste is een eufemisme. 't Kan verkeren!

De energiecrisis met daaraan gekoppeld een torenhoge inflatie en mogelijk een economische crisis hangen als donkere wolken boven onze wereld, volgens sommige voor de eerstvolgende vijf zware winters. En dus wordt ook onze provincie en het meerjarenplan geconfronteerd met, voor het derde jaar op rij en mogelijk voor de resterende jaren van het meerjarenplan, met zware uitdagingen. 'It's a dirty job, but someone's got to do it'. En in de politiek is die 'iemand' de meerderheid onder controle van de oppositie.

Die donkere wolken, collega's, zijn wel degelijk terug te vinden in dit meerjarenplan en de aanpassing van de kredieten. In vergelijking met het initiële meerjarenplan is dit plan het resultaat van de wisselvalligheden die noopten tot ernstige aanpassingen de voorbije jaren en nu. Ik ben benieuwd hoe dit meerjarenplan er tegen het einde van de legislatuur zal uitzien. 't kan verkeren.

Maar toch zijn er ook nog zekerheden in de wereld. Ook nu geeft het Rekenhof in al zijn mildheid zijn zegen. Nog ... ik herhaal: nog blijven het voorziene gecumuleerde beschikbaar budgettair resultaat en de, gecorrigeerde weliswaar, autofinancieringsmarge, vooral dankzij de APB's, de EVAP's en de decretalen, jaarlijks gelijk aan of groter dan nul.

Maar wel in het oog te houden, volgens ons, zijn de jaarlijkse budgettaire resultaten. In het boekjaar 2022 min 59,9 miljoen als ik het goed gelezen heb, in het boekjaar 2023 min 18,7 miljoen zoals het er nu naar uitziet. Zelfs als het negatief resultaat van het boekjaar 2023 tot die min 18,7 miljoen beperkt wordt, dan is het te hopen dat 2024 en 25 inderdaad het voorziene positieve beschikbaar resultaat geven, zo niet zitten onze opvolgers in de volgende legislatuur met een probleem. En die 't kan verkeren zal voor hen, wie ze ook zijn, dan eerder een tandengeknars dan een vaststelling zijn.

Een ander zwak punt is dat de provincie voor 60% van zijn inkomsten afhankelijk is van de goede wil van vooral de Vlaamse overheid en voor 34% van de buidel van de gezinnen en de bedrijven. En laat dat nu juist het probleem zijn. Noch de Vlaamse regering, noch de bedrijfs- en gezinsbuidel zijn, uitzonderingen niet te na gesproken, bodemloos. En de energiecrisis, de torenhoge inflatie en de mogelijke economische crisis hakken hier diep op in en dreigen wel degelijk een gat in de bodem te slaan.

Meevallers zijn dan weer:

Het is gezegd dat corona ons toegelaten heeft een mooie buffer aan te leggen. Opnieuw, ik heb het twee jaar geleden gezegd, blijkt elk nadeel zijn voordeel te hebben.

De minderuitgaven omdat de bijdragen voor de tweede pensioenpijler verschoven zijn naar de reservebuffer van Prolocus, waaruit blijkt dat samenwerking in grotere entiteiten ook zijn voordeel heeft. 't Kan verkeren en mag ook al eens meevallen.

En natuurlijk hebt u gelijk dat in deze onzekere, wisselvallige dagen, tijden, niet alle risico's vooraf kunnen ingeschat worden. De grote meerkosten in de komende jaren zijn ontegensprekelijk naast olopemde infrastructuurdossiers, de personeelskosten waar als gevolg van de hoge inflatie dit jaar de lonen al vier keer aangepast werden door overschrijding van de spilindex. Een vijfde keer volgt waarschijnlijk nog deze maand en voor volgend jaar ... uw gok is zo goed als de mijne.

Twee, de evolutie van de energiekost gas en elektriciteit is nog een groter vraagteken ... uw gok is zo goed als de mijne.

Drie, de financiële ontvangsten. Volgens uw gegevens zou de gezinsbelasting met ongeveer 2 miljoen per jaar, bedrijfsbelasting met 1 miljoen per jaar en onroerende voorheffing met 5 miljoen per jaar toenemen als gevolg van de indexering. Of dat echter zal volstaan om de extra uitgaven van de energiecrisis en de indexering van de personeelskosten op te vangen ... uw gok is zo goed als de mijne. Maar weet wel dat zeker onder de wisselvalligheden waarmee we moeten rekening houden, 't niet kan verkeren dat er tijdens deze legislatuur hogere of nieuwe belastingen zouden komen. Maar gelukkig, gelukkig kunnen er in juni 2023 aanpassingen aan dat meerjarenplan doorgevoerd worden, maar dat zal inderdaad continu monitoren zijn om aan- of bij te passen. Of zoals u het zelf zo subtiel zegt, daar juist nog, 'samen met het Departement Financiën een traject lopen om de financiële maturiteit en zelfredzaamheid te verhogen'. Het is bijna dichterlijk gezegd op zijn Bredero's. Het Vlaams Belang zal het in de komende jaren alleszins kritisch opvolgen en waar opportuun meewerken om die tering naar de nering te zetten.

Collega's, laat mij ook nog op een aantal geselecteerde concrete punten ingaan, die u, mijnheer de gedeputeerde, bij de 'overhandiging van de boeken' voor de verenigde commissie van 8 november hebt vermeld.

Zo zou het Departement Logistiek tegen 2025 op elke provinciale site een masterplan gebouwen maken. Daartoe worden een aantal mensen, een aantal specialisten aangeworven en het geheel zal ondersteund worden door een projectingenieur gebouwautomatisatie en slimme gebouwen. Een strak plan, zeker als je naar de resultaten kijkt van dit nieuwe provinciehuis, daar ben ik het mee eens. Alleen ga ik er natuurlijk van uit, of mag ik hopen dat het plan iets ambitieuzer is dan dat de functie zichzelf terugverdient.

Ondanks alle donkere wolken en wisselvalligheden die op ons afkomen gaat het leven verder en de provincie ook, ook met nodige investeringen. Vergroening, beleving, samenwerking, ruimtelijk beleid, plannen zijn ordewoorden. En de 'troetels' of de 'dada's' zijn fietsinfrastructuur, parken, domeinen, gebouwen en scholen. En water ... het belang daarvan hebben we vorige week nog gehoord in de rede van de gouverneur.

'Natuur en landbouw zijn geen tegengestelden van elkaar' lees ik. Ik hoor het graag zeggen. Dan mag ik er dus van uitgaan dat de provincie net iets meer in dialoog zal blijven met de landbouwers dan dat het geval is bij de Vlaamse regering waar natuur en landbouw eerder diametraal tegenover elkaar lijken te staan. Wij hebben met onze Hooibeekhoeve en Pluimveebedrijf twee mooie proefbedrijven en zelfs onderzoekscentra in onze provincie. Straks bij de vragen van collega De Quick horen we wel graag iets meer over de betaalbaarheid voor de landbouwers van de innovaties die daar uitgewerkt worden.

Mogen wij naast de verdere investeringen en verbetering van de fietsostrades en andere infrastructuur ook nog eens een boompje opzetten, een lans breken over de uitwerking van een campagne rond fietsveiligheid. En dan heb ik het over het wangedrag van sommige gebruikers van die fietsinfrastructuur die gebod en verbod aan hun laars lappen en daarom, daarvoor, daardoor ook dikwijls oorzaak zijn van toenemende ongevallen. Misschien kan ook hiervoor eens gebruikt gemaakt worden van ATV en andere regionale media.

En tot slot ons personeel: de belangrijkste motor van de provincies. Na twee coronajaren, die aan hun resultaatgericht presteren niets gewijzigd hebben, moeten ze zich nu, net als iedereen, leren omgaan met een leven dat op korte tijd stukken duurder wordt, met een energiecrisis die daar nog eens bovenop komt en met het werken in een killige 19 graden. Onze dank gaat uit naar hen, naar u en uw troepen mijnheer de griffier en de financiële beheerder, voor alle info die we gekregen hebben over dit meerjarenplan en voor in het algemeen hun inzet voor de provincie en de inwoners van de provincie. En dit ondanks het durende zwaard van Damocles waar ik het seffens in mijn andere tussenkomsten zal over hebben. Een vooruitziend maar humaan personeelsbeleid, een verdere professionalisering, levenslang leren, collegialiteit en leidinggevend met een voorbeeldfunctie zijn voor ons sleutelbegrippen opdat het personeel ondanks alle wisselvalligheden gewapend zou zijn voor de toekomst.

Dames en heren, in een tijdsbestek van vijftien minuten kan natuurlijk niet alles gefileerd worden en besproken, maar dit zijn de voornaamste bedenkingen van het Vlaams Belang bij de bespreking van dit meerjarenplan iets over halfweg. Zoals de vorige jaren zullen wij dit meerjarenplan niet goedkeuren, maar met alle mildheid, die ook wij soms hebben, ons onthouden, wetende dat we in veranderende wisselvallige tijden leven waar alles kan verkeren. Of ... om te besluiten met enkele voor deze tijden toepasbare citaten van Bredero, de stadsdichter van de noordelijke Nederlanden, ons echte vaderland: 't Gaat met de mensen als met een brug. Ontzettend zware lasten krijgt hij somwijlen te dragen, maar er is bij de bouw op gerekend. Of, training in ontbering blijft ons op dit ondermaanse ten dringendste aanbevolen. 't Kan inderdaad verkeren.

Nr. 0/6 van de agenda

Tussenkomst fractievoorzitter Groen bij het meerjarenplan en het budget 2023.

VOORZITTER.- Dank u wel mijnheer Valkeniers. Mijnheer Vandendriessche heeft het woord.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Voorzitter, collega's, er zitten in deze zaal geen stoute kinderen, oei ... verkeerde speech sorry.

Collega's, voorzitter, gouverneur,

'2022: het jaar waarin alles weer in de plooi valt?' Zo luidde de intro van de nieuwsbrief van mijn lokale fietsersbond-afdeling bij het begin van het afgelopen jaar. We zaten nog volop in de laatste fase van de zoveelste lockdown en de vraag was duidelijk zodanig gesteld dat er stilletjes gehoopt werd dat ze geen antwoord behoefde omdat het antwoord zonder meer positief zou zijn. Maar als we aan het einde van dit jaar de balans opmaken, kunnen we de vraag jammer genoeg alleen maar negatief beantwoorden. Want na twee jaar pandemie kunnen we enkel vaststellen dat onze samenleving aan een reusachtige snelheid van de ene crisis in de andere tuimelt: klimaatcrisis, coronacrisis, oorlog in Oekraïne, energiecrisis enzovoort. Begin jaren '70 wees de Club van Rome al op het acute gevaar van de klimaatopwarming en daarvan zien we nu steeds vaker en steeds ernstiger de gevolgen. De coronacrisis drukte ons bovendien voor de allereerste keer zeer pijnlijk met de neus op de feiten, waartoe een nietsontziende neoliberale globalisering kan leiden: een vleermuis op een markt in China kan vandaag de dag zonder problemen de hele wereld op zijn kop zetten, laat staan wat het gevolg kan zijn van Russische bommen op een kerncentrale in Oekraïne...

En dan hebben we het te midden van die wereldwijde explosieve ontwikkelingen nog niet gehad over de mogelijke institutionele crisissen, in de Verenigde Staten, in de Europese Unie en natuurlijk ook in ons land, waar telkens opnieuw de discussie wordt aangewakkerd over zin en onzin van bepaalde instellingen op federaal, regionaal, provinciaal en ook gemeentelijk niveau. Denk wat dit laatste betreft maar aan de discussie over de fusies. De schaalvergroting op gemeentelijk niveau brengt ons rechtstreeks bij de rol en de invulling van het provinciale niveau, waarover bij het begin van deze legislatuur werd gesteld dat er sprake zou zijn van een

institutionele rust. Ironisch dat juist de Vlaamse minister bevoegd voor binnenlands bestuur die rust weer kwam verstoren, enkele jaren geleden, met zijn voorstel over de regiovorming en nog maar enkele maanden geleden met het voorstel om een fusie door te voeren over de grenzen van de provincies heen. Boortmeerbeek-Mechelen, weet u nog wel, waarbij de eigen richtlijnen om niet langer buiten de eigen regio allianties aan te gaan compleet genegeerd werd.

Ondertussen wordt er ook aan de andere kant van de provincie getracht om buiten de lijntjes van de regiovorming te kleuren. Minister Somers had vorig jaar nog nadrukkelijk geweigerd dat de gemeente Zwijndrecht deel zou uitmaken van de regio Waasland, onder meer omdat Zwijndrecht tot de Vervoerregio Antwerpen behoort, maar ondertussen maakt niemand vanuit dat perspectief een bezwaar als er plotseling sprake is van een mogelijke 'interprovinciale' fusie tussen de Oost-Vlaamse gemeenten Beveren en Kruibeke en de Antwerpse gemeente Zwijndrecht. Een gemeente extra, Boortmeerbeek, een gemeente minder, Zwijndrecht ... De provincie staat erbij en kijkt ernaar. De bevoegdheid van de regio's en de toekomst van de provincies ligt natuurlijk op Vlaams niveau, maar ik zou er toch voor willen pleiten dat het provinciale niveau sterker de kaart trekt van het belang van het tussenniveau, hoe dat er in de toekomst zal uitzien. Provincies, regio's, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, ... what's in a name? Wie op een lokaal niveau aan politiek doet, en daar reken ik ook het provinciale niveau bij, beseft op dit moment in Vlaanderen het belang en de impact van één essentieel gegeven: vele gemeenten, ook de middelgrote, zijn niet opgewassen tegen de immense opdracht waar ze nu al voor staan en in de toekomst nog eens in het kwadraat op hen afkomt, onder meer omdat de Vlaamse overheid steeds meer taken naar het lokale niveau doorschuift. Vele gemeenten vinden gewoon het juiste personeel niet meer om al die taken uit te voeren en kunnen ook niet op dezelfde schaal als bijvoorbeeld de provincie aan outsourcing doen. Op de provincieraad van oktober keurden we een agendapunt goed om in te stappen in een raamcontract met de Vlaamse overheid voor de inhuring van ICT-medewerkers ter waarde van 6 miljoen EUR, bovenop het lopende raamcontract DICT van 8 miljoen EUR. Voor externe IT-consultancy komt dat dus neer op een kostprijs van 14 miljoen EUR. Vele kleine en middelgrote gemeenten vinden net als de provincie ook niet de geschikte IT-profielen, maar beschikken niet over dergelijke budgetten om zulke opdrachten uit te besteden. Dan lijkt het mij evident dat we geleidelijk aan moeten evolueren naar een systeem waarin de provincie die pool van ICT'ers ook ter beschikking stelt aan de lokale besturen.

En dan komen we tot de kern van de zaak: het zal er in 2024 niet om gaan of we de provincies moeten afschaffen en of de provincies overbodig zijn, zoals minister Somers zich nochtans nog eens liet ontvallen naar aanleiding van de erkenning van de geloofsgemeenschap, het zal er om gaan welke invulling van het intermediaire niveau relevant genoeg is om de gemeenten te ondersteunen, om daadwerkelijk een B2B-rol te vervullen, van bestuur tot bestuur, op een manier die de gemeenten niet met meer lasten opzadelt.

Dan wordt er natuurlijk ook vaak naar de fusies van gemeenten als oplossing gekeken, maar de moeizame zoektocht naar personeel en de complexiteit van ettelijke bevoegdheidsdomeinen, van ruimtelijke ordening over mobiliteit tot en met energie, zal er daarom niet minder om zijn. Gaat een fusie van twee, drie gemeenten ervoor zorgen dat het overheidsniveau meteen aantrekkelijker wordt als werkgever? Trekt dat sowieso sterkere profielen aan? Dat is nog maar de vraag. En ondertussen vergroot de afstand tussen de burger en het lokale bestuur. Daarom zou ik de deputatie en bij uitbreiding een organisatie als de VVP willen vragen om luider op de tafel te kloppen om dat belang van de ondersteuning van onze gemeente te benadrukken, vooral op de lange termijn. Al die fusieverhalen gaan natuurlijk gepaard met de partijpolitieke waan van de dag, die gretig wordt opgepikt door de pers, maar wat heeft de burger daaraan? Eigenlijk zou de provincie daar een heldere en objectieve visie aan kunnen koppelen vanuit de prioriteit van die B2B, zeker als onze provinciale grenzen worden aangetast bij mogelijke fusies.

Dit is dus op dit moment het kader waarin onze provincie haar taken moet vervullen. Het is een kader dat op alle mogelijke manieren gekenmerkt wordt door één woord, het woord 'transitie' of 'overgang'. 'Verschuivingen', noemt de schrijver Stefan Hertmans het in een recent gepubliceerd essay. Verschuivingen die uiteraard ook de provincies niet onberoerd laten. Daarom was het een goede zaak dat we na de aanpassing van ons huishoudelijk reglement, een rechtstreeks gevolg

nog van de vorige budgetbesprekingen eind 2021, meteen een actualiteitsdebat hielden over de energiecrisis. Het was nog wat zoeken en tasten, want 'debat' is misschien een te sterk woord voor de manier waarop we het in september hebben aangepakt: alle fracties die netjes een aantal energithema's aankaarten en vervolgens het antwoord van de deputatie, zorgvuldig voorbereid door de kabinetten van dienst. Op één specifiek moment was er toch wat meer animositeit in de discussie en dat was toen mijn fractie, tezamen met Vooruit en Open vld, verwees naar de mogelijk positieve impact van de groepsaankopen, die in onze provincie zoals bekend werden afgeschaft, maar in de provincies Oost- en West-Vlaanderen nog steeds met groot succes worden georganiseerd. Daarop was het antwoord van gedeputeerde Lemmens dat de leveranciers niet zouden kunnen volgen, maar het omgekeerde is waar: de oproep van de groepsaankoop in Oost-Vlaanderen werd stopgezet omdat anders het aantal ingeschrevenen te hoog zou zijn en dán de sector eventueel niet meer zou kunnen volgen natuurlijk. De groepsaankopen blijven, met andere woorden, immens populair. Een gemiste kans toch wel voor onze provincie, want zowel in Oost- als West-Vlaanderen wordt bijvoorbeeld ook de volgende stap gezet: samen met de zonnepanelen kunnen de mensen ook voor een thuisbatterij inschrijven, een provinciaal aanbod dat zeer tastbaar is voor elk gezin dat erop ingaat.

Voor de rest van de tussenkomst, voorzitter, focus ik graag op twee thema's die onze fractie ook tijdens de komende budgetzittingen aan bod zal laten komen. Daarover kunnen we dus relatief kort zijn, maar ik doe toch al graag de belangrijkste ideeën uit de doeken. Enerzijds zou ik een vergelijking willen maken tussen twee instellingen die in principe een gelijkaardige doelstelling hebben, maar die duidelijk een andere budgettaire klemtoon krijgen, wat misschien niet altijd terecht is, met name het Havencentrum en het PIME, Provinciaal Instituut voor Milieueducatie. Anderzijds wil ik ook nog even stilstaan bij de niet altijd evidente situatie van Cultuurhuis de Warande in Turnhout.

Wat het Havencentrum betreft denk ik dat we niet voldoende kunnen benadrukken dat er de afgelopen jaren een indrukwekkend parcours is afgelegd, met als orgelpunt normaal gezien het jaar 2025 waarin het nieuwe Havenbelevingscentrum aan de Droogdokkensite geopend wordt, alle pluimen daarvoor naar de directeur. Maar koken kost geld en dat hebben we de afgelopen jaren ook mogen vaststellen in het Havencentrum. De dotatie, die in 2017 nog 716.000 EUR bedroeg is sinds het begin van deze legislatuur gestegen naar een jaarlijkse dotatie van meer dan 1 miljoen EUR en die systematiek van de verhoogde dotatie per jaar zal minstens tot 2024 worden aangehouden. Uiteraard heeft dat te maken met het project van het nieuwe Havenbelevingscentrum: dat wordt de spil van de 'maritieme belevingsite' die de stad aan de voormalige Droogdokken wil uitbouwen en daarvoor draagt de provincie alvast 8,5 miljoen EUR aan. Met alle ontwikkelingen van de laatste jaren dienen we ons vanuit een provinciaal oogpunt toch wel de vraag te stellen welke finaliteit er aan die extra middelen zal verbonden zijn en waar we als provincie uiteindelijk zullen staan zodra het Havenbelevingscentrum zijn deuren opent. 'Was sich liebt neckt sich', hoorde ik de eerste gedeputeerde verklaren tijdens zijn uitleg over het budget 2023 begin november. Hopelijk mondt de vrijage tussen de provincie en het Havenbedrijf niet uit in plagerijen waarbij de provincie uiteindelijk met lege handen achterblijft. Of zoals de griffier het treffend verwoordde tijdens een vorig vast bureau naar aanleiding van de evaluaties die worden opgestart voor de APB's: de vraag bij een APB is hoe sterk de A van autonomie moet zijn en hoe sterk de P van provincie. Maar bij het Havencentrum lijkt de A voor de A van de stad te staan, of moet het dan een H van het Havenbedrijf worden? Met andere woorden HPB, een 'Haven-Provincie-Bedrijf'?

De constructie van de samenwerkingsovereenkomst met het Havenbedrijf en de stad, waarbij het Havencentrum vanaf juni 2025 inkantelt in de vzw Havenbelevingscentrum, roept budgettair alvast de nodige vragen op. Nu is het Havenbelevingscentrum juridisch nog een filiaal van het APB, maar als het Havencentrum inkantelt in de vzw, kunnen we toch wel stellen dat de weg openligt om het Havencentrum over te dragen aan het Havenbedrijf Antwerpen-Brugge en dat het Havenbedrijf dan wel een heel mooi cadeautje krijgt. Daarbij mogen we bovendien niet vergeten dat we nog 2,2 miljoen EUR aansnijden uit de reserves van het Havencentrum. Wordt er achter de schermen misschien nagedacht over een gelijkaardige werking zoals die van ons Havencentrum in Zeebrugge? Op zich nog geen gekke gedachte vanuit

een overkoepelend perspectief, maar dat lijkt dan eerder een taak voor de Vlaamse overheid. Het lijkt er in ieder geval alle schijn van te hebben dat heel deze operatie een voorbode is voor het afsnijden van het Havencentrum op provinciaal niveau. Daar bestaan zeker inhoudelijke argumenten voor: zo is de werking van het Havencentrum zeer sterk op de stedelijke scholen en het ommeland van de stad gericht. Voor scholen uit de Kempen is een uitstap naar het Havencentrum geen evidentie, maar dat hoeft nog niet te betekenen dat we deze provinciale instelling op een financieel presenteerblaadje aan de stad en/of het Havenbedrijf moeten aanbieden.

En dan duikt toch weer het doembeeld van de afslanking van de provincies op. Bij de overheveling van de provinciale musea naar de stad in 2016-17 werd er in deze raad plechtig gezworen dat die doorschuifoperatie geen impact zou hebben op de werking en het personeel. Maar wat hoorden we enkele weken geleden bij de budgetbesprekingen in de stad? DIVA, de opvolger van het provinciale Diamantmuseum, zal het met een pak minder medewerkers en middelen moeten stellen. De museale werking van DIVA komt daardoor op losse schroeven te staan. Ik hoop dat de middelen die we nu vrijmaken voor het Havenbelevingscentrum terecht komen in een duurzame structuur, ook als in een niet zo verre toekomst zou blijken dat een belevingscentrum uiteindelijk geen prioriteit blijkt te zijn voor het Havenbedrijf, want dan is de burger – alweer - de klos. Eigenlijk zou de provincie het credo moeten hanteren ‘Wat we zelf doen, doen we beter’. Maar ondertussen gaat het helemaal de andere kant uit. Eind vorige week mochten we via de pers vernemen dat ook het Suske en Wiske Kindermuseum in Kalmthout in de etalage wordt gezet, nadat het nog maar pas gerenoveerd is, meer bepaald in 2019 voor 275.000 EUR. Als Vlaanderen of de lokale overheden, zoals in dit geval de gemeente Kalmthout, onze instellingen niet willen overnemen, zetten we ze gewoon te koop, luidt blijkbaar het devies. De uitbating zou niet langer een taak van de provincie zijn, daarvoor kijkt men naar de privésector. Geen evidentie, want wat is hier nu de bedoeling van? Een soort Plopsa-omgeving? Wordt Jerommeke een slappe versie van kabouter Plop? En als er geen overnemer gevonden wordt, zou de werking zelfs stopgezet worden.

En dan kijk ik toch wel even naar uw partij, mevrouw Helsen, gaat u zomaar toestaan dat al het harde werk van uw voorgangers uit uw partij zomaar met de grond gelijk gemaakt wordt? Zij die deze provincie mee het aanzien hebben gegeven dat ze ooit gehad heeft? Verleden tijd natuurlijk, de gloriejaren zijn voorbij: dit indrukwekkende gebouw met de ramen in het diamanten logo vervelt eigenlijk tot een kaas met gaten, met steeds meer lege plekken in de organisatie, een fata morgana van wat ooit was. Laat de cd&v dit werkelijk allemaal zomaar gebeuren? Mevrouw Helsen, we zien het met lede ogen gebeuren alleszins.

Soit, de ontwikkelingen in het Havencentrum brengen mij naadloos bij het PIME. Het PIME heeft net als het Havencentrum eveneens een werking die gericht is op jongeren en scholen. Ook het PIME heeft misschien een ligging die, net als het Havencentrum in Lillo, misschien niet de meest optimale is, namelijk op een steenweg tussen Lier en Duffel waarbij je de vraag kan stellen of de bereikbaarheid op die plek tegemoet komt aan de noden van alle bezoekers uit de provincie. Aan de achterzijde is PIME weliswaar prachtig gelegen aan de rechteroever van de Nete, wat een schooluitstap met de fiets zeker de moeite waard maakt, maar natuurlijk niet voor leerlingen die uit pakweg Rijkevorsel of Kalmthout komen. Het PIME heeft met andere woorden op sommige vlakken dezelfde noden als het Havencentrum, maar niet hetzelfde budget, laat staan dezelfde machtige lobby als de havenlobby, die nu duidelijk ruggensteun geeft aan het Havencentrum, wat in het verleden wel eens anders was. Het PIME verdient anderzijds wel dezelfde maatschappelijke steun, want waar ze bij het ontstaan in de jaren '90 nog relatief in de marge van de provincie opereerde, groeide ze stilaan uit tot een educatiecentrum dat in het hart van de maatschappelijke discussies komt te staan en op steeds meer interesse van scholen en leerkrachten kan rekenen. Dat bewijst de recente actie waarbij de Universiteit Antwerpen via het PIME leer- en documentatiemateriaal ter beschikking stelt voor leerkrachten die in hun klas geconfronteerd worden met klimaatontkenners en nu via het lesmateriaal van de UA de correcte wetenschappelijke analyse meteen bij de hand zullen hebben om concrete antwoorden te geven. Kortom, het PIME wordt als provinciale speler steeds belangrijker, verdient meer aandacht en

steun. Tijdens de budgetbesprekingen voor de bevoegdheid Leefmilieu ga ik graag het gesprek aan om mee na te denken hoe we het PIME een grotere zichtbaarheid kunnen geven.

Dat brengt ons tot slot bij de Warande. Daar is sinds het begin van de zomer plots een driekoppig team aan de slag als directie. Dat de Warande te hoog gegrepen was voor de Vlaamse overheid en de stad Turnhout, dat mochten we tijdens de vorige legislatuur al vernemen, toen de provincie cultuur als bevoegdheid moest afstaan, maar toch nog de Warande moest blijven besturen. Maar dat we daarvoor nu ondertussen al drie directeurs nodig hebben, dat is toch wel een opvallend gegeven. We zijn dan ook benieuwd naar de beleidsintenties van de nieuwe directie voor de laatste twee jaar van deze legislatuur, die hopelijk toch ook de lange termijn voor ogen houden. Of krijgen we dan toch ook weer een scenario waarbij de Warande vriendelijk naar de uitgang wordt gedirigeerd? Maar om op welk niveau te belanden? Dat is dan de vraag van één miljoen. Ook de Warande doet een beetje denken aan het Havencentrum: de cultuurtempel in Turnhout heeft immers ook nog een mooie renovatie en uitbreiding vanwege de provincie gekregen in 2018, net voor de exit? En ontvangt natuurlijk een jaarlijkse provinciale dotatie van 3,7 miljoen EUR. In de jarenlange geschiedenis van de Warande zijn prachtige initiatieven gegroeid, denk maar aan het filmfestival Mooov, of Theater Stap. We hopen dan ook dat mogelijke bewegingen achter de schermen niet het kind met het badwater gaan weggooien als de Warande ooit een andere bestemming krijgt, of - nu al - door onze drie directeurs op een lager pitje wordt gezet in afwachting van de uitverkoop. Mijn collega Louis Schoofs gaat er graag dieper op in tijdens de daarvoor voorziene budgetbespreking.

Om te eindigen dank ik uiteraard de griffier en zijn financiële diensten voor al het voorbereidend werk bij deze budgetbesprekingen. De Warande brengt ons in ieder geval terug bij ons uitgangspunt: de rol van de provincie als steun en toeverlaat voor de lokale besturen. Op de homepage van de website van de provincie Antwerpen zagen we enige tijd geleden alvast de knop 'aanbod voor lokale besturen' verschijnen, met daaronder in de vorm een zogenaamde pillar pages verschillende links naar relevante beleidsdocumenten en cijfermateriaal voor de gemeente en hun ambtenaren. Ik hoop dat die ambtenaren ook voldoende geïnformeerd zijn en dat al die informatie nu gebundeld staat op de site van de provincie. Het is in ieder geval een belangrijke stap in de richting van de provincie als een intermediairniveau dat de gemeente rechtstreeks bijstaat in moeilijke tijden.
Ik dank u.

Nr. 0/7 van de agenda

Tussenkost fractievoorzitter Open vld bij het meerjarenplan en het budget 2023.

VOORZITTER.- Dank u wel mijnheer Vandendriessche. Mijnheer Anciaux heeft het woord.

De heer ANCIAUX. - Geachte voorzitter en ondervoorzitter, geachte leden van de deputatie, mijnheer de griffier, beste collega's, vooreerst wil ik namens de Open vld fractie alle diensten en alle medewerkers danken voor de opmaak van alle documenten en ook voor hun toelichtingen die ze gegeven hebben in de diverse APB's en vzw's in de raden van bestuur en ook op de commissies.

Het is al gezegd, maar iedereen weet het, twee derde van de bestuursperiode zit erop. We bespreken vandaag en de volgende dagen de aanpassing van het meerjarenplan en de kredieten voor 2023. Tweeëntwintig was inderdaad aangekondigd, na al die moeilijke corona jaren '20 en '21, als een iets normaler jaar ware het niet dat president Poetin en zijn regering ervoor kozen om Oekraïne binnen te vallen en een oorlog te ontketenen. Een grote vluchtelingenstroom, oorlogsvluchtelingen, een energiecrisis en een torenhoge inflatie die we al vele decennia niet

meer gezien hadden, was ons deel. Hopelijk komt er in '23 wat rust in het economisch marktmechanisme en krijgen we geen 5 spilindexoverschrijdingen.

Bij de voorstelling van het bestuursakkoord begin deze legislatuur beloofde het provinciebestuur, de meerderheid, een ambitieus, duurzaam, efficiënt - ik zie het nog allemaal mooi staan - dienstbaar en verbindend beleid. En eigenlijk was de Open vld in grote mate bereid toe te geven dat deze ambitie, niet volledig volgens onze grote tevredenheid, maar toch vrij goed ingevuld is. We dachten eigenlijk zelfs een voldoende te geven, maar toen onze gedeputeerde Luk Lemmens op de commissie van 8 november ons eigenlijk triggerde en zei 'de oppositie hoeft helemaal niet positief te zijn', dan hebben we eigenlijk onze ingebakken liberale positieve ingesteldheid wat opzijgezet. We hebben daar echt inspanningen voor gedaan, maar ook dat lukte. En bij nader inzien is het beloofde ambitieus, duurzaam, efficiënt, dienstbaar en verbindend beleid tot op heden nog helemaal niet goed gerealiseerd.

De vraag die we ons moeten stellen is of er met een exploitatiebudget van 205,7 miljoen EUR en een investeringsbudget van bijna 58 miljoen EUR voldoende rekening wordt gehouden met de actuele noden en de verzuchtingen eigenlijk van onze burgers en onze bedrijven. Dat er een positief advies is van het Rekenhof dat is maar logisch. Je voldoet aan de voorgestelde eisen anders moesten we de bespreking niet doen. Als je geen positieve AFM hebt op het einde van de planperiode dan mochten we de boeken toedoen.

En natuurlijk pleit Open vld ook voor een gezonde provinciale toestand, voor gezonde provinciale belastingen. Maar ook al moet de autofinancieringsmarge inderdaad pas op het einde van de planperiode, dus in '25 positief zijn, zien we toch dat in '23 het weliswaar positief is maar met de hakken over de sloot, maar 15.920 EUR. Een kleine tegenslag brengt onze AFM in '23 in het negatief. Geen drama maar toch niet goed. Geeft nog hogere stijgingen, bijvoorbeeld van de interesten, we weten het niet het is daarstraks ook al gezegd, uw planning kan juist zijn maar kan ook verkeerd zijn, maar als we nieuw op te nemen leningen gaan moeten financieren eventueel met hogere interesten, geeft dat geen gevaar voor onze financiële toekomst? En wij vrezen eigenlijk een beetje van wel, want de heer Jan De Haes heeft zelf gezegd dat de vorige jaren dat men eigenlijk voorzichtig gebudgetteerd heeft. De vraag is, is dat nu ook wel zo? We verwachten bij de eerstvolgende aanpassing in juni gelukkig een positief rekeningresultaat, omdat u de vorige jaren zelf zegt dat u zo voorzichtig geweest bent en dat zal misschien wel nodig zijn om de onder ramingen van de uitgaven, maar zeker de over ramingen van de inkomsten in het voorliggende budget te kunnen compenseren en Prolocus zal u niet blijven helpen.

Collega Bakelants en ikzelf hebben de werking van de provincie de voorbije jaren natuurlijk veel beter leren kennen dan als je buitenstaander bent, dan weet je dat eigenlijk niet zo goed. En we hebben een enorme grote waardering voor al het geleverde werk, zeker van onze medewerkers. En ook al staat de afschaffing van de provincie in ons partijprogramma, en we zijn natuurlijk niet alleen, ik zie dat bij Groen, ik zie dat bij Vlaams Belang, ik zie dat natuurlijk ook bij N-VA, toch weten we dat onze provinciale organisatie een goed draaiend geheel is waarvan we de werking waarderen. Bij SPA weet ik het eigenlijk niet of het erin staat, bij cd&v weet ik zeker dat ze de provincies willen behouden en PVDA, ik wist niet dat u een programma had.

Om deze organisatie en het dienstenaanbod van de burgers te financieren gebruikt de provincie diverse belastingen. Zoals eenieder weet zijn we allerm minst tevreden met de twee algemene provinciebelastingen, die op de bedrijfsoppervlakte en die op de gezinnen. We zullen daarom ook zeker de reglementen die voor liggen in punt 3.3 en 3.5 niet goedkeuren, we gaan die afkeuren en ook het punt 3.4 wat betreft de opcentiemen op de onroerende voorheffing. We klaagden al eerder aan dat in de algemene belastingreglement voor gezinnen geen rekening gehouden wordt met de singles. Vorig jaar is daar een amendement voor ingediend door An, we hebben dat dit jaar niet gedaan, we hebben nu een ander ingediend. In het verleden zijn er ook nog andere partijen die eigenlijk amendementen indienden omdat onze reglementen echt niet meer van deze tijd zijn. Dat alleenstaanden en eenoudergezinnen evenveel belastingen moeten betalen als een koppel of een tweoudergezin vinden we eigenlijk onaanvaardbaar. Ook het reglement van de algemene provinciebelasting op bedrijfsvestingen is gewoon niet meer van deze tijd. En ik kom daar straks nog wel over op tussen. Het wordt echt tijd dat het provinciebestuur eigenlijk opdracht geeft om de twee geciteerde reglementen tegen volgend jaar

alleszins volledig te hervormen. Misschien met wat meer ambitie te tonen door het herdenken van deze belastingreglementen en duurzaamheid en een modern, efficiënt en dienstbare economische bedrijfsactiviteit te stimuleren, in plaats van gewoon op oppervlakte te belasten, of iedere burger of ieder gezin op dezelfde manier te belasten. Je moet daar veel creatiever in zijn. Ook duurzaamheid en de sociale gelijkheid moet meegenomen worden in die belasting voor de gezinnen. Het zou de beoogde efficiëntie van het beleid ondersteunen en de burgers en bedrijven meer binden aan de provincie en haar beleid. Herdenk alstublieft die oude manier van belasten die we nu kennen.

Ook de behandeling van het Suske en Wiske Museum, en het is al een paar keer gezegd, stoot ons tegen de borst. Ook al heeft u dat bij het begin van de legislatuur wel aangekondigd, ik vind het eigenaardig dat u nu zegt, we gaan eerst vieren, de 25e verjaardag, en als we niemand vinden dan gaan we ermee stoppen. Een minimum dat je zou kunnen doen indien je geen overnemer vindt, want u bent niet a priori tegen een overnemer als een goed draaiend museum kan blijven, maar indien je geen overnemer zou vinden zou het u sieren om niet op 1 januari '25, maar met een beetje respect naar het volgende bestuur nog een jaar extra te werken. Ik weet dat moet u nu niet in het meerjarenplan zetten, want dat loopt op dit moment maar tot '25, maar het zou u sieren dat u een nieuw bestuur dan die keuze laat maken en niet een nieuw bestuur in december '24 laat opstarten met een sluiting een maand later. Ik vind dat weinig respectvol. En natuurlijk is het beleid niet allemaal kommer en kwel, denk maar aan de werking van de provinciale recreatieparken, de groendomeinen. Jan deed dat vroeger goed, nu doet mevrouw Colson dat schitterend dus wat dat betreft heel goed. Ook de goede werking van het provinciaal onderwijs, de innovaties bij Kamp C, de Hooibeekhoeve, Pluimveebedrijf en zoveel meer zijn natuurlijk heel belangrijk in onze werking en ondersteunen wij. En het speerpunt, de fietsostrades die investeringen en wat daar allemaal gedaan wordt, fantastisch werk. Maar het is eigenlijk niet aan de oppositie om hier verder opsomming te geven van alles wat dat goed gaat. De provincieraad zal wel bij de behandeling van de diverse punten zien hoe wij stemmen, indien men daarin geïnteresseerd is, en dan weet men wat wij vinden dat goed loopt en niet goed loopt. Wij gaan natuurlijk op het einde van de zitting, donderdagavond zeker, punt 3.2 zijnde de aanpassing van het meerjarenplan kredieten '23, niet goedkeuren.

Collega's ik wil ook de gouverneur, ze is hier wel niet, en al de andere sprekers bedanken die afgelopen vrijdag aanwezig waren op de openingsrede van onze gouverneur.

In een andere hoedanigheid word ik quasi dagelijks met water en zeker met waterbeheersing in al zijn facetten en aspecten geconfronteerd. De Open vld-fractie zal alle initiatieven die het provinciebestuur opzet om waterbuffering, ontharding en dergelijke meer te faciliteren, zeker ondersteunen. Collega Nathalie Cuylaerts heeft daarstraks al verschillende punten aangehaald, projecten aangehaald. Schitterend, wij ondersteunen dat allemaal. Ik ben er wel van overtuigd dat er in Vlaanderen nog veel werk op stapel staat om iedereen met de neus in dezelfde richting te krijgen zodat de door de gouverneur gestelde problematiek en die van de professoren en van het Vlaams expertenpanel klimaatadaptatie, dat dat onverwijld uitgevoerd kan worden. Want iedereen in deze raad, en ik vond dat schitterend dat de gouverneur dat zei, heeft nood aan het blauwe goud.
Dank u.

Nr. 0/8 van de agenda

Tussenkomen fractievoorzitter Vooruit bij het meerjarenplan en het budget 2023.

VOORZITTER.- Dank u wel mijnheer Anciaux. Mevrouw Talhaoui heeft het woord.

Mevrouw TALHAOUI.- Geachte voorzitter, geachte mevrouw de ondervoorzitter, beste deputatie, zeer achtbare collega's, mijnheer de griffier, goedemiddag. We hebben het hier over de budgetbesprekingen en de budgetopmaak en dan hebben we het over onze kostbare provinciale centen. De budgetopmaak dit jaar had niet enkel af te rekenen met de naweeën van de coronacrisis, maar ook met de oorlog tussen Rusland en Oekraïne die de wereld in een nog grotere energiecrisis heeft geduwd. De inflatie heeft proporties aangenomen die in decennia en door uiteenlopende regeringen niet voor mogelijk werden gehouden. Onze provincie heeft zoals alle bestuursniveaus die dit land rijk is ook in de klappen gedeeld, jammer genoeg. We begrijpen dat de exploitatie-uitgaven fors de hoogte zijn ingeschoten door de hoge energiekosten en de inflatie. De personeelsleden van de provincie, van de APB's en van de EVA's hebben ook recht op de indexerings van hun lonen om hun hoge energiekosten en levensduurte het hoofd te kunnen bieden. Dat de provincie opnieuw een tandje heeft moeten bijsteken en haar financiële verantwoordelijkheid opneemt voor de APB's en de EVA's voor de verwarming van gebouwen en andere infrastructuur in deze omstandigheden, ligt in de lijn van de verwachting en kunnen we dan ook volmondig bijtreden.

Onze provinciale ruimte, wat het voorontwerp provinciaal beleidsplan ruimte betreft en de strategische visie die daarin wordt ontwikkeld, herhalen we hier toch nog terug onze bedenkingen. Het voorontwerp bulkt van algemene principes, wie kan tegen algemene principes zijn, maar de vertaalslag naar beleid om onze schaarse open ruimte te organiseren roept nog veel vraagtekens op. Zo is het bijvoorbeeld nog onduidelijk welke hanteerbare ruimtelijke bouwstenen dit plan aanreikt en hoe men dit gaat laten doorwerken. Ik herhaal nog eens onze opmerkingen: voor welke vervoer genererende activiteiten gaat men bijvoorbeeld MOBER's verplichten, welke overstromingsgebieden gaat men voorzien? Ik verwijs naar de overstromingen, naar de tsunami van regen en water in Wallonië. Ik verwijs ook naar de speech van de gouverneur vorige week waar dat ook werd aangehaald. Is er een programma om signaalgebieden, harde bestemmingen in overstromingsgevoelig gebied via groene PRUP's en groene bestemmingen te geven? Welke woonuitbreidingsgebieden in open ruimte gaat men behouden en vooral, welke gaat men schrappen? Het aangekondigd participatieparcours in het najaar verwelkomen we, omdat het mee bepalend zal zijn voor de ruimtelijke toekomst van onze provincie. We zijn benieuwd hoe de verschillende gemeentebesturen zullen reageren, vooral zij die al vergevorderde plannen hebben getekend over hun eigen ruimte.

Ik wijd dit jaar graag ook bijzondere aandacht aan de zogenaamde dochters van de provincie. Die APB's en EVA's zorgen namelijk mee voor de uitstraling van onze provincie en hebben in deze moeilijke tijden het beste van zichzelf gegeven, zowel intern als naar het publiek toe. In tegenstelling tot vele andere publieke instellingen bleef bijvoorbeeld het Arboretum van Kalmthout open tijdens COVID, dat werd gewaardeerd, zo blijkt vandaag uit de bezoekerscijfers. Het nieuwe Haven- en Havenbelevingscentrum, laten we het maar Havencentrum 2.0 noemen, waar jong en oud kennis zal kunnen maken met een wereldhaven door middel van de nieuwste multimediatechnieken, zal tegelijkertijd als een soort van permanente jobbeurs kunnen fungeren. Werken in de tweede grootste haven en diverse talenten hiervoor aantrekken samen met andere hiervoor gemandateerde instellingen, zal de aantrekkingskracht en bekendheid van het Havencentrum 2.0 nog doen toenemen. Echter, vraagtekens en bezorgdheid blijven hangen bij de budgettaire implicaties van de uitbouw en de verbouwing van de Droogdokkensite waar het nieuwe APB zal komen. Zal de dotatie van de provincie volstaan om het concept, de uitbouw en de renovatie tot een goed einde te brengen? Zal de provincie en cours de route toch nog met extra geld moeten over de brug komen? De ervaring leert immers dat partijen uit de private- en of andere overheidssectoren wel gul zijn in beloftes aan de provincie, maar dat veel minder zijn in hun betalingen. Ik heb ook verschillende keren gevraagd wat de rechtsvorm, wat de vennootschapsvorm zal zijn tussen die drie partners, want de rechtsvorm zal ook bepalen wat de verantwoordelijkheden zijn en ook de daar tegenover gestelde middelen.

Dezelfde ongerustheid hebben we wanneer we naar het nieuwe management van de Warande kijken. De Warande kon in het verleden bogen op de wervende leiding van één directeur, omringd door een team van knappe cultuurkoppen. Sinds het begin van deze legislatuur zien we een opeenvolging van leidinggevend, die na korte tijd de fakkel hebben doorgegeven. De

keuze om nu met een triumviraat uit de privésector in zee te gaan is een veeg teken aan de wand. Als we het dagelijks bestuur van een publieke cultuurtempel als de Warande al uitbesteden aan de private sector, ja, wat zegt het dan over het vertrouwen in zichzelf? We hebben onze bedenkingen ook geuit tijdens een van de raden van bestuur over deze toch ongebruikelijke constructie en blijkbaar staan we niet alleen met dit scepticisme. Ook vanuit Vlaanderen wordt er kritisch gekeken naar deze constructie, maar nog veel zorgwekkender is de feedback die we uit het ruime middenveld hebben mogen ontvangen. Het triumviraat bestaat uit drie consultants die als trio de Warande moeten begeleiden in zijn taken en in zijn aantrekkingskracht naar het publiek. We vragen ons af, gaat dat een fulltime-job zijn voor deze drie managers? We vragen ons ook af, wat zal de toekomst van de Warande en het Warande-model zijn als dit team er niet in slaagt om deze Kempische cultuurtempel in ere te herstellen en dynamisch te houden? Daarnet heeft mijnheer de gedeputeerde, Luk Lemmens, fresh from the press, gezegd dat blijkbaar ook de Warande, naast het Suske en Wiske Museum en DocAtlas, zal overgedragen worden na deze legislatuur. Het triumviraat heeft twee jaar de tijd gekregen om de Warande terug op de rails te zetten. En dan? We weten dat de Warande niet veel minnaars heeft in Vlaanderen. Wil dat zeggen dat het Warande-model en de Warande dan ten grave zullen gedragen worden? De toekomst zal het uitwijzen, want het huidige provinciebestuur heeft ook geen knip meer over voor instellingen die geen winsten genereren, zoals het Suske en Wiske Museum dat vandaag in De Morgen uitgebreid is aan bod gekomen, niet alleen in De Morgen maar ook in andere media. We weten sinds vrijdag wat het lot is van dochters van de provincie die geen private zaak dienen kunnen. Spijtig dat we geen twee speeches kunnen voorbrengen vandaag, want Inga zal daar zeker later ook op terugkomen, had een hele speech klaar over het Suske en Wiske Kindermuseum.

Onze medewerkers, onze provinciale ambassadeurs. Wanneer we naar onze medewerkers kijken denken we dat we noch qua competentie, noch qua loyaliteit te klagen hebben. Ze zijn stuk voor stuk ambassadeurs voor een bestuur dat intussen niet zo graag een diplomatieke vertegenwoordiging heeft. Hoe stiller, hoe beter, zo lijkt het wel. Net als zovele publieke instellingen en privébedrijven proberen we het hoofd te bieden aan de concurrentiestrijd om de beste en hoog gekwalificeerde informatici naar onze provincie te lokken. Een grote inhaalbeweging is al gemaakt door dure externe consultants te vervangen door interne. De strategie komt het ICT-budget en de dienstverlening zeker ten goede. Een pluim voor het hoofd van dit departement en zijn medewerkers die een vitale functie vervullen in de werking van onze provinciale structuren. Dit doet geen afbreuk aan de leidinggevenden in andere departementen, maar zonder ICT, wat hadden we dan de vorige COVID-jaren moeten doen? Een efficiënt duurzaam en verbindend personeelsbeleid impliceert ook gelijke kansen en een ambitieus gendergelijkheidspan dat diversiteit als een troef ziet, zeker in een provincie met meer dan 170 nationaliteiten en dito talenten. Een evenwichtige genderverhouding in leiderschapsfuncties en besluitvormingsstructuren kan niet meer op de lange baan geschoven worden. Daadkracht en durf tonen in een vooruitstrevend en inclusief HR-beleid zal de provincie zeker sieren. Het bestuur zal qua schaalgrootte goed geplaatst zijn om andere besturen en bedrijven te inspireren alsook de SDG rond gender aanklampend ter harte werd genomen. Dit laatste geldt bij uitstek voor onze grootste instelling, waar leerlingen met een zeer diverse afkomst en achtergrond zichzelf moeten kunnen spiegelen in hun leerkrachten en docenten.

Collega's, deputatie, deze budgetopmaak is niet de onze, wij zouden andere keuzes hebben gemaakt. Natuurlijk dat niet alles fout loopt in deze provincie, maar zoals collega Anciaux daarnet terecht heeft opgemerkt, het is 'the duty of the opposition to oppose' en ook kritisch te kijken naar wat deze deputatie naar voren heeft gebracht. En we zullen ook u de volgende dagen ondervragen, interpelleren over andere thema's die hier vandaag niet in mijn hoofde aan bod zijn gekomen. Maar ik wil deze tribune niet verlaten voordat ik iedereen heb bedankt die aan deze budgetopmaak heeft bijgedragen. Ik denk aan de griffier en zijn diensten, ik denk aan de dienst financiën en zijn leidinggevende en de verschillende departementen voor het tot stand brengen van deze begroting.

Ik dank u.

Nr. 0/9 van de agenda

Tussenkoms t fractievoorzitter PVDA bij het meerjarenplan en het budget 2023.

VOORZITTER.- Dank u wel mevrouw Talhaoui. Mijnheer Sohier heeft het woord.

De heer SOHIER.- Collega's, mijnheer de voorzitter, mevrouw de ondervoorzitter, geachte deputatie, mijnheer de griffier, waarde collega's. Natuurlijk het is al een paar keer gezegd van onze kant ook, de waardering voor het harde werk van de administratie en het personeel, ze maken dit immers mogelijk voor ons om onze controletaken uit te voeren. Ook dank aan de mensen die hier in en rond de provinciezaal hun werk verrichten om deze vergaderingen te laten plaatsvinden in de beste omstandigheden.

Het is een stresserende periode, cijfers controleren, zoveel mogelijk de commissies en de raden van bestuur bijwonen. Het was zeer intens, je kunt immers niet alles doen en onze fractie is niet zo groot dus er komt nogal wat op deze schouders terecht. Maar het is noodzakelijk om dat te doen, om nu het politieke beleid te kunnen evalueren en een standpunt in te nemen en enkele tussenkomsten voor te bereiden, maar dat hoort erbij.

Na de crisisjaren, en men heeft er al naar verwezen, met COVID de voorbije twee jaar, de huidige energiecrisis die toeslaat geeft terug opnieuw nieuwe uitdagingen voor iedereen. Bovendien, het is ook al gezegd, als je als laatste komt zijn er een aantal dingen al verteld, maar bovendien hebben we in Europa met een oorlogssituatie een grote uitdaging waarin dat we zien dat onze hoogste beleidsmakers zich laten opsluiten in een oorlogsretoriek, in plaats van volop te kiezen voor vredesonderhandelingen. Ondertussen betaalt de gewone man en vrouw de prijs, zowel in Oekraïne, in Rusland, als in de rest van de wereld. En de grote aandeelhouders van de energiebedrijven en van de multinationals zitten op rozen. Maar goed, dat is niet onmiddellijk een bevoegdheid of een verantwoordelijkheid van deze provincie, maar het heeft wel een zware impact op de financiële mogelijkheden van de lokale besturen en daar hoort dit provinciebestuur ook bij. Daar kunnen we stellen dat er heel wat beweegt. Gedeputeerde Lemmens zei het op de verenigde raadscommissie van 8 november, u zei 9 november maar het was een dag daarvoor 8 november, 2023 wordt ook voor de provincie Antwerpen een financieel uitdagend jaar, want de voornoemde coronacrisis, de oorlog, de energiecrisis en de galopperende inflatie zorgen ervoor dat er stijgende kosten voor energie zijn met 6,8 miljoen, wat betreft de bouwkosten gaat het om 11,5 miljoen en voor de lonen van personeel gaat het, volgens de cijfers dan, om 33,7 miljoen EUR. Dus in totaal gaat het om een grote meerkost die moeilijk te voorzien was.

Enkele dingen wil ik toch vernoemen hier. In verband met personeel, even duidelijk stellen: de meerkost van het personeel, de indexering van de salarissen heeft te maken met de stijgende inflatie, met andere woorden het duurder wordende leven. Gelukkig hebben wij hier bij ons de index die zorgt ervoor dat de gezinnen van de werknemers niet armer worden wanneer de inflatie de pan uit swingt. De koopkracht beschermen is immers het doel van dit mechanisme. Mensen hebben vandaag heel wat onzekerheid in hun leven, inkomensonzekerheid, jobonzekerheid, loopbaanonzekerheid, de druk en de stress op heel wat gezinnen is enorm en daar wordt al heel lang voor gewaarschuwd door experts. De cijfers voor langdurige afwezigheid tonen dat ook aan, meer en meer mensen bezwijken onder de stress. En daar bovenop, en dat is daarstraks ook al vermeld, komen de plannen van minister Somers. Volgens ons is het afbouwen van het ambtenarenstatuut een nefaste zaak, niet enkel voor de werknemer in kwestie maar ook wat betreft de dienstverlening en de administratie. Zoals jullie allemaal weten hebben wij een goed contact met de vakbonden en een gunstige wind liet een schrijven van het ACV van de openbare diensten op ons bureau terechtkomen. De mevrouw verwoordt de bezorgdheid van vele werknemers in de lokale besturen, dus ook die van de provincie. Zij schrijft dat ze begrijpt dat de druk voor de besturen maar ook voor de medewerkers toeneemt, zij gaat verder en ik

citeer: 'als verantwoordelijke vakbond begrijpen we dat er moeilijke keuzes moeten gemaakt worden'. Maar, schrijft ze verder, 'uitzonderlijke noodsituaties beantwoorden met oplossingen die structureel ingrijpen in de dienstverlening is niet wijs. Wij, de vakbond dus, vragen nu om koelbloedig te blijven en ook aan de langere termijn te denken. Afstotingen, privatiseringen zijn voor ons, de vakbond dus, foute beslissingen en schijnoplossingen'. Want, zegt zij, die factuur is dikwijls hoger dan wanneer we het zelf zouden doen en de kwaliteit van de dienstverlening lijdt daar ook vaak onder. Ze vervolgt met te stellen dat 'het wegnemen van bevoegdheden de afbouw van het personeelsbestand als gevolg heeft gehad' en dat dit en ik citeer terug, 'elke dag gevoeld wordt op de werkvloer en dat de medewerkers vrezen voor verdere stappen richting uitkleding van de provinciale dienstverlening. Daarnaast hebben die werknemers zoals iedereen ook te maken met hogere kosten en daar bovenop hun job op de helling zetten zou getuigen van onmenselijkheid', einde citaat. Zij rekent tot slot op jullie wijsheid en koelbloedigheid. Zij staat niet alleen want ondertussen heeft ook de VVP zich uitgesproken tegen het voorstel van minister Somers. De werknemers en de vakbonden die voerden samen actie op 22 november laatstleden tegen het voorstel van de rechtspositieregeling en de verdere afbouw van de ontslagbescherming van personeelsleden, zowel statutaire als contractuele medewerkers. De provincie staat bekend als een goede werkgever, dus mijn vraag hier is wat het standpunt van de deputatie van de provincie Antwerpen daarover is en hoe u dat gaat communiceren aan de werknemers, de medewerkers.

Verder worden heel wat ingrepen voorzien betreft het optimaliseren van financiële processen en in het provinciale patrimonium, want en ik citeer: 'minder gebouwen betekent minder kosten' zegt gedeputeerde Lemmens daarnet nog. De uitverkoop van openbaar bezit gaat dan verder, concludeer ik dan. De vraag die dan terug opnieuw opborrelt en dat is een vraag die ik niet alleen stel: is dit dan een voorbereiding op de afschaffing in de toekomst van de provincies, of wat moet ik daaruit concluderen?

Niet alleen negatieve zaken zitten in de plannen, ook positieve dingen waren te horen, bijvoorbeeld het investeren om te komen tot klimaatzuinige en klimaatneutrale gebouwen. Dat is een goede zaak, denken wij. Ook verder investeren in de fietsostrades is toe te juichen, daar wordt heel gretig gebruik van gemaakt, zeker met goed weer. Toch duiken daar, en dat is ook al vermeldt, toch duiken daar ook nieuwe knelpunten op. Immers met het toegenomen gebruik en het grotere aandeel aan speedpedelecs in het verkeer zijn daar specifieke oplossingen nodig om ongevallen te voorkomen. Ook zijn sommige kruisingen nog gevaarlijk voor de weggebruikers.

Gedeputeerde Lemmens zei dat de verzelfstandigde entiteiten, lees de APB's en de EVAP's een traject zullen doorlopen om hun financiële maturiteit en zelfredzaamheid te verhogen, dus ook daar, en dat werd net een stuk bevestigd, wordt toch de volgende stap gezet naar de privatisering. Al die investeringen die men deed om de diensten aan de bevolking en de besturen op te zetten en te verfijnen, worden zo voorbereid om af te stoten, of begrijp ik het verkeerd?

Om de kosten onder controle te krijgen zei hij ook dat men voor 2023 de provinciebelastingen zal indexeren tot 43 EUR voor '23, volgens mij gaat het dan om een indexering van 7 procent. Men stelt in het verslag dat een, en ik citeer, 'een algemene evenwichtige spreiding van de belastingdruk moet nagestreefd worden'. Dus in principe is men akkoord met onze stelling dat een belasting moet gebaseerd zijn op het inkomen en dus proportioneel moet zijn, zodat de sterkste schouders de zwaarste bijdrage leveren aan de maatschappij, dus ook aan de provincie. Maar in de praktijk is volgens ons de provinciebelasting een vlaktaks voor de gezinnen en blijven wij ons daartegen verzetten. We zullen dus de meerjarenplanning opnieuw niet goedkeuren.

Genoeg over de financiën, daar is al dikwijls genoeg naar verwezen, nu naar één van de projecten die de provincie op stapel heeft staan en dat is het herbebossen, waar u over sprak een maand geleden. Er zijn heel wat projecten in onze provincie om te herbebossen. In mijn buurt bijvoorbeeld, in Heist-op-den-Berg, maar ook in de gemeente Putte, worden een paar honderden en misschien duizenden bomen aangeplant. Dat is een goede zaak natuurlijk, want niet enkel in het zuiden moeten we initiatief nemen om de natuur te beschermen en her aan te planten, ook hier bij ons is dat nodig in de strijd tegen de klimaatverandering. Maar waar er

volwassen bossen zijn die natuurlijk en wild gegroeid zijn, wil men die kappen. Gezond, volwassen bos in de Kleiputten van Boom-Terhagen bijvoorbeeld wil men kappen, dat kunnen we moeilijk begrijpen en blijkbaar wij niet alleen, maar daar kom ik in tussenkomst later op terug. Ik ga het hierbij houden, misschien binnen mijn tijd. Zoals ik eerder aangaf gaan we het meerjarenplan niet goedkeuren, alleszins de vaststelling van het meerjarenplan omdat dat zoiets is als het vaststellen dat de zon schijnt, nu is ze niet aan het schijnen maar u begrijpt wat ik bedoel. Stemmen over het feit dat we een vaststelling doen dat er een plan is, is fundamenteel anders dan het stemmen over de inhoud, wij gaan dus niet goedkeuren. Ik dank jullie voor jullie aandacht.

VOORZITTER.- Dank u wel mijnheer Sohier, dan zijn we aan het einde van de tussenkomsten en dan zou ik voorstellen om een korte pauze van tien minuten te organiseren en wij komen terug rond tien na vier. Dank u wel.

De vergadering wordt geschorst te 15.56 uur en hernomen te 16.10 uur.

Nr. 0/10 van de agenda

Korte repliek van gedeputeerden Luk Lemmens en Jan De Haes.

VOORZITTER.- We gaan verder met onze provincieraad van vandaag. Gedeputeerde Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde- Dank u wel collega's. Zoals steeds is het altijd een tweedeling in de debatten. Ik heb het in november ook gezegd, wanneer je de eerste tussenkomsten hoort vanuit de meerderheid, dan denk je: goed, we zijn goed bezig, als deputatie geloven wij ook dat we goed bezig zijn, uiteraard. En dan komt natuurlijk de oppositie aan het woord en dan wordt het wel een ander verhaal. Maar in elk geval, ik kan toch maar vaststellen bij het applaus dat de meerderheid meer eensgezind is dan de oppositie, want die klaptten alleen voor hun eigen partij en wij klaptten tenminste samen voor ons, dus dat gaf toch wel een eendracht. En de andere partijen zaten allemaal voor zichzelf te applaudisseren, maar goed, dat gewoon ... er waren er zelfs die niet applaudisseerden. We moeten zeggen, applaudisseer nou voor Koen, die heeft dat goed gedaan. In elk geval ...

Inderdaad, mevrouw Cuylaerts, u benadrukt het terecht dat we volop blijven investeren in een aantal zaken, in de groene oases, boskansenkaart, Havenbelevingscentrum, Kamp C, PIH, enzovoort enzovoort en de fietsostrades. Ook mevrouw Weckhuysen zegt terecht, besturen is vooruitkijken en nood aan flexibiliteit om bij te sturen indien nodig en dit bestuur kan dat, veel dank voor die woorden. Ik denk dat er inderdaad bijgestuurd is en dat moet je ook doen als je bestuurt. U benadrukte terecht het belang van de zomerscholen, het extra inzetten op klimaatadaptatie, op betaalbaar duurzaam wonen, op duurzame landbouw en ja, u hebt ook terecht gezegd dat daar de Europese middelen natuurlijk onontbeerlijk zijn en dat klopt ook natuurlijk. We hebben onze middelen maar wij moeten ook proberen om via Europa ook nog middelen te krijgen om hier een beleid te voeren.

Dan komt meneer Valkeniers aan het woord en dan komen we natuurlijk in de Groot Nederlandse gedachte met Bredero en dat het kan verkeren. Iedereen, en ook in alle tussenkomsten, waren we het, meerderheid, oppositie, wel over eens en dat is dat je uit een COVID-crisis komt, de crisis nu in Oekraïne en dat we nu inderdaad in een serieuze crisis zitten, daar is iedereen het over akkoord. En dan moeten wij als meerderheid, mijnheer Valkeniers, inderdaad veranderingen aanbrengen aan onze budgetten en dat doen we dan ook. Maar natuurlijk sommige sprekers hebben ook vergeten natuurlijk dat wij niet alleen gekeken hebben naar 2023, maar dat wij ook verder hebben gekeken. We hadden het ons gemakkelijk kunnen

maken en zeggen van kijk, onze meerjarenplanning loopt tot 2025 en daarna zien we wel. Maar wij hebben via vier globale uitgangspunten, ik wil ze toch nog eens herhalen ook voor de laatkomers, dan weet u nog goed wat ik daar gezegd heb. Vier globale uitgangspunten: inzetten op onze basisopdrachten, aangepaste wendbare en efficiëntere organisatie, kostenbewust met personeelskader en organisatie omgaan, inzetten op functies met een duidelijke return op het vlak van energie, klimaat, verwerving van Europese middelen. En dat zijn de vier basisprincipes die wij gehanteerd hebben bij het opzetten van dit meerjarenplan. En we hebben dan ook veertien opdrachten gegeven aan het managementteam om die gefaseerd uit te voeren.

Dan is er nog iets waar dat dan het verschil tussen meerderheid en oppositie, dat is dat de oppositie altijd onze medewerkers bedanken, en dat is ook goed, dat mag, maar de deputatie heeft precies niks met deze begroting te maken. Maar goed, dat hoeft niet, gelukkig is er dan nog de meerderheid om ons toch eens te bedanken en te zeggen, het is goed gedaan. Maar wij zijn ook heel fier op onze medewerkers, ik heb dat daarstraks heel duidelijk gezegd.

Mijnheer Vandendriessche sprak over de fusies net als mijnheer Valkeniers die daar straks toch ook nog een vraag over heeft denk ik, over de fusies en over de regiovorming. Het is inderdaad zo dat de minister van binnenlands bestuur, die ik nu met respect de minister van binnenlands bestuur zal noemen en niet zoals ik hem gewoonlijk noem, maar in elk geval dat deze man er regelmatig in slaagt om toch nog zaken bij de provincie moeilijk te maken. Dat die minister van binnenlands bestuur de rust zelf verstoord, ja, dat klopt, mijnheer Vandendriessche. Ik heb dat hier al een paar keer gezegd. Ik kan daar maar mee akkoord zijn, met uw stelling. Dat Vlaanderen ook steeds meer taken afschuift op de gemeenten, dat klopt ook. En wij stellen ook met u vast dat de gemeenten dat ook niet altijd aankunnen, die opdrachten die zij krijgen. Wij proberen zoveel als mogelijk die gemeenten te ondersteunen op tal van vlakken. En ook verwijzen naar onze website, waar dat er inderdaad een link is waar de gemeenten enorm veel informatie kunnen betrekken. En wat zij ook doen.

Mijnheer Valkeniers had het ook nog over de natuur en landbouw, dat dat geen tegengestelden zijn. Daar zijn we het mee akkoord. Gaan wij voldoende in dialoog met de landbouwsector? Ik denk inderdaad dat we dat ook doen. We hebben hier mensen uit de landbouwsector ontvangen. Ik denk dat collega Helsen ook goede contacten heeft met de landbouwsector. En dat we ook via de Hooibeekhoeve en via onze andere bedrijven op een goede manier naar die sector kijken.

U hebt nog gezegd, mijnheer Valkeniers: een lans breken voor campagne rond fietsveiligheid, het wangedrag van sommige gebruikers. Mijn persoonlijke visie op dit verhaal is dat je niet één doelgroep moet viseren, maar dat we verkeersveiligheid in zijn algemeenheid moeten bekijken. Ik ken evenveel autobestuurders die wangedrag hebben op de baan, als fietsers of voetgangers. We moeten naar een algemeen veiligheidsmodel gaan, en ik denk dat we daar met verkeersveilige gemeenten, waar we samen met de diensten van de gouverneur actie nemen in tal van gemeenten in onze provincie, dat we daar heel veel aan doen. Dus op dat gebied gaan we toch wel mee in een sensibilisering van iedereen in het verkeer. En dat is belangrijk.

Mijnheer Vandendriessche, u hebt gewezen op het tussenniveau en het belang van het tussenniveau. U kent mijn mening daarover. Ik geloof daarin. Ik denk dat wij onze rol spelen, naar de gemeenten toe. En dat wij een transitie doen, dat is de essentie. Vandaar dat we dus ook ons aanpassen, en ons er ook begrotingstechnisch aan aanpassen.

Een beetje raar vond ik uw tussenkomst in verband met het Havencentrum. U zit zelf in de Raad van Bestuur van het Havencentrum. Heel veel zaken kan u daar ook bespreekbaar maken natuurlijk. Maar dat gebeurt weinig. Dus het zou fijn zijn als u dat daar ook deed. Maar nu hoor ik u een aantal dingen zeggen, alsof dat wij nu alles aan het klaarmaken zijn om dat Havencentrum, om dat in handen te geven van de haven, van de Port of Antwerp-Bruges. Ik moet u eerlijk zeggen, wij zijn gewoon aan het zorgen dat wij op een goede manier dat Havencentrum binnen de Droogdockensite kunnen gebouwd krijgen. En dat we daar een structuur voor aan het zoeken zijn hoe dat het beste kan, en dat we daar investeringen doen. Ik denk dat dat de logica zelf is. De toekomst kan niemand voorspellen, maar u blijkt wel. Want

u hebt daar van alle insinuaties rond gedaan, die volgens mij toch niet echt kloppen. Maar ik ben zeker bereid, want u gaat er nog een vraag over stellen en dan zal ik u proberen daar nog een antwoord op te geven. U vermeldt de besparingen op DIVA. Dat is natuurlijk een stedelijk verhaal. Wij hebben in 2018 daar afscheid van moeten nemen. Ik heb daar ook mijn vraagtekens bij gehad. Ik heb geprobeerd om dat zo goed als mogelijk over te dragen. Dat is ons ook gelukt. Maar u focust nu op DIVA, maar u vergeet de miljoenen die de stad ondertussen geïnvesteerd heeft in mode, in het Fotomuseum, in de Arenberg. Ook allemaal vroegere provinciale musea en instellingen. Maar goed, ik laat het aan het Antwerpse stadsbestuur over om keuzes te maken. Daar ga ik mij niet mee bemoeien. Wel fijn dat u een pleidooi houdt voor PIME. Maar ik heb niet de indruk dat ze stiefmoederlijk behandeld worden. En dat ze dan iets buiten de stad liggen, zou toch fijn moeten zijn natuurlijk. Maar als het dan tussen Duffel en Lier ligt, ja, dat mag toch, mijnheer Vandendriessche. Mogen er ook nog dingen buiten de stad gebeuren in de provincie? Gelukkig gebeuren die ook nog buiten de stad. De beleidsintenties waar u naar vroeg, voor wat betreft de Warande, daar zal denk ik collega Helsen morgen wel nog volledig op antwoorden, en uitgebreid op antwoorden.

Mijnheer Anciaux. Ik heb u blijkbaar getriggerd, en u zover gekregen om toch ook eens wat oppositie te voeren. Ik zag aan uw lichaamstaal dat u het er moeilijk mee had. Maar je hebt toch een paar dingen gevonden, dat is al heel fijn. En u zal waarschijnlijk straks nog een aantal zaken bijbrengen rond de belastingen. Wat u zegt, de autofinancieringsmarge in 2023, hakken over de sloot. Ja, dat klopt. We gaan niet meer besparen dan nodig. We blijven waakzaam. En als we nieuwe op te nemen leningen moeten financieren, eventueel met hoge interesten, brengt ons dat in gevaar. Ik denk dat daar collega De Haes ook nog in de volgende uren of dagen zal op tussenkomen. Prolocus, daar hebt u over gesproken, zal u niet blijven helpen, ja, dat klopt. En daarom dat we niet in de val lopen dat alles bij het oude moet blijven. We grijpen nu al in voor de toekomst. Dat is wat wij nu doen. De afschaffing van de provincies. Dat staat ook in ons programma. Toch weten we dat deze organisatie, de provincie, een goed draaiend geheel is. En dat ik dat enorm kan waarderen. Nu de ministers nog, mijnheer Anciaux. Je moet mijnheer Somers hier eens over spreken. Je gaat dat binnenkort kunnen doen. Dus zeg hem het nog eens. We zijn allerminst tevreden met de belastingen, zegt u. Ja, goed, straks zullen we daar nog verder over praten.

Mevrouw Talhaoui. U bent als enige, en dat siert u wel, tussengekomen over het voorontwerp van het beleidsplan Ruimte. En dat is goed, ja. Hoe gaan we er verder mee omgaan? U vindt dat het nogal algemene principes zijn. Participatietraject starten, we gaan binnenkort in openbaar onderzoek. We gaan zoveel mogelijk draagvlak creëren, zoveel mogelijk burgers trachten erbij te betrekken. We hopen dat er ook heel veel gemeentebesturen enthousiast mee in het kader van het openbaar onderzoek nadenken. Ik ben benieuwd hoe iedereen hier verder op zal reageren, maar het zal voor onze diensten een enorme uitdaging zijn na al het werk dat zij daar al hebben in gestoken, om nu natuurlijk nog eens op alle vragen van burgers te gaan antwoorden. Maar goed, we moeten dat doen. En ik hoop dat we dan inderdaad in de loop van 2023 met een vastgesteld beleidsplan hier in de provincieraad kunnen komen. En dat we daar dan verder in de toekomst mee kunnen gaan werken. U hebt ook verwezen, mevrouw Talhaoui, naar het Havenbelevingscentrum en wat er de komende maanden allemaal zal gaan gebeuren. Dat zal inderdaad cruciaal zijn. De rechtsvorm zal belangrijk zijn. We gaan er nog uitgebreid op terugkomen, misschien in de interpellatie van mijnheer Vandendriessche, maar zeker en vast op de Raad van Bestuur, waar, denk ik, dat het de plek is om dat debat op een goeie manier te voeren. Er is ook gesproken bij u over: het provinciebestuur heeft geen middelen meer voor instellingen die geen winsten genereren. Dat klopt natuurlijk niet. Je moet maar eens gaan kijken naar de dotaties die we geven aan het Provinciaal Instituut voor Hygiëne, of aan De Nekker, of aan andere domeinen, of het provinciaal onderwijs. Het verschil is natuurlijk dat dat volgens ons prioritaire taken zijn, waar we op willen inzetten. Daar willen wij de nodige middelen voor vrijwaren, dat is de keuze die we maken.

Mijnheer Sohier. Veel respect voor u dat je dat als één persoon hier moet volgen, namens uw fractie. Ik heb dat ook meegemaakt in de Antwerpse gemeenteraad van 2000 tot 2006, waar ik helemaal alleen zat. Mevrouw Talhaoui, u weet dat ook nog. En waar ik inderdaad toen ook alle

commissies moest volgen om te weten wat er allemaal aan het gebeuren was. En dat is inderdaad geen gemakkelijke zaak. En dan nog een aantal tussenkomsten doen, als éénmansfractie kan ik daar alleen maar respect voor hebben. U hebt natuurlijk, dat is ook vanuit uw visie op de maatschappij, verwezen naar de indexering van de salarissen. Wat u een fantastische zaak vindt voor de mensen, zodanig dat ze hun rekeningen kunnen betalen. Dat is natuurlijk ook wel een feit, maar ja. Ik ga niet verder uitweiden, maar dat brengt natuurlijk ook heel wat bedrijven in grote problemen. Maar dat is nog een ander verhaal, dat moeten we hier niet bespreken, dat moet gebeuren in de Federale Kamer. En daar zullen die debatten wel gevoerd worden, denk ik. U hebt ook uw tussenkomst nog gehouden over de onzekerheid, de druk en de stress. Ik kan u alleen maar bevestigen dat we in een moeilijke wereld leven. Ik kan alleen maar zeggen dat minister Somers mee bijdraagt tot de stress bij onze mensen, door altijd maar dat hier in vraag te stellen en geleidelijk aan nog wat dingen weg te pikken. Dus, ja, goed. We zijn voor stelling van flexibilisering. En ben blij dat u ook zegt dat de provincie een goede werkgever is. En wij zijn trots, net als u, op onze medewerkers en denken inderdaad dat de provincie echt een goede werkgever is. Want telkens nog als wij vacatures openstellen, dan komen er nog heel veel mensen op af. En dat wil toch nog altijd zeggen dat dit een bestuur is waar je dingen kan realiseren. De beslissing over het voortbestaan van de provincie, dat zal de Vlaamse regering beslissen. Dat staat los van het beleid dat we hier voeren. En wij kunnen dat alleen maar afwachten, en we zullen moeten afwachten wat in 2024 de uitslag van de verkiezing zal zijn. Ik denk, collega's, dat ze natuurlijk een aantal algemene beschouwingen ... Ik meen dat wij de volgende uren en dagen nog op een aantal zaken meer en dieper kunnen ingaan en tot een mooi debat komen. Want dat is ook iets wat mijnheer Vandendriessche zei, van: we hebben al eens een debat gehad. Maar je vond dat zelf zo: het antwoord kwam en dan stopte het. Een debat moet je zelf maken, mijnheer Vandendriessche. Gij zijt vragen komen stellen, en dan hebben wij een antwoord gegeven. En dan heb ik niets meer gehoord. Ja, dat ligt niet aan ons, dat ligt aan jullie. Dus een debat is aan de oppositie, om dat mee te voeren. Ik zou het hierbij willen houden. Ik bedank iedereen voor zijn tussenkomsten en ik denk dat we de volgende uren en dagen nog wat dieper kunnen ingaan op een aantal zaken.

Dank u wel.

VOORZITTER.- Dank u wel, gedeputeerde Lemmens. En ik kijk eventjes rond. Ik zie geen vragen meer. Dan kunnen we verdergaan met de tussenkomsten. Mijnheer Daneels heeft het woord.

Niemand reageerde, dus ik wist niet ... Wacht even.

De heer DE HAES, gedeputeerde. - Maar de antwoorden die Luk geeft zijn van dien aard dat ze meestal vrij compleet en volledig en duidelijk zijn. Heel kort misschien. Mijnheer Valkeniers, u zei: uw gok is de mijne. Maar we hebben niet gegokt. Dus we hebben iets beter geteld en gerekend. Misschien dat u begrotingen zou maken met pijltje pik, wij doen dat zo niet. Maar desalniettemin, ondanks de pijltjes belooft u te onthouden omwille van uw zachtaardigheid en uw mildheid.

Mijnheer Vandendriessche, voor de eerste keer. Het is een tijdje geleden. Ik kijk eens naar de fractieleden die er vorige legislatuur bij waren, hebben wij terug het woord neoliberal gehoord. Het was een blij weerzien met iemand uit de PVDA-fractie van voorheen. Een wederhoren. Maar ik volg niet wanneer u zegt dat er lege plekken gaan vallen in deze organisatie. Dat we een kaas met gaten worden. Integendeel. Ik denk dat we dat heel mooi in elkaar brengen, en dat dat vooral consolidaire en dat vooral versteviging is rond de kern.

Koen, ja, ik weet niet wat ik ervan moet denken. Maar ik zie al uit naar de creativiteit voor het volgende amendement. Vorige keer hebben we een amendementje gedaan, nu weer een ander amendementje. Ik weet niet welke het volgende zal zijn, maar ik kijk er zeker naar uit.

En mevrouw Talhaoui, die aandacht voor de APB's, ik denk dat dat ingebakken is in ons DNA van de provincie. We hebben dat ook onmiddellijk, op het moment dat de corona eraan kwam, hebben we onmiddellijk enorm veel tijd en moeite erin gestoken om alle APB's boven water te houden.

Mijnheer Sohier, u merkte op, en dat vind ik wel raar: ook de VVP is net als de vakbond tegen de RPR. Ja, maar ik denk dat daar ... Ik kijk dan eens naar collega Colson, ik denk dat de reden

waarom de VVP opmerkingen had bij de RPR, dat die argumenten vrij anders waren dan de redenen waarom de vakbonden tegen de RPR-ontwerpen waren. Het waren niet dezelfde argumenten. En u vraagt zich altijd af of het verkoop van openbaar bezit leidt tot afschaffing, wij gaan niet tot uitverkoop, zoals u het noemt, maar als er iets op de verkooplijst staat, is dat omdat wij dat niet langer nodig hebben. Het zou heel zot zijn om dat dan te houden. Hetzelfde, zelfredzaamheid bevorderen is niet per definitie de voorbode van privatiseren. Ik denk zelfs integendeel. Het is niet alleen aan aandeelhouders dat iemand efficiëntie verschuldigd is. Onze aandeelhouders, dat heb ik daarstraks gezegd: dat is de burger, dat zijn degenen die ons financieren. Ook die hebben recht op goede, weloverwogen organisaties, zowel van alle diensten, als van de APB's en de EVAP's.

VOORZITTER.- Mijnheer Sohier heeft het woord.

De heer SOHIER.- Ik wil heel kort reageren. Dank u wel voor het antwoord. De VVP heeft inderdaad een aantal andere argumenten, maar een aantal lopen ook wel gelijk. Dat is de concurrentie tussen de niveaus. Dat hebben we daarstraks ook gehoord, in de tussenkomen van mijnheer Vandendriessche. Hetgeen ik wil zeggen, is: ja, neoliberalisme, dat is inderdaad een woord dat ik ook niet veel gebruik. Maar in mijn tussenkomen hoort u dat wel heel vaak. Een ander stuk dat ik wilde zeggen, is: u spreekt over de verkoop van gebouwen. Dat is niet altijd een negatieve zaak, dat kan ik beamen. Dat is waar. Soms moet je dingen van de hand doen. Maar we zien een tendens, en ik wil één ding toevoegen. Als we het hebben over het APB, of een EVAP, die worden begeleid om maturiteit en zelfredzaamheid te bekomen. Dan is dat een stap naar privatisering. Ik verwijs naar bijvoorbeeld het Suske en Wiske-Museum dat nu ook terug opnieuw in de verkoop staat. Tot zelfs de afschaffing toe. Ik heb een woord geleerd, ik heb ooit Latijnse gevolgd. Niet zo heel lang, om jullie gerust te stellen. Maar privatiseren komt van het werkwoord uit het Latijn, *privare*. En *privare* wil zeggen: beroven. Als je dingen die openbaar bezit waren, verkoopt en privatiseert, berooft je eigenlijk de samenleving. Dat is alles wat ik wilde zeggen.

VOORZITTER.- Ik kijk nog eens eventjes rond voordat ik mijnheer Daneels nog eens aan het woord laat. Maar ik zie geen handen meer, of mensen die het woord vragen. Mijnheer Daneels heeft het woord.

3. Leefmilieu, financiën en logistiek

Nr. 3/6 van de agenda

Tussenkomst van de heer Tobias Daneels over digitaal belastingen innen.

De heer DANEELS.- Dank u. Mijn stappenteller dankt de extra tussenkomst van mijnheer De Haes. Geachte voorzitter, collega's. In onze commissie kregen wij onlangs een paar interessante feiten over het innen van de belastingen in onze provincie. En vooral dan over het digitaal innen en ook uitzenden van de belastingsbrieven. En het digitaal op de hoogte stellen van de burgers van de provincie Antwerpen over hun jaarlijkse provinciale belasting.

En ik onthoud eigenlijk twee belangrijke dingen die we daar geleerd hebben. Eén het versturen van de vele brieven. Meer dan een miljoen als ik me niet vergis, in totaal, ook met de extra brieven als er geen reactie is de eerste keer. Die kosten de provincie echt wel enorm veel geld. En daar tellen we dan nog niet de milieukosten bij. En je weet dat dit systeem toch wel redelijk belastend is.

En het tweede, het aantal mensen dat op dit moment werkt met de eBox, waarin je je belastingbrief digitaal kan aankrijgen is wel redelijk laag. Het stijgt gestaag, hebben we ook gezien, maar het is nog redelijk laag. En elke burger die overtuigd wordt om met die eBox te werken, is een brief minder die we moeten uitsturen. Dus hebben we er, denk ik, ook wel baat bij om zoveel mogelijk mensen te overtuigen en ook te helpen om dit systeem te leren kennen, en eventuele hordes voor hen weg te nemen. Zodat ze kunnen ondervinden dat als je hiermee aan de slag gaat, dat dat toch wel een meerwaarde kan zijn. Uiteraard, degenen die er niet echt vaardig in zijn gaan we nog altijd helpen bij hun belastingen. En ik hoorde ook in de commissie dat het systeem niet echt provinciaal gecoördineerd is. Dat het dus bij een ander beleidsniveau zit. Dus het is ook misschien niet echt aan ons om er promotie voor te voeren. Maar ik geloof wel dat de mogelijke winsten voor de provincie ook, zowel economisch als qua milieu, te groot zijn om gewoon aan de kant te wachten tot een ander beleidsniveau wel al die mensen kan overtuigen om misschien een versnelling te hebben in het gebruik van die eBoxen.

En daarom had ik eigenlijk enkele vragen. Vraag één: is het mogelijk om eventueel zelf ook een beetje budget vrij te maken om de mensen hiervoor meer en sneller warm te maken? Ik denk dat dat een investering kan zijn die zich terug zou kunnen betalen, als meer mensen hier in meegaan. Eventueel via een eigen pagina op de website. Mensen kunnen we misschien via de papieren belastingbrief aanzetten naar de website te gaan en de eBox te ontdekken.

En twee, in hoeverre wordt er in overleg gegaan met dat andere beleidsniveau of de niveaus die verantwoordelijk zijn om dit, desnoods gezamenlijk, versneld aan te pakken en uit te rollen? Want ik denk dat we er allemaal baat bij hebben.

Dank u.

Nr. 3/7 van de agenda

Tussenkomst van mevrouw Ann Bakelants over de hoge kostprijs van de verzending van de aanslagbiljetten voor de algemene provinciebelasting en de inzet op verdere digitalisering via eBox.

VOORZITTER.- Dank u wel, mijnheer Daneels. Mevrouw Bakelants heeft het woord.

Mevrouw BAKELANTS.- Geachte voorzitter, beste collega's. Mijn vraag is eigenlijk gelijkaardig als die van mijn voorganger, Tobias Daneels. Nochtans hebben we het niet afgesproken. Ik wou dus nog even in herinnering brengen dat de portkosten voor de verzending van de post van de aanslagbiljetten voor de provinciebelastingen, in 2020 bedroegen die 636.225 EUR. Dat is een enorm groot bedrag, wat verminderd zou kunnen worden indien we beter zouden inzetten op de

verdere digitalisering via de eBox. Dat was een expliciete vraag die ik vorig jaar, in december, hier stelde bij de begrotingsbesprekingen. Maar wat is ermee gebeurd? Helaas heb ik vastgesteld dat er met het besluit van de provincieraad van 24 november, waarin de plaatsing van de opdracht, de procedure voor de verzending van de belastingdocumenten, werd goedgekeurd. Dat de verzending voor de belastingdocumenten voor 2023 nu wordt geschat op 700.000 EUR. Dat is opnieuw een heel groot bedrag, wat best zou verminderd kunnen worden. Ik besef ook wel dat de prijzen bij de post blijven stijgen. Maar toch denk ik dat er minimaal meer moet ingezet worden om meer mensen te laten gebruik maken van de eBox. De dienst fiscaliteit tracht wel sinds 2021 om belastingdocumenten via de digitale weg, via de eBox te verzenden, maar er is nog een lange weg te gaan. In 2021 heeft de provincie via de eBox 142.000 aanslagbiljetten kunnen verzenden. Dat was toen slechts zo'n 22 procent van het totale aantal belastingplichtigen. Dit jaar werden er 240.000 aanslagbiljetten verzonden via eBox, ofwel zo'n 36 procent. Alsook 91.000 herinneringsbrieven. Dus eigenlijk is dat maar een stijging van veertien procent op een jaar tijd. Dat is dus nog een hele lange weg te gaan.

Graag had ik ook nog wat cijfermateriaal ontvangen over de effectieve aantallen van verzendingen voor dit jaar. Hoeveel aanslagbiljetten zijn er nu effectief verzonden? En hoeveel herinneringsbrieven zijn er verstuurd? En waarom was in 2023 de plaatsing bij de Vlaamse overgangsoopdracht vertraagd? Hoe komt het dat de gunning, normaal voorzien in het voorjaar van 2022, maar eerst in december of het voorjaar van 2023 verwacht wordt? En zou het niet goedkoper zijn om de verzending via een private firma of maatwerkbedrijf te laten verlopen? Het is natuurlijk een heel grote taak, maar we zouden erover kunnen nadenken.

Dus graag pleit ik er opnieuw voor dat er vanaf maart/april, weer een informatiecampagne zou kunnen komen vanuit de provincie of de federale overheid zodat er meer belastingplichtigen hun eBox zouden kunnen activeren. Indien er dus meer belastingplichtigen hun eBox activeren, zal de enorm hoge kost van de verzending van zo'n 700.000 EUR verminderen. In het kader van duurzaamheid is dat toch ook zeker een win-win. Ik heb dat trouwens al gezegd bij de vorige provincieraad, maar ik blijf er toch op hameren dat ik daar ontgoocheld over ben dat dat zo'n groot bedrag is, dat toch zeker verminderd zou kunnen worden.

En dan herhaal ik ook nog eens eventjes wat mijn collega Koen al zei bij zijn tussenkomst over de singletoets. Ik vind dat ook bijzonder jammer. Ik heb er nu, dit jaar, geen aparte vraag over gesteld. Maar ik wil het toch nog eens even aanhalen, dat die belastingreglementen echt zouden gemoderniseerd moeten worden. Temeer omdat er meer en meer singles zijn.

Nr. 3/8 van de agenda

Tussenkomst van de heer Koen Anciaux over de provinciebelastingen op bedrijven.

VOORZITTER.- Dank u wel, mevrouw Bakelants. Mijnheer Anciaux heeft het woord.

De heer ANCIAUX.- Mijnheer de voorzitter, mevrouw de ondervoorzitter, collega's. Ik had een tussenkomst in verband met de algemene provinciebelasting bedrijven. We hebben daar ook een amendementje voor ingediend. Niet maar omdat we nog maar een keer creatief willen zijn. De oproep creativiteit was naar het provinciebestuur, met de vraag: kunt ge naar volgend jaar bij de belastingreglementen, op een creatieve manier aanpassen waar je duidelijk rekening houdt met duurzaamheid, en zo verder. Dit is maar één overgang, omdat ik nu echt een oproep wil doen naar Vlaamse bedrijven, vrije beroepen en zelfstandigen, maar eigenlijk die hele kleintjes. Alle bedrijven hadden het dit jaar moeilijk, de vorige jaren moeilijk, maar de kleine die getroffen worden, ook door deze algemene provinciebelasting op bedrijfsvestigingen, dat valt ons toch wel heel moeilijk. We beseffen dan natuurlijk dat al die middelen nodig zijn om het beleid te voeren. Het beleid waar dat wij eigenlijk zeer kritisch over zijn. Maar toch. Ik zie gewoon aan mijnheer

Lemmens dat ik onthoud wat hij daarstraks gezegd heeft. Nee, wij vinden niet alles goed, voor alle duidelijkheid. Er is wel heel wat bij te sturen, bijvoorbeeld dit belastingreglement. Want voor ons ligt dat toch wel heel moeilijk. En zeker voor die hardwerkende Vlamingen. Jullie zeggen dat zelf, hardwerkende Vlamingen. En die gaan we nog een keer ... Zeker zij die een bijberoep werken of die gewoon, een kleine zelfstandige met heel weinig oppervlakte, want dat is in dit voorstel ... Ik ga nog even mee in de oude manier van belastingvoeren, belasting opleggen, op basis van oppervlaktes en voor de rest eigenlijk niks. Ik ga daar nog eventjes in mee, voor één jaar. Maar mijn voorstel is om die mensen vrij te stellen, tot vijftig vierkante meter, dat is quasi niks. En als je dan ziet, die mensen doen dat soms om gewoon de eindjes aan elkaar te knopen aan het einde van de maand. Dat zijn kleine zelfstandigen in veel gevallen. Sommigen hebben helemaal geen oppervlakte, maar moeten toch betalen. 109 EUR, volgens het nieuwe reglement. Als je dan ziet dat in België geen voldoende kloof is met de niet-werkenden die van een vervangingsinkomen kunnen genieten, en al goed dat die mensen dat hebben, we gaan niemand in armoede storten. Maar iemand die werkt, de kloof moet voldoende groot zijn, en dan gaan we hen nog eens extra belasten. Want iemand met een vervangingsinkomen, die gaat die 109 EUR nooit betalen. En daarom doen we een oproep om dit amendement, dat we straks in 3/5, allée, het heeft een andere nummering gekregen, het amendement, ik denk dat het 3/7 is, dat iedereen dat eigenlijk zou goedkeuren. Eventjes niet kijken naar de partijtucht, maar gewoon in eer en geweten denken aan die mensen.
Dank u. Ann, applaus.

Nr. 3/9 van de agenda

Tussenkomst van mevrouw Fauzaya Talhaoui over vergroening belasting voor bedrijven.

VOORZITTER.- Dank u wel. Mevrouw Talhaoui heeft het woord.

Mevrouw TALHAOUI.- Voorzitter, mevrouw de voorzitter, griffier, beste deputatie, beste collega's. We moeten hier aan creativiteit doen en ik denk dat ik een creatief voorstel voor u heb, gedeputeerde De Haes. Collega's, de klimaatverandering en energiecrisis vraagt van elke stakeholder in onze samenleving een steentje bij te dragen aan het gezond houden van onze planeet. Dus ook onze bedrijven. Misschien kan de provinciale belasting op bedrijven een middel, een aanmoediging zijn, om meer duurzaamheid en klimaatvriendelijkheid in ons belastingstelsel in te bouwen. Volgens de zonnekaart Vlaanderen, ik weet niet of iedereen de zonnekaart Vlaanderen kent, en al dan niet geprobeerd heeft om zijn eigen dak op zijn eigen huis, haar huis daarin te zoeken, en kijken hoe dat de zon op het dak schijnt. Maar volgens de zonnekaart Vlaanderen komen heel wat daken van middelgrote tot grote bedrijven in aanmerking voor zonnepanelen. Veel van deze gebouwen beschikken over een voldoende geschikte dakconstructie en oppervlakte en zijn dus sterk genoeg om voldoende PV zonnepanelen te dragen.

Mijn voorstel is dan ook het volgende: zou de provincie niet kunnen overwegen om een korting te geven op de provinciale bedrijfsbelasting per vierkante meter dakoppervlak waarop panelen worden gelegd? Dat is mijn voorstel. Het zou een incentive kunnen betekenen voor bedrijven met grote dakoppervlaktes, die gunstig liggen voor zonnepanelen met een hoog rendement. Sommige bedrijven in onze provincie hebben die al en besparen heel wat op hun energiekosten, en helpen zo onze provincie mee de klimaatdoelstellingen te halen.

Tweede voorstel. Misschien kunnen we een studie bestellen, gedeputeerde Lemmens had het daar net nog over, de ingenieurs die we gingen aanwerven om te kijken hoe energiezuinig of klimaatvriendelijk we nog kunnen worden. Misschien kan er een studie besteld worden om in de verschillende domeinen zo de impact te meten, in het kader van de vergroening van deze bedrijfsbelasting. Bijvoorbeeld over hoeveel onbenutte daken gaat het, wat is de ecologische

winst die we daar kunnen uit halen? Ik heb het nu hier over zonnepanelen gehad, maar dat kan over andere energiebronnen ook gaan. Groendaken, waterpompen, en wie weet wat er nog allemaal bestaat en wetenschappelijk misschien nog uitgevonden zal worden om inderdaad te zorgen dat daken, bedrijven, milieuvriendelijker worden. Dat waren mijn voorstellen.

VOORZITTER.- Dank u wel. Mevrouw Verhaert mag zich al klaarmaken, maar mijnheer Anciaux wil eventjes ...

De heer ANCIAUX.- Ja, ik wil daar even op inpikken. Dat is een fantastisch goed voorstel, dat Fauzaya hier doet. En dat is de creativiteit die ik verwacht naar volgend jaar toe. Je mag dat nu ook, vlug, vlug. Maar ik denk niet dat u een concreet amendement indient, maar echt duidelijk zegt waar het schoentje wringt: dat wij op een te oude, traditionele manier bedrijven belasten.

Nr. 3/10 van de agenda

Tussenkomst van mevrouw Inga Verhaert over de inning van de algemene personenbelasting bij internationale gasten van hoger onderwijsinstellingen. De regeling hierrond is relatief recent gewijzigd. In hoeverre zal de provincie de inning opvolgen wanneer de belastingsplichtige niet langer in het land is op het moment dat de belastingsbrieven worden bedeed?

VOORZITTER.- Dank u wel. Mevrouw Verhaert heeft het woord.

Mevrouw VERHAERT.- Collega's, een vraag uit de praktijk. Na de recente aanpassing van het belastingreglement is het zo dat de internationale gasten van hoger onderwijsinstellingen in de provincie Antwerpen een belastingbrief krijgen wanneer zij nog geregistreerd zijn, een verblijfsvergunning hebben, op 1 januari van het jaar waarin de belastingbrief in de bus valt. Vroeger liep dat een beetje anders en konden hogere onderwijsinstellingen aan de provincie meedelen: kijk, deze mensen zitten hier nog wel op 1 januari, maar die gaan niet lang meer blijven. Die gaan bijvoorbeeld eind januari of begin februari al vertrekken, omdat dat bijvoorbeeld uitwisselingsstudenten zijn. Die zijn hier voor één semester, of zelfs minder. Of dat zijn onderzoekers die voor een kortere periode hier zijn. Nu leren we dat dat niet langer zal kunnen. Dus iedereen die hier geregistreerd staat op 1 januari, krijgt zo'n belastingbrief. Ongeacht of die hier nog zijn.

En mijn vraag is: hoe gaat de provincie daarmee om bij het innen? Gaat men dat heel erg aanklappend doen, door rappels te sturen? In het geval men echt over een thuisadres beschikt, komt dat dan misschien met vertraging ergens ver weg aan? Of gaat men dat laten voor wat het is? Ik stel de vraag eigenlijk om twee redenen. Ik ben een beetje bezorgd dat de oefening om het te innen, dat die misschien wel eens wat meer zou kunnen gaan kosten dan het opbrengt. Tweede bekommernis is: de hogere onderwijsinstellingen in de provincie zijn degene die dan de vragen gaan krijgen van internationale gasten die intussen ergens anders zitten, misschien thuis, misschien op een andere plek, en die niet goed gaan begrijpen wat hen eventueel nog wordt nagestuurd. Dat is een beetje vervelend. Dat is vervelend voor de hogere onderwijsinstellingen, maar dat is ook vervelend voor de provincie en voor de betrokkenen. Bovendien is het zo dat het nasturen, nabetalen van belastingen vanuit sommige partnerlanden waarmee hogere onderwijsinstellingen aan de slag zijn, niet altijd evident is. We hebben bijvoorbeeld nogal wat gastdocenten en onderzoekers, studenten ook, uit een land als Cuba. Ja, daar is bancair verkeer gewoon niet mee mogelijk. Dus dat zijn een paar bezorgdheden vanuit de praktijk.

VOORZITTER.- Dank u wel, mevrouw Verhaert. Gedeputeerde De Haes heeft het woord.

De heer DE HAES, gedeputeerde.- Dank u wel, allemaal, voor de vragen over belastingen.

Eerst de vraag van Tobias. Natuurlijk, ik ben ook heel bezorgd. Ik denk dat je daar niet aan moet twijfelen. Niet alleen bezorgd over kosten, maar ook over de milieueffecten van heel die operatie. En we zetten al een aantal jaren echt vanuit de Dienst Fiscaliteit volop in op die digitalisering. En dan kijken we natuurlijk naar het digitaal verzenden via de eBox, wat de algemene provinciebelasting betreft. Elke burger die een eBox activeert, krijgt nu al zijn belastingdocument digitaal. En inderdaad, het is genoemd, in 2021 was dat 142.000 aanslagbiljetten. In 2022 was dat 240. Misschien enige correctie, die eerste was 22 procent en die tweede was 36 procent. Maar dat is niet een stijging met veertien procent, dat is een stijging met veertien procent punt. Ook de eerste herinnering werd verzonden via eBox. In 2023 zullen het er een 302.000 zijn. Dus 45 procent van de aanslagbiljetten. En als je dat dan goed uitkijkt, dan weten we dat we nu 45 procent en twee jaar geleden 22 procent hadden. Dan is dat eigenlijk een verdubbeling. En dan denk ik dat dat toch niet zo slecht vooruit gaat. Belangrijk is de eBox, dat gaat uit van FOD BOSA en dat is eigenlijk puur een federale materie. En het is aan BOSA, Sociale Zaken dus, in eerste instantie om reclame te voeren voor die eBox. Zelf, als provincie, zetten wij op alle kanalen in waar we zelf controle over hebben. Ook op papier, op het papieren aanslagbiljet, staat de uitnodiging om de eBox te activeren. We zullen dat ook blijven doen. We zijn ons wel bewust van de knelpunten. Het concept eBox is nog altijd onvoldoende gekend. We hebben meegemaakt, in corona, dat mensen eigenlijk, hoe zal ik het zeggen, per vergissing hun eBox hadden geactiveerd, om dan vast te stellen dat ze die nadien niet consulteerden en een aantal documenten missen. De verzending van zo'n belastingdocument zou ook kunnen gemist worden.

Wat is een tweede knelpunt? Het inningspercentage van de eBox-verzendingen ligt, welteverstaan na de eerste zending, twintig procent lager, maar dat haalt zich dan nadien weer in. Van die knelpunten zijn alle betrokken overheden voldoende op de hoogte en zij werken eraan om die acties, om dat euvel aan te pakken. Bijvoorbeeld inactieve eBoxen worden door de overheden zelf gedeactiveerd, zodanig dat die terug op nul gezet werden zodat de mensen terug hun papieren uitnodiging krijgen. Er is ook nu een verplichting voorzien om een e-mailadres op te geven bij de activatie van de eBox, zodanig dat er inderdaad communicatie ontstaat. Ik ben me er ook van bewust dat er ook waarschijnlijk nog wel wat wantrouwen ten opzichte van die overheidscommunicatie per mail bestaat. En ik denk dan vooral aan phishing. Dat mensen zich afvragen: kunnen we die mail wel echt vertrouwen? Wat wij vanaf '23 doen, en dat is ook heel belangrijk, ik heb er daarstraks naar verwezen, dat is op de aanslagbiljetten direct ook een QR-code gaan zetten, zodanig dat de betaling gemakkelijk kan en dat die ook heel correct verloopt. Dat heeft ook in ons financieel proces alweer een voordeel, als dat in één keer goed is zijn er veel minder fouten achteraf. Dat bespaart ons veel moeite en last. Ook voor bedrijven staat die QR-code op de roadmap, maar dat zal in 2024 zijn. Net zoals het verzenden van de aanslagbiljetten van de bedrijfsvestiging, wat ook via eBox-enterprise zal gebeuren.

Zoals ik zei, we volgen die evolutie van die actieve concens heel hard op, ook bij de zelfstandigen en de bedrijven. Dat was nog heel laag, in 2021. Zeven procent. In 2022 dertien procent. Ook een verdubbeling, maar een verdubbeling van weinig is nog altijd niet veel. Maar vooral bij zelfstandigen en kmo's is het gebruik van eBox-enterprise nog beperkt. We worden daar waarschijnlijk wel geholpen vanuit een andere hoek. Inderdaad, een RSZ als eigenaar van de eBox-enterprise, zet nu heel veel op in communicatie via de sociale media. En normaal zouden vanaf 2023 de eerste betaalverzoeken door de RSZ en de Vlaamse Belastingdienst via de eBox-enterprise verzonden worden. Dus daar verwachten we ook een sterke versnelling.

Daarnaast werken we sinds 2021 ook met de digitale aangiften voor bedrijven. Het aangifteformulier, daar staan twee codes in. En op een heel eenvoudige manier kunnen ze aangiften digitaal wijzigen en indienen. Ook dat werkt beter en beter jaar na jaar. En de wijzigende aangiften zijn nu zo'n 13.500, die gebeuren dan onmiddellijk digitaal, en dat is al zo'n vijftig procent van die wijzigingsaangiften. Ik denk dat we daar op een goede weg zijn.

Maar daar sluit de vraag van mevrouw Bakelants zeker bij aan, want dat gaat dan over de andere kant van de eBox-medaille, de niet-eBox, de papieren medaille. En inderdaad, er werden nog 1.042.000 belastingdocumenten verstuurd voor een totaalbedrag in 2022 van 632.000. En dat

is het effect dat ik vorige keer ook heb uitgelegd. Dat is: wij verminderen ons volume wel, maar de prijs per stuk blijft sterk stijgen, waardoor we blijven zitten met hoge kosten. Stel dat wij evenveel zouden versturen, dan zouden we nu 70.000 extra hebben. Dus we besparen op het aantal, maar we besparen nog niet meteen op de kost. Dankzij het maximaal versturen via de eBox is het werkelijke postbudget dus niet gestegen. We blijven dan ook onder het budget van vorig jaar. We hopen dat we dat in '23 ook nog kunnen doen, maar ja, ook daar zijn de stijgingen van de prijzen. Dat moeten we eigenlijk compenseren door het verminderen van de aantallen die we op papier zullen versturen. We zetten dan ook heel veel in op die communicatie over de eBox, zoals ik zei, op alle papieren verzendingen, ook op de provinciale website. En ik denk dat ik daar ongeveer de cijfers net gegeven heb.

Wat de algemene provinciebelasting betreft, dat is de gezinsbelasting, dat is dat 750.000 documenten, 670 aanslagbiljetten. Dus er wordt wel wat verstuurd.

De overheidsopdracht, dat was ook uw vraag mevrouw Bakelants, in Vlaanderen, dat is een hele grote opdracht. Eind oktober was het Agentschap Facilitair Bedrijf dus bezig met het opvragen van aangepaste offertes en met de goedkeuringscyclus van de Vlaamse regering. Wij hebben zelf helaas geen invloed op dat proces. Voor '23 zal de provincie Antwerpen, de Dienst Fiscaliteit, zullen we nog rechtstreeks een contract met Bpost afsluiten. Vermits die Dienst Fiscaliteit voor wat betreft het drukken en verzendklaar maken nog altijd samenwerkt met het huidige contract met Cival Schaubroeck. Wanneer uiteindelijk die overheidsopdracht van Vlaanderen wordt gegund, kan de provincie nog altijd aansluiten. Dus het één sluit het ander niet uit. Omdat die overheidsopdrachten, en dat is puur technisch, gaat ook over het drukken, verzendklaar maken, en verzenden, dat is een continuüm die daar inzit. Dus naast de uitdaging om zoveel mogelijk te digitaliseren zoeken we natuurlijk ook in het algemeen naar oplossingen om de kost van papieren verzendingen te drukken. En we kijken daar zeker ook naar nieuwe spelers, andere spelers. Bijvoorbeeld Provinciaal Onderwijs, zal vanaf januari samenwerken met Click & Post van Ricoh voor de verzending van hun leerlingenfacturen. Dus we zijn daar in alle mogelijke richtingen aan het kijken om zowel de kost als het papier en de bomen te verminderen.

De derde vraag. De vraag van creativiteit. De eerste vraag van creativiteit. Ik deel uw bezorgdheid omwille van de moeilijkheden die kleine bedrijven hebben, versta me niet verkeerd, maar er zit ook een belastingtechnische logica achter. En dan bedoel ik juridische logica. Wij hebben een belastingreglement op bedrijfsvestingen en dat dient om de belastingdruk op een algemene en evenwichtige wijze te spreiden over de meer dan 175.000 belastingplichtigen. Het is dus eigenlijk de bedoeling om die belasting zo min mogelijk selectief te heffen. En, daar bijkomend, een eenvoudige en makkelijk controleerbare belasting te heffen, waarbij het minimumtarief zo laag als mogelijk wordt gehouden en waarbij de administratieve kost en werkdruk voor die diensten ook beperkt wordt gehouden.

Er is daarstraks ook de vraag van de sterkste schouwers gesteld. Je hebt die taart gezien. Ruim zestig procent is opcentiemen op de onroerende voorheffing, dat is een vermogensbelasting. We moeten daar niet flauw over doen. Dus eigenlijk is de extra belasting op bedrijven en gezinnen 34 procent, of één derde van onze inkomsten. Als je dat niet selectief mag doen, dan is op dat moment het vrijstellen van vestigingen, met een oppervlakte onder de vijftig vierkante meter, komt dat daar ook niet aan tegemoet.

Toen ik dit jaar daaraan begonnen ben, aan Financiën, was dat ook één van mijn eerste bezorgdheden om te kijken wat mogelijk is in belastingdifferentiatie. We hebben dat laten onderzoeken, financieel, juridisch en organisatorisch. Het grootste probleem van uw voorstel is eigenlijk op dit moment de budgettaire impact. Op dit moment weten we niet van de bedrijven onder de duizend vierkante meter, hoeveel daarvan onder de vijftig vierkante meter zitten. Die cijfers hebben wij niet. Maar we kunnen natuurlijk kijken naar diegenen die die cijfers wel hebben, bijvoorbeeld de grote stad Antwerpen. En daar hebben ze een oefening gemaakt, en daar weten ze dat ongeveer vijftig procent van de belastingplichtigen onder de vijftig vierkante meter zou zitten. Als je dan weet dat onze bedrijfsvestingbelasting voor '23 gebudgetteerd is op zo'n 42 miljoen, dan zou dat vrijstellen van die min vijftig vierkante meter, ons in ons inkomen 21 miljoen per jaar kosten. Dit is een raming, ik kan er wat meer of wat onder zitten, maar het is wel heel substantieel. En het zal een enorme budgettaire impact hebben. En die minder opbrengst, die zal dan moeten gecompenseerd worden door optrekken van andere tarieven, op

grotere bedrijfsvestingen bijvoorbeeld. Bovendien moeten we ook rekening houden met de vrijstelling van min vijftig, dat dat administratieve kosten met zich mee zou brengen. Dus mijn oproep, straks, en ik zal het nu al lanceren, met betrekking tot uw amendement, ik zal natuurlijk vragen om dat amendement niet goed te keuren. Dat verwondert u niks. Maar als je het toch wenst te steunen, dat is een vraag aan iedereen in deze raad, dan verneem ik meteen ook graag welke provinciale dienstverlening we dan met ingang van volgend jaar moeten stoppen om die 21 miljoen te compenseren. U hebt er een aantal genoemd die u heel schitterend vond. Ik neem aan dat je die niet wil stoppen. Maar misschien vindt u er wel eentje van twintig miljoen die u wel wilt stoppen en die we dan kunnen schrappen uit onze dienstverlening. Laat het op tijd weten, voordat we het amendement stemmen. Misschien een amendement op het amendement.

Ik ga verder met de vraag van mevrouw Talhaoui, het vergroenen van de belasting. Ook daar hebben we naar gekeken. We hebben dat onderzoek gedaan, om een belastingvrijstelling in te schrijven in het belastingreglement, een lager belastingtarief te hanteren voor oppervlakten met zonnepanelen. We hebben daar heel veel onderzoek naar gedaan. We hebben er ook extern advies rond gevraagd. We hebben daar experten opgezet. Maar dat advies was negatief. En ik vat de redenen samen. Er waren verschillende redenen. Het hoofddoel van provinciebelasting is budgettair. Dat kan raar klinken, maar dat is echt een belasting omwille van het verzamelen van geld voor beleid mee te voeren. Het gaat dus om een algemene provinciebelasting, die voor iedereen geldt, die zo breed mogelijk moet worden ingevuld en waarbij men een evenwichtige spreiding van de belastingdruk tracht te bewerkstelligen. In die zin is volgens de adviezen die we hebben een vrijstelling of een lager tarief voor groene energie moeilijk te verantwoorden. Een dergelijke vrijstelling zou ook betwistingen kunnen doen rijzen in het kader van vermeende schendingen van het gelijkheidsbeginsel, bijvoorbeeld een gewone warmtepomp versus een warmtepomp met captatienet en dergelijke. Daar gaat heel veel debat ontstaan. En bovendien, en dat is dan voor onze rechtszekerheid, is er helemaal of bijna geen rechtspraak hieromtrent. En is het heel onzeker of het belastingreglement de toets van het gelijkheidsbeginsel dus zou kunnen doorstaan. Het gaat ook in tegen het doel van de belasting, om een eenvoudige en gemakkelijk controleerbare belasting te heffen. Dergelijke dossiers zouden immers één voor één moeten bekeken worden door onze administratie. Dat is dus niet eenvoudig.

Ik heb daar nog twee bedenkingen bij. Ik vraag me soms ook af of het politiek nu, na alles wat we hier strikt juridisch oplist, vraag ik me soms af of het politiek gezien ook raadzaam is om een lager tarief voor groene energie te hanteren. Gelet op, en ik zeg misschien iets gevaarlijks, gelet op de oversubsidiëring die men hier en daar al wel eens via studie bureau Oxera heeft gepubliceerd op vraag van het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap. 73 procent van de uitgekeerde groene stroomcertificaten waren eigenlijk overgesubsidieerd. Dus ik denk dat we daar ... Ja, die staan er nog wel hè. Ik wil daar nog één ding bij vermelden. En ik denk niet dat we een debat over de oversubsidiëring moeten beginnen, maar juridisch-technisch hebben we een probleem. Maar dat wil niet zeggen dat we met die centjes niks doen voor het klimaat. Integendeel. Ik denk dat wij vanuit onze provinciale middelen heel hard werken aan de klimaatrobustheid. Niet alleen van onze organisatie, maar ook van onze provincie. Dus daar we het niet kunnen als korting geven, trekken we de centen binnen en doen we er wel iets mee dat goed is voor het klimaat.

Ik heb nog de vraag van mevrouw Verhaert over de inning van de algemene personenbelasting bij internationale gasten. Inderdaad, studenten die om studieredenen langer dan drie maand in België verblijven, die worden ingeschreven in het Belgische rijksregister, als referentiepersoon, met hoofdverblijf één op één binnen de provincie. Bijgevolg zijn zij belastingplichtig en wordt in principe een aanslagbiljet verzonden. Het zou, voor zover we dus weten, om een duizendtal buitenlandse studenten per jaar gaan. Misschien één nuance, in het belastingreglement zelf heeft nooit een belastingvrijstelling gestaan. Stond daar niet in. Het werd wel toegepast, op vraag van de scholen. In het belastingreglement staat wel dat iemand van zodra hij in het rijksregister ingeschreven is, een hoofdverblijfplaats heeft binnen de provincie, op 1/1, in januari dus, dan wordt die belast. Er staat in het rijksregister helaas nooit in of het om een buitenlandse student gaat. Bovendien, en dan wordt het nog moeilijker, volgens de DPO, de Data Protection Officer van de provincie, is het bovendien niet conform de GDPR-regelgeving om de persoonsgegevens van buitenlandse studenten op te vragen, of te krijgen, bij de hogescholen en

de universiteit. Belangrijke nuance, buitenlandse studenten met recht op verhoogde tegemoetkoming of equivalent leefloon, die worden wel vrijgesteld van de belasting. Dat gebeurt automatisch, net zoals voor al onze andere belastingplichtigen waar ik daarstraks vergeten ben op terug te komen. Ook daar hebben ze een vrijstelling. Wat heel belangrijk is ... De tijd gaat snel. Ik heb begrepen dat al die fiscale antwoorden op muziek mochten gezet worden. Wat niet onbelangrijk is, is dat die buitenlandse student, als die vertrekt, dat die zich ook zeker correct laat uitschrijven. Het zou kunnen, als dat niet gebeurt, dat een dossier bij een gerechtsdeurwaarder raakt. Maar ook die zal dan oordelen, en dan komt uw vraag, terecht, of de opbrengst niet kleiner is dan de meerkost. We zijn ook niet helemaal gek om daar veel geld in te steken, om die centjes te gaan halen. Maar het is eigenlijk aan de gerechtsdeurwaarder die die rekening maakt. Wij zelf niet. Uw vraag was of wij dat aanklampend doen. Wij weten natuurlijk niet, in omgekeerde volgorde, of het allemaal studenten zijn die inderdaad maar drie maand en één dag verblijven, dan wel nog langer. Dat is altijd dat dat op 1/1 geteld wordt. Daar hebben wij geen zicht op. Ik zou dus moeten antwoorden: helaas. Of wij kunnen dat technisch niet meer of niet langer opvragen en uitfilteren. Wij mogen dat niet. En ik denk dat daar op een bepaald moment het gezond verstand zal spelen op momenten dat er inderdaad een student terug naar het buitenland is. Dan gaan we daar geen kosten op het sterfhuis maken.

VOORZITTER.- Dank u wel, gedeputeerde De Haes. Ik kijk eventjes. Mevrouw Verhaert heeft het woord.

Mevrouw VERHAERT.- Ja, voor alle duidelijkheid, mijn punt was niet zozeer het feit dat er wordt belast, dat snap ik. Het is alleen een beetje te betreuren dat wat vroeger gangbare praktijk was, dat dat nu niet langer kan. Ik denk dat we dat pas na de inning van deze ronde gaan weten vanuit hogere onderwijsinstellingen of zij heel veel bevroegd gaan worden of niet. En dan zullen zij dat moeten laten weten of dat echt een grote administratieve overlast wordt of niet. En als dat het geval is, dan denk ik dat er toch eens moet nagedacht worden om dat op één of andere pragmatische wijze op te lossen. Want dat is een beetje te gek hè, dat daar heel veel tijd en geld in gestoken wordt.

De heer DE HAES, gedeputeerde.- Ik volg u, maar wat de praktijk vroeger was is dat er inderdaad vanuit de universiteit lijsten werden doorgegeven, en dat die dan werden afgevinkt. Maar op dit moment zitten we op heel glad GDPR-ijs als we lijsten zouden doorkrijgen van de universiteit.

Ik stel ook voor dat we dat inderdaad aan de universiteit eens zullen vragen, in welke mate zij daar veel problemen ... of feedback krijgen van veel problemen.

Mevrouw TALHAOUI.- Ik wou gewoon aan gedeputeerde De Haes vragen, die verschillende studies waar hij naar heeft verwezen, zijn dat studies die door de provincie zijn uitgevoerd? En kunnen wij die op één of andere manier krijgen om eens te kijken wat daar allemaal in werd verteld?

De heer DE HAES, gedeputeerde.- Er zijn vragen gesteld omdat er vanuit, als ik me niet vergis, maar dan moet ik eerst naar Stefan kijken, er in Oost-Vlaanderen ook een debat liep tussen ondernemingen en de provinciebelastingen. Het is in het kader daarvan dat wij vragen gesteld hebben. Dat zijn dus geen feitelijke data studies, dat zijn juridische adviezen, die we daar ... waar men ons dat afraadt. Ik heb de neiging om dat te geloven, als de gerenommeerde juridische bureaus dat ons adviseren. Ik had het liever anders gedaan.

Mevrouw TALHAOUI.- Zijn die openbaar of ...?

De heer DE HAES, gedeputeerde.- Dat weet ik niet.

VOORZITTER.- Mijnheer Anciaux heeft het woord.

De heer ANCIAUX.- Collega's. Mijnheer De Haes, uw rekening klopt niet. U zegt 175.000 aan belastingplichtigen. En u schat ze op vijftig procent die maar tot vijftigduizend vierkante meter

hebben. Dat wil zeggen, 78.500 belastingplichtigen. Maar dat zijn er natuurlijk die aan het laagste tarief. Want u pakt het gemiddelde, vijftig procent van uw opbrengst. Nee, u moet dan aan het laagste tarief, dus maal honderd zou acht miljoen 750 duizend zijn. Maar, het zijn er helemaal geen 87.500. Voka schat het in rond de 20 à 25 duizend. Dat zou zeggen, creatief omspringen met 2,5 miljoen. En niet met 21 miljoen. Die creativiteit, die hebt u wel. Op een budget van 205 miljoen, dat denk ik wel.

VOORZITTER.- Gedeputeerde De Haes heeft het woord.

De heer DE HAES, gedeputeerde.- ... narekenen.

Nr. 3/3 van de agenda

Algemene provinciebelasting. Reglement 2023. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

De artikelen 41, 162 en 170 van de gecoördineerde grondwet van 17 februari 1994 en de artikelen 42, 43 §2, 15°, 144, 180 en 180bis van het provinciedecreet van 9 december 2005.

Artikel 16 van de gewone wet van 9 augustus 1980, houdende de hervorming van de instellingen, gewijzigd bij de wet van 9 juli 1982.

2. Juridische context

De wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten.

Het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister.

Het decreet van 30 mei 2008 betreffende de vestiging, de invordering en de geschillenprocedure van provincie- en gemeentebelastingen.

3. Feitelijke context en verantwoording

Voor het behoud van het evenwicht van het provinciaal budget wordt voor 2023 een algemene provinciebelasting ingevoerd.

Een belasting is budgettair noodzakelijk met als doel de uitgaven van de provincie in het algemeen te dekken, zowel de verplichte als de facultatieve.

De belasting is eenvoudig te controleren en de heffing van de belasting kan op een efficiënte wijze geschieden met een hoge rentabiliteit gelet op de geringe administratieve kosten verbonden aan de vestiging en de invordering.

De belasting beoogt een bijdrage van burgers in de algemene bestuurlijke uitgaven van de provincie gelet op het feit dat burgers op democratische wijze kunnen gebruik maken van de provinciale dienstverlening en infrastructuur.

Het weerhouden van diverse categorieën zou de efficiëntie en effectiviteit van de vestiging van de belasting nadelig beïnvloeden, gelet op de noodzaak van controle en opvolging.

De belasting is van die aard dat zij binnen de draagkracht ligt van elke belastingplichtige.

Het belastingtarief wordt jaarlijks aangepast aan de indexevolutie. Het tarief voor 2023 bedraagt 43 EUR, de voorgaande jaren bedroeg het tarief 40 EUR (2022), 40 EUR (2021), 39 EUR (2020), 38 EUR (2019), 38 EUR (2018), 37 EUR (2017), 36 EUR (2016), 36 EUR (2015), etc.

Een algemene en evenwichtige spreiding van de belastingdruk wordt nagestreefd waarbij extra aandacht wordt geschonken aan de zwakste categorieën in de maatschappij.

Een belastingvrijstelling voor de gezinnen die genieten van verhoogde verzekeringstegemoetkoming in de gezondheidszorg alsook voor de gezinnen die genieten van het recht op maatschappelijke integratie, wordt verantwoord door het feit dat deze reeds een tegemoetkoming genieten op basis van een onderzoek dat werd uitgevoerd door de daartoe wettelijk bevoegde instanties. Hetzelfde geldt voor gezinnen die recht op maatschappelijke dienstverlening of recht op materiële hulp genieten.

Het is eveneens verantwoord om een belastingvrijstelling in te voeren voor de gezinnen die, als gevolg van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters, op 1 januari van het aanslagjaar, enkel een verplicht referentieadres zonder feitelijke vestiging op het provinciaal grondgebied hebben en daardoor praktisch geen gebruik kunnen maken van de provinciale dienstverlening.

XXX

Bijdragen aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

SDG 16 Vrede, veiligheid en sterke publieke diensten

SDG-subdoelstelling 16.3 De rechtsregels bevorderen op nationaal en internationaal niveau en gelijke toegang tot het rechtssysteem voor iedereen garanderen.

SDG 10 Ongelijkheid verminderen

SDG-subdoelstelling 10.4 Beleid voeren dat geleidelijk tot een grotere gelijkheid leidt, in het bijzonder inzake fiscaliteit, lonen en sociale bescherming.

SDG 13 Klimaatactie

SDG-subdoelstelling 13.2 Maatregelen inzake klimaatverandering integreren in nationale beleidslijnen, strategieën en planning.

4. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 10 november 2022.

BESLUIT:

Artikel 1:

Voor het aanslagjaar 2023 wordt door de provincie Antwerpen een algemene provinciebelasting geheven. De belasting wordt gevorderd van elk gezin dat op het grondgebied van de provincie Antwerpen een hoofdverblijf ter beschikking heeft op 1 januari 2023.

Artikel 2:

Als "gezin" wordt beschouwd voor de toepassing van onderhavige belasting: hetzij een persoon die alleen leeft, hetzij twee of meer personen die, al dan niet verwant, gewoonlijk in één en dezelfde woning of woongegelegenheid verblijven en er samenwonen.

De belasting wordt gevestigd op naam van de referentiepersoon van het gezin.

Artikel 3:

Het bedrag wordt bepaald op 43 EUR. De belasting is ondeelbaar verschuldigd voor het aanslagjaar. De toestand op 1 januari van het aanslagjaar is bepalend voor de belastingplicht.

De inschrijving in het bevolkingsbestand van de gemeente waar het gezin staat ingeschreven, bepaalt de toestand op 1 januari van het aanslagjaar van de hoofdverblijfplaats, de referentiepersoon en de samenstelling van het gezin.

Een wijziging van de hoofdverblijfplaats, de referentiepersoon en/of de samenstelling van het gezin in de loop van het aanslagjaar, heeft geen invloed op de belastingplicht en geeft geen aanleiding tot enige belastingvermindering of teruggave.

Artikel 4:

Het gezin geniet een belastingvrijstelling als het gezin het bewijs levert dat de referentiepersoon van het gezin op 1 januari van het aanslagjaar:

1° hetzij geniet van het recht op verhoogde verzekeringstegemoetkoming op basis van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen;

2° hetzij enkel een referentieadres op het provinciegrondgebied heeft op basis van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister;

3° hetzij geniet van het recht op maatschappelijke integratie op basis van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie;

4° hetzij geniet van het recht op maatschappelijke dienstverlening op basis van de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;

5° hetzij geniet van het recht op materiële hulp op basis van de wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen.

Voor zover de belastingvrijstelling niet automatisch werd toegekend, wordt de belastingvrijstelling slechts verleend, voor zover daartoe een schriftelijke aanvraag toekomt bij de dienst fiscaliteit van de provincie Antwerpen, op het adres Koningin Elisabethlei 22, B-2018 Antwerpen of per e-mail op het e-mailadres belastingen@provincieantwerpen.be en dit, op straffe van verval, binnen de drie maanden, te rekenen vanaf de derde werkdag volgend op de datum van verzending van het aanslagbiljet of vanaf de kennisgeving van de aanslag.

Op het moment dat een aanvraag tot vrijstelling wordt ingediend, moet bij deze aanvraag een attest vanwege het ziekenfonds, een attest vanwege de stad/gemeente, een attest vanwege het OCMW of een attest vanwege het Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers of vanwege diens partner binnen een opvangstructuur, op naam van de referentiepersoon worden gevoegd.

Dit attest moet bewijzen dat het recht op verhoogde verzekeringstegemoetkoming respectievelijk het hebben van enkel een referentieadres binnen de provincie dan wel het recht op maatschappelijke integratie, het recht op maatschappelijke dienstverlening of het recht op materiële hulp gold op 1 januari van het aanslagjaar. Een aanvraag tot vrijstelling mag gebeuren door (een kopie van) het ontvangen aanslagbiljet samen met een dergelijk attest terug in te dienen bij de dienst fiscaliteit van de provincie Antwerpen.

Artikel 5:

De aanslagbiljetten worden onder gesloten omslag aan de belastingschuldigen verzonden. Wanneer de persoon op wiens naam de aanslag inzake algemene provinciebelasting wordt gevestigd, echter instemde met de elektronische uitwisseling door het activeren van de eBox van de Federale Overheid (ingesteld door de wet van 27 februari 2019 inzake de elektronische uitwisseling van berichten via de eBox), wordt elk aanslagbiljet inzake de algemene provinciebelasting elektronisch aan deze persoon aangeboden. Een aanslagbiljet

inzake de algemene provinciebelasting wordt op geen enkele andere wijze elektronisch aangeboden dan via de eBox. De aanbieding van een aanslagbiljet via de eBox geldt als rechtsgeldige kennisgeving van dit aanslagbiljet en brengt dezelfde rechtsgevolgen tot stand als de verzending ervan in gesloten omslag.

De elektronische aanbieding van elk aanslagbiljet inzake de algemene provinciebelasting wordt beëindigd wanneer de in het tweede lid vermelde persoon (i) overlijdt, of (ii) de instemming met de elektronische uitwisseling via de eBox intrekt door het deactiveren van de eBox. Vanaf de beëindiging wordt een eerstvolgend aanslagbiljet in gesloten omslag toegezonden.

Artikel 6:

Een bezwaar moet schriftelijk worden ingediend bij de deputatie van de provincie Antwerpen, Belastingbezwaren, Koningin Elisabethlei 22, B-2018 Antwerpen, ondertekend en gemotiveerd zijn.

De termijn om op straffe van verval een bezwaarschrift in te dienen, bedraagt drie maanden te rekenen vanaf de derde werkdag volgend op de datum van verzending van het aanslagbiljet of vanaf de kennisgeving van de aanslag.

Een bezwaar mag ook worden ingediend per e-mail. Het bezwaarschrift dient op het e-mailadres belastingen@provincieantwerpen.be toe te komen, binnen de termijn in het tweede lid bepaald.

Als de belastingschuldige of zijn vertegenwoordiger het vraagt in het bezwaarschrift, wordt de belastingschuldige of zijn vertegenwoordiger uitgenodigd op een hoorzitting.

De gegevens van elk bezwaar die door het provinciebestuur fotografisch, optisch, elektronisch of volgens elke andere informatica- of telegeleidingstechniek worden geregistreerd, bewaard of weergegeven, evenals hun weergave op een leesbare drager, hebben bewijskracht voor de toepassing van de belasting.

VOORZITTER.- Geen vragen meer?

De stemming kan starten.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

34 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

19 leden hebben ja gestemd;

3 leden hebben nee gestemd;

12 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 19 stemmen ja, bij 3 stemmen nee en bij 12 onthoudingen.

Nr. 3/4 van de agenda

Provinciale opcentiemen op de onroerende voorheffing. Reglement 2023.

Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

De artikelen 41, 162 en 170 van de gecoördineerde grondwet van 17 februari 1994 en de artikelen 42, 43 §2, 15°, 144 en 180 en 180bis van het provinciedecreet van 9 december 2005.

Artikel 16 van de gewone wet van 9 augustus 1980, houdende de hervorming van de instellingen, gewijzigd bij de wet van 9 juli 1982.

Artikel 464/1,1° van het wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.

Het decreet van 18 november 2016 houdende de vernieuwde taakstelling en gewijzigde financiering van de provincies.

Artikel 2.1.4.0.2 van het decreet van 13 december 2003 houdende de Vlaamse Codex Fiscaliteit.

2. Feitelijke context en verantwoording

Om het evenwicht van het provinciaal budget te handhaven is het noodzakelijk om provinciale opcentiemen op de onroerende voorheffing te heffen voor het aanslagjaar 2023.

Het aantal opcentiemen op de onroerende voorheffing blijft ongewijzigd.

XXX

Bijdragen aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

SDG 16 Vrede, veiligheid en sterke publieke diensten

SDG-subdoelstelling 16.3 De rechtsregels bevorderen op nationaal en internationaal niveau en gelijke toegang tot het rechtssysteem voor iedereen garanderen

SDG 10 Ongelijkheid verminderen

SDG-subdoelstelling 10.4 Beleid voeren dat geleidelijk tot een grotere gelijkheid leidt, in het bijzonder inzake fiscaliteit, lonen en sociale bescherming.

3. Procedurele vormvereisten

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 10 november 2022.

BESLUIT:

Enig artikel:

Voor het aanslagjaar 2023 worden ten behoeve van de provincie Antwerpen honderd vijfenveertig komma drieëndertig (145,33) opcentiemen op de onroerende voorheffing geheven.

VOORZITTER.- Geen vragen?

De stemming kan starten.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

34 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

19 leden hebben ja gestemd;

3 leden hebben nee gestemd;

12 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 19 stemmen ja, bij 3 stemmen nee en bij 12 onthoudingen.

Nr. 3/7 van de agenda

Amendement op agendapunt 3.5 algemene provinciebelasting op bedrijfsvestigingen, reglement 2023, ingediend door de heer Koen Anciaux.

Verslag

Agenda nr. 3/5 Algemene provinciebelasting op bedrijfsvestigingen. Reglement 2023.

Amendement Open vld – Koenraad Anciaux

Aan de provincieraad wordt voorgesteld om het ontwerpreglement aan te passen bij art. 5 en een vrijstelling van belasting te geven voor bedrijven met een oppervlakte tussen 0 en 50m².

Nieuw artikel 5:

Het bedrag van de verschuldigde belasting wordt als volgt bepaald:

0 EUR per vestiging met een oppervlakte van 0 m² tot 50 m²;

109 EUR per vestiging met een oppervlakte meer dan 50 m² tot 1.000 m² (10 are);

466 EUR per vestiging met een oppervlakte van meer dan 1.000 m² (10 are) tot 5.000 m² (50 are);

1.164 EUR per vestiging met een oppervlakte van meer dan 5.000 m² (50 are) tot 10.000 m² (1 ha);

3.488 EUR per vestiging met een oppervlakte van meer dan 10.000 m² (1 ha) tot 50.000 m² (5 ha);

11.626 EUR per vestiging met een oppervlakte van meer dan 50.000 m² (5 ha) tot 100.000 m² (10 ha);

23.254 EUR per vestiging met een oppervlakte van meer dan 100.000 m² (10 ha) tot 200.000 m² (20 ha).

De fractie van 1 m² wordt als 1 m² beschouwd.

Vestigingen met een oppervlakte van meer dan 200.000 m² (20 ha) worden belast op basis van 23.254 EUR voor de eerste 200.000 m² (20 ha), verhoogd met 10 EUR per 100 m² (1 are) of gedeelte van 100 m² (1 are) voor de schijf van de oppervlakte boven de 200.000 m² (20 ha).

VOORZITTER.- Geen vragen?

De stemming kan starten.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

34 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

7 leden hebben ja gestemd;

19 leden hebben nee gestemd;

8 leden hebben zich onthouden.

Afgekeurd met 7 stemmen ja, bij 19 stemmen nee en bij 8 onthoudingen.

Nr. 3/5 van de agenda

Algemene provinciebelasting op bedrijfsvestigingen. Reglement 2023.

Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

1. Bevoegdheid

Artikelen 41, 162 en 170 van de gecoördineerde grondwet van 17 februari 1994 en de artikelen 42, 43 §2, 15°, 144 en 180 en 180bis van het provinciedecreet van 9 december 2005;

Artikel 16 van de gewone wet van 9 augustus 1980, houdende de hervorming van de instellingen, gewijzigd bij de wet van 9 juli 1982.

2. Juridische context

Het decreet van 30 mei 2008 betreffende de vestiging, de invordering en de geschillenprocedure van provincie- en gemeentebelastingen.

3. Feitelijke context en verantwoording

Voor het behoud van het evenwicht van het provinciaal budget wordt voor 2023 een algemene provinciebelasting op bedrijfsvestigingen ingevoerd.

Een belasting is budgettair noodzakelijk met als doel de uitgaven van de provincie te dekken, zowel de verplichte als de facultatieve.

De provincie streeft, naast het fiscale doel, met dit reglement een belasting na met de volgende kenmerken:

- I. een eenvoudige belasting waarvan de heffing efficiënt en rendabel is;
- II. een algemene en evenwichtige spreiding van de belastingdruk over de meer dan honderdzeventigduizend belastingplichtigen;
- III. een belasting die eenvoudig te controleren is;
- IV. een belasting waarbij de administratieve verplichtingen tot het absolute minimum worden beperkt met vanzelfsprekend de inachtneming van de vigerende regelgeving, en waarbij de klantgerichte dossierbehandeling, gekoppeld aan de gelijke behandeling van alle belastingplichtigen, als speciaal aandachtspunt geldt.

Het belastbaar feit bestaat uit elke vestiging die op het grondgebied van de provincie Antwerpen is gelegen en die door het bedrijf wordt gebruikt of tot gebruik wordt voorbehouden.

De belasting is gebaseerd op een eenvoudig meetbare belastbare grondslag, namelijk de oppervlakte die bedrijven (natuurlijke personen met een zelfstandige beroepswerkzaamheid en rechtspersonen met winstoogmerk) gebruiken of ter beschikking hebben.

Het oppervlaktecriterium wordt als redelijk en objectief beschouwd teneinde de algemene provinciebelasting op bedrijfsvestigingen te berekenen.

De belasting beoogt een diversiteit aan belastingplichtigen waarvan de verscheidenheid redelijkerwijze dient te worden opgevangen in vereenvoudigde categorieën. De normen van een belasting kunnen niet worden aangepast naargelang de eigenheid van elk individueel geval. Er kan niet voor elk soort bedrijf met de eigen en meest uiteenlopende kenmerken worden voorzien in een specifieke belastingregeling.

Het heffen van minimumbelastingen is gerechtvaardigd doordat mag aangenomen worden dat de voorziene minimumbedragen van die aard zijn dat ze binnen ieders draagkracht liggen.

De belastingtarieven worden jaarlijks aangepast aan de indexevolutie. Zo bedraagt de minimumbelasting voor 2023 109 EUR, de voorgaande jaren bedroeg dit tarief 102 EUR (2022), 101 EUR (2021), 100 EUR (2020), 98 EUR (2019), 96 EUR (2018), 94 EUR (2017), 92 EUR (2016), 93 EUR (2015), 92 EUR (2014), etc.

Op deze manier wordt aldus op een evenwichtige manier bijgedragen tot de financiering van het provinciaal beleid.

Categorieën van bedrijven die door hun aard de grond (bodem) als natuurlijk productiemiddel of voor specifieke openlucht recreatieve beroeps- of bedrijfsdoeleinden aanwenden en die in vergelijking met andere categorieën een lager rendement genereren per m² oppervlakte, hebben een uitzonderlijke nood aan grotere oppervlakten om een economisch leefbare (rendabele) exploitatie te kunnen realiseren. Een aangepaste tariefstructuur komt dan ook tegemoet aan de doelstelling van een evenwichtige spreiding van de belastingdruk.

XXX

Bijdragen aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)

SDG 16 Vrede, veiligheid en sterke publieke diensten

SDG-subdoelstelling 16.3 De rechtsregels bevorderen op nationaal en internationaal niveau en gelijke toegang tot het rechtssysteem voor iedereen garanderen

SDG 10 Ongelijkheid verminderen

SDG-subdoelstelling 10.4 Beleid voeren dat geleidelijk tot een grotere gelijkheid leidt, in het bijzonder inzake fiscaliteit, lonen en sociale bescherming

SDG 13 Klimaatactie

SDG-subdoelstelling 13.2 Maatregelen inzake klimaatverandering integreren in nationale beleidslijnen, strategieën en planning.

BESLUIT:

Artikel 1:

Voor het aanslagjaar 2023 wordt door de provincie Antwerpen een algemene provinciebelasting op bedrijfsvestigingen geheven.

De belasting wordt gevorderd van:

- A.** elke natuurlijke persoon die in hoofd- of bijberoep een zelfstandige beroepswerkzaamheid uitoefent of die een of meerdere daden heeft gesteld die de uitoefening van een zelfstandige beroepswerkzaamheid toelaten, kunnen toelaten of doen vermoeden en die op 1 januari 2023, op het grondgebied van de provincie Antwerpen, een of meerdere vestigingen heeft, gebruikt voor de uitoefening van de zelfstandige beroepswerkzaamheid of voorbehouden tot het gebruik voor de (mogelijke) uitoefening van de (een) zelfstandige beroepswerkzaamheid;

De natuurlijke persoon die uit hoofde van zijn zelfstandige beroepswerkzaamheid uitsluitend optreedt als werkend vennoot of als bestuurder in een overeenkomstig de algemene provinciebelasting op bedrijfsvestigingen belastbare vennootschap wordt niet als belastingplichtig beschouwd in de zin van art. 1, A, eerste lid van dit reglement.

- B.** elke rechtspersoon naar Belgisch of buitenlands recht onderworpen aan de vennootschapsbelasting, inclusief de rechtspersoon die in vereffening is gesteld, en die op 1 januari 2023 op het grondgebied van de provincie Antwerpen een of meerdere vestigingen heeft, door voornoemde rechtspersoon gebruikt of tot zijn gebruik voorbehouden;

De rechtspersonen vermeld in de artikelen 180 tot en met 182 van het wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 zijn niet belastingplichtig in de zin van art. 1, B, eerste lid van dit reglement.

- C.** elke rechtspersoon naar Belgisch of buitenlands recht die een winstoogmerk heeft, maar niet onderworpen is aan de vennootschapsbelasting, inclusief de rechtspersoon die in vereffening is gesteld, en die op 1 januari 2023 op het grondgebied van de provincie Antwerpen een of meerdere vestigingen heeft, door voornoemde rechtspersoon gebruikt of tot zijn gebruik voorbehouden;

De rechtspersonen vermeld in de artikelen 180 tot en met 182 van het wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 zijn niet belastingplichtig in de zin van art. 1, C, eerste lid van dit reglement.

Artikel 2:

Elke belastingplichtige is de belasting verschuldigd per afzonderlijke vestiging hoe ook genoemd, die door hem/haar wordt gebruikt of tot gebruik wordt voorbehouden en op het grondgebied van de provincie Antwerpen is gelegen.

Elke belastingplichtige, vermeld in artikel 1, wordt geacht over een belastbare vestiging te beschikken, waarvoor minstens de minimumbelasting verschuldigd is.

Een belastbare vestiging is elke oppervlakte die voor beroeps- of bedrijfsdoeleinden is bestemd of in het kader van beroeps- of bedrijfsdoeleinden wordt gebruikt, tot gebruik is voorbehouden of bijdraagt tot de realisatie/uitvoering van de beroeps- of bedrijfsdoeleinden.

Onder een oppervlakte wordt het volgende verstaan: elk (gedeelte van een) onroerend goed, elke lokaliteit of ruimte onder gelijk welke vorm en die individueel of collectief wordt gebruikt of kan gebruikt worden, met inbegrip van de plaats of het adres waarop een maatschappelijke of administratieve zetel gevestigd is.

Onder "gebruik" moet elke vorm van gebruik worden verstaan, met inbegrip van onder meer het gebruik als (toegangs)weg, parking, plantsoen, grasstrook, groenzone, vijver, sportterrein, laad-, los- of stortplaats, opslag- of overslagruimte, bufferzone, weiland, conciërgewoning.

Om belastbaar te zijn, volstaat het dat een oppervlakte eventueel (nog) kan gebruikt worden, ook al wordt deze oppervlakte op 1 januari van het aanslagjaar niet effectief gebruikt (vb. braakliggende of woeste gronden, improductieve oppervlakte, oppervlakte zonder economisch rendabel nut of gebruik).

Aan elkaar grenzende oppervlakten worden als één vestiging beschouwd, op voorwaarde dat deze oppervlakten niet van elkaar gescheiden zijn door een openbare weg of een openbare waterloop. Twee of meer oppervlakten met elkaar verbonden door het bestaan van een wettelijk toegekende wegvergunning, worden beschouwd als één enkele vestiging.

Met wegvergunning wordt bedoeld: een vaste en duurzame constructie onder, op of boven de openbare weg en/of openbare waterloop (bv. tunnel, overbrugging).

Een belastingplichtige van wie de beroeps- of bedrijfsdoeleinden uitsluitend een ambulante karakter hebben, heeft een belastbare vestiging op het adres van zijn/haar in de provincie Antwerpen gelegen verblijfplaats (waar in het kader van de beroeps- of bedrijfsdoeleinden de opslag van goederen of materiaal, de voorbereiding, de planning, de organisatie, de administratieve ondersteuning of het beheer in de ruimste zin gebeuren of kunnen gebeuren).

Artikel 3:

De belasting wordt vastgesteld rekening houdend met de totale belastbare gebouwde en/of ongebouwde oppervlakte van het goed waarop de vestiging zich bevindt.

Voor de vaststelling van de belastbare gebouwde oppervlakte van het goed waarop de vestiging zich bevindt, wordt in voorkomend geval de oppervlakte gemeten van

elke ondergrondse en bovengrondse bouwlaag met inbegrip van de buitenmuren, evenals van het gebruikte of tot gebruik aan te wenden dak, doch met uitsluiting van het gedeelte dat uitsluitend als woonegelegenheid van de belastingplichtige – natuurlijke persoon – wordt gebruikt.

De dakoppervlakte is niet belastbaar onder de volgende voorwaarden die gelijktijdig dienen vervuld te zijn: het dak is niet bereikbaar voor externen én de belastingplichtige heeft op dezelfde vestiging een oppervlakte ter beschikking voor minstens de dakoppervlakte.

De oppervlakte die gemeenschappelijk door meerdere belastingplichtigen gebruikt wordt of ter beschikking is, wordt in hoofde van iedere belastingplichtige belast pro rata van de door hem/haar exclusief gebruikte of ter beschikking zijnde gebouwde en ongebouwde oppervlakten.

Indien de gemeenschappelijke oppervlakte eveneens gebruikt wordt door, of ter beschikking is van niet-belastingplichtigen, dan wordt bij de vaststelling van de belastbare oppervlakte het gedeelte van de gemeenschappelijke oppervlakte dat pro rata kan worden toegewezen aan niet-belastingplichtigen in mindering gebracht.

Artikel 4:

4.1. Elke belastingplichtige, vermeld in artikel 1, moet per afzonderlijke vestiging aangifte doen. Het provinciebestuur van Antwerpen stelt aangifteformulieren ter beschikking.

De correct ingevulde, gedag- en gehandtekende aangiften moeten uiterlijk op 20 april 2023 toekomen bij het Provinciebestuur van Antwerpen, dienst fiscaliteit, Koningin Elisabethlei 22, B-2018 Antwerpen.

4.2. Wanneer alle aangiftegegevens van een vestiging gekend zijn door de dienst fiscaliteit van de provincie Antwerpen, kan aan de belastingplichtige daarvoor een voorstel van aangifte worden bezorgd, waarop de aangiftegegevens reeds staan ingevuld.

4.3. Een belastingplichtige is vrijgesteld van de in 4.1. voorgeschreven aangifteplicht op voorwaarde dat hij/zij een voorstel van aangifte ontving.

4.4. De vrijstelling, vermeld onder 4.3., geldt slechts indien de voorgedrukte gegevens op het voorstel van aangifte overeenstemmen met de werkelijkheid. Indien de belastingplichtige vaststelt dat de voorgedrukte gegevens onjuist en/of onvolledig zijn, moet hij/zij het voorstel van aangifte verbeterd terugzenden. De terugzending moet tijdig gebeuren zoals beschreven in 4.1.

Het teruggezonden voorstel van aangifte moet duidelijk en volledig alle correcte gegevens vermelden en de nodige verbeteringen moeten worden aangebracht.

4.5. Het is de belastingplichtige die moet bewijzen dat hij/zij het verbeterde voorstel van aangifte of de aangifte tijdig en correct indiende.

4.6. Voor elke vestiging waarvoor een belastingplichtige geen aangifteformulier of voorstel van aangifte heeft ontvangen is hij/zij verplicht, uiterlijk op 20 april 2023, aan de in 4.1. vermelde dienst de voor aanslag noodzakelijke gegevens ter beschikking te stellen, eventueel op het formulier dat daartoe op verzoek zal worden toegezonden.

4.7. Tevens moet de belastingplichtige, vermeld onder artikel 1, binnen de maand uit eigen beweging aangifte doen, vergezeld van de nodige bewijsstukken, bij de in 4.1. vermelde dienst van:

1. elke nieuwe of bijkomende vestiging in de provincie Antwerpen;
2. elke wijziging van de beschikbare oppervlakte, in principe dus elke verwerving of vervreemding van onroerend goed, elk begin of einde van huur, pacht, en elke andere wijze waardoor de beschikbare oppervlakte op het grondgebied van de provincie Antwerpen wijzigt;
3. elke verandering in de uitbating;
4. de definitieve stopzetting van de vennootschap of zelfstandige beroepsactiviteit in de provincie Antwerpen.

Artikel 5:

Het bedrag van de verschuldigde belasting wordt als volgt bepaald:

109 EUR per vestiging met een oppervlakte tot 1.000 m² (10 are);

466 EUR per vestiging met een oppervlakte van meer dan 1.000 m² (10 are) tot 5.000 m² (50 are);

1.164 EUR per vestiging met een oppervlakte van meer dan 5.000 m² (50 are) tot 10.000 m² (1 ha);

3.488 EUR per vestiging met een oppervlakte van meer dan 10.000 m² (1 ha) tot 50.000 m² (5 ha);

11.626 EUR per vestiging met een oppervlakte van meer dan 50.000 m² (5 ha) tot 100.000 m² (10 ha);

23.254 EUR per vestiging met een oppervlakte van meer dan 100.000 m² (10 ha) tot 200.000 m² (20 ha).

De fractie van 1 m² wordt als 1 m² beschouwd.

Vestigingen met een oppervlakte van meer dan 200.000 m² (20 ha) worden belast op basis van 23.254 EUR voor de eerste 200.000 m² (20 ha), verhoogd met

10 EUR per 100 m² (1 are) of gedeelte van 100 m² (1 are) voor de schijf van de oppervlakte boven de 200.000 m² (20 ha).

Artikel 6:

In afwijking van het bepaalde in artikel 5 gelden voor de agrarische bedrijven volgende heffingen:

Basisbedrag: 197 EUR, vermeerderd met:

10 EUR per 10.000 m² (1 ha) of gedeelte ervan boven 200.000 m² (20 ha) landbouwoppervlakte;

38 EUR per 10.000 m² (1 ha) of gedeelte ervan boven 50.000 m² (5 ha) tuinbouwoppervlakte in open lucht;

5 EUR per 100 m² (1 are) of gedeelte ervan boven 5.000 m² (50 are) tuinbouwoppervlakte in serres.

Artikel 7:

Voor de toepassing van artikel 6 wordt het volgende verstaan onder:

- agrarisch bedrijf: een bedrijf waarvan de hoofdwerkzaamheden bestaan uit landbouw en/of tuinbouw;
- landbouw- en/of tuinbouwoppervlakte: elke oppervlakte voor landbouw en/of tuinbouw;
- serre: elke duurzame constructie die gebruikt wordt of bestemd is voor de tuinbouwteelt.

Artikel 8:

Voor de begrippen van artikel 7 gelden volgende bepalingen:

- landbouw: een zelfstandige beroeps- of bedrijfsactiviteit gericht op akkerbouw en/of weidebouw en/of bosbouw en/of veeteelt;

Voor de hierboven vermelde begrippen gelden volgende bepalingen:

- akkerbouw: een zelfstandige beroeps- of bedrijfsactiviteit gericht op het telen van granen, nijverheidsgewassen, voedergewassen, aardappelen, peulvruchten, pootgoed, landbouwzaden en/of aanverwante gewassen;
- weidebouw: een zelfstandige beroeps- of bedrijfsactiviteit gericht op het exploiteren van blijvend grasland;
- bosbouw: een zelfstandige beroeps- of bedrijfsactiviteit gericht op het aanleggen en exploiteren van bossen, met inbegrip van de bosboomkwekerij;
- veeteelt: een zelfstandige beroeps- of bedrijfsactiviteit gericht op:
 - ° het houden van dieren voor de vlees-, melk- of eierproductie;

- en/of het kweken/fokken van dieren voor:
 - de vacht;
 - het bekomen van jongen;
 - het africhten en opleiden van jongen.
- tuinbouw: een zelfstandige beroeps- of bedrijfsactiviteit gericht op groenteteelt, fruitteelt, boomkwekerij andere dan bosboomkwekerij, sierteelt, kweek van tuinbouwzaden, plantgoed en/of aanverwante teelten.

Artikel 9:

In afwijking van het bepaalde in artikel 5 gelden voor de openluchtrecreatieve bedrijven volgende heffingen:

469 EUR per vestiging met een oppervlakte tot 50.000 m² (5 ha);

1.173 EUR per vestiging met een oppervlakte van meer dan 50.000 m² (5 ha) tot 100.000 m² (10 ha);

3.002 EUR per vestiging met een oppervlakte van meer dan 100.000 m² (10 ha) tot 200.000 m² (20 ha).

Vestigingen met een oppervlakte van meer dan 200.000 m² (20 ha) worden belast op basis van 3.002 EUR voor de eerste 200.000 m² (20 ha), verhoogd met 47 EUR per 10.000 m² (1 ha) of gedeelte van 10.000 m² (1 ha) voor de schijf van de oppervlakte boven de 200.000 m² (20 ha).

Artikel 10:

Voor de toepassing van artikel 9 wordt het volgende verstaan onder:

- openluchtrecreatief bedrijf: een bedrijf waarvan de hoofdwerkzaamheden bestaan uit het exploiteren van een terrein voor openluchtrecreatieve verblijven en/of het exploiteren van infrastructuur en/of installaties voor sportbeoefening in open lucht bestemd voor het gebruik door recreatieve en niet-recreatieve sportbeoefenaars.

Artikel 11:

Voor de begrippen van artikel 10 gelden volgende bepalingen:

- een terrein voor openluchtrecreatieve verblijven: een uitgerust en afgebakend terrein in centraal beheer waar op gekampeerd en/of verbleven wordt in openluchtrecreatieve verblijven – al dan niet verplaatsbaar - of dat daarvoor bestemd of ingericht is en niet ontworpen is om als vaste woonplaats te dienen; op het terrein is minstens één kampeerplaats voorbehouden voor toeristen op doorreis met een verplaatsbaar verblijf.

Artikel 12:

Belastingplichtigen die door de aard en voor de uitvoering van hun bedrijvigheid ook gronden gebruiken voor landbouw en/of tuinbouw en/of openluchtrecreatie zoals bedoeld in artikelen 7, 8, 10 en 11 worden - naast de reglementaire taxatie voor de andere belastbare oppervlakten - voor bedoelde gronden belast tegen het tarief voor agrarische bedrijven en/of openluchtrecreatieve bedrijven.

Artikel 13:

De toestand op 1 januari van het aanslagjaar is bepalend voor de belastingplicht en de belasting is ondeelbaar verschuldigd voor het gehele jaar. Het feit dat in de loop van het aanslagjaar een natuurlijke persoon zijn/haar hoedanigheid van zelfstandige beëindigt, een vennootschap ophoudt te bestaan, de belastbare oppervlakte vermindert en/of een belastbare vestiging wordt gesloten of verlaten, geeft geen aanleiding tot enige belastingvermindering of teruggave.

Indien bewezen wordt dat een natuurlijke persoon zijn/haar mogelijkheid tot uitoefening van een zelfstandige beroepswerkzaamheid uiterlijk op 1 januari van het aanslagjaar volledig en definitief beëindigde of indien bewezen wordt dat een vennootschap uiterlijk op 1 januari van het aanslagjaar volledig en definitief ophield te bestaan, gaat de hoedanigheid van belastingplichtige verloren. Bij een tijdelijke onderbreking van de werkzaamheden of bij een inactiviteit of zolang de vereffening van een vennootschap niet is afgesloten, blijft de hoedanigheid van belastingplichtige verder bestaan.

Artikel 14:

De in artikel 4 bedoelde aangiften mogen worden ingediend door middel van procedures waarbij informatica- en telegeleidingstechnieken worden aangewend en die het behoud van de integriteit van de elektronische documenten waarborgen evenals de toerekening ervan aan de belastingplichtige.

De gegevens van elke aangifte die door het provinciebestuur fotografisch, optisch, elektronisch of volgens elke andere informatica- of telegeleidingstechniek worden geregistreerd, bewaard of weergegeven, evenals hun weergave op een leesbare drager, hebben bewijskracht voor de toepassing van de belasting.

Artikel 15:

Bij gebrek aan aangifte binnen de in artikel 4 gestelde termijn, of in geval van onjuiste, onvolledige of onnauwkeurige aangifte, kan de belasting ambtshalve worden ingekohierd.

De ambtshalve inkohiering gebeurt met een verhoging, waarbij per vestiging het aangiftegedrag van de belastingplichtige voor dit en vorige belastingjaren in aanmerking wordt genomen:

- 1e overtreding: 10 % verhoging;
- 2e overtreding: 40 % verhoging;
- 3e overtreding: 70 % verhoging;
- 4e overtreding: 100 % verhoging;

- 5e en volgende overtredingen: 200 % verhoging.

Deze verhogingen worden per vestiging toegepast, ongeacht of het om één of meer overtredingen per aanslagjaar gaat, en met dien verstande dat tijdige en correcte aangifte gedurende twee opeenvolgende jaren de goede trouw in hoofde van de belastingplichtige volledig herstelt, waardoor de aanslag bij de eerstvolgende overtreding met slechts 10 % wordt verhoogd.

Elke belastingverhoging bedraagt minimum 12 EUR. De belastingverhoging blijft echter beperkt tot 200 % van de verschuldigde belasting.

De gegevens van elk document dat verband houdt met een ambtshalve inkohiering die door het provinciebestuur fotografisch, optisch, elektronisch of volgens elke andere informatica- of telegeleidingstechniek worden geregistreerd, bewaard of weergegeven, evenals hun weergave op een leesbare drager, hebben bewijskracht voor de toepassing van de belasting.

Artikel 16:

De aanslagbiljetten worden onverwijld verzonden.

De persoon op wiens naam de aanslag wordt gevestigd, kan, mits hij een uitdrukkelijke verklaring in die zin aflegt, er evenwel voor opteren om de aanslagbiljetten door middel van een procedure waarbij informaticatechnieken worden gebruikt, te ontvangen. In dit geval geldt de aanbieding via dergelijke procedure als rechtsgeldige kennisgeving van het aanslagbiljet.

De bezwaartermijn zoals uiteengezet in artikel 17, 2e lid vangt aan vanaf de datum waarop het aanslagbiljet door middel van een procedure waarbij informatietechnieken worden gebruikt, aan de belastingplichtige is aangeboden.

Artikel 17:

Een bezwaar moet schriftelijk worden ingediend bij de deputatie van de provincie Antwerpen, Belastingbezwaren, Koningin Elisabethlei 22, B-2018 Antwerpen, ondertekend en gemotiveerd zijn.

De termijn om op straffe van verval een bezwaarschrift in te dienen, bedraagt drie maanden te rekenen vanaf de derde werkdag volgend op de datum van verzending van het aanslagbiljet of vanaf de kennisgeving van de aanslag.

Een bezwaar mag ook worden ingediend per e-mail. Het bezwaarschrift dient op het e-mailadres belastingen@provincieantwerpen.be toe te komen, binnen de termijn in het tweede lid bepaald.

Als de belastingschuldige of zijn vertegenwoordiger het vraagt in het bezwaarschrift, wordt de belastingschuldige of zijn vertegenwoordiger uitgenodigd op een hoorzitting.

De gegevens van elk bezwaar die door het provinciebestuur fotografisch, optisch, elektronisch of volgens elke andere informatica- of telegeleidingstechniek worden geregistreerd, bewaard of weergegeven, evenals hun weergave op een leesbare drager, hebben bewijskracht voor de toepassing van de belasting.

VOORZITTER.- Geen vragen?

De stemming kan starten.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

34 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

19 leden hebben ja gestemd;

3 leden hebben nee gestemd;

12 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 19 stemmen ja, bij 3 stemmen nee en bij 12 onthoudingen.

1. Ruimte, Onderwijs en Mobiliteit

Nr. 1/1 van de agenda

Uiteenzetting gedeputeerde Luk Lemmens.

VOORZITTER.- Gedeputeerde Lemmens heeft het woord.

Tijdens de tussenkomst van gedeputeerde Lemmens worden begeleidende slides getoond.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Mijnheer de voorzitter, mevrouw de ondervoorzitter, collega's, mijnheer de griffier, mijnheer de financieel beheerder. Ik ga kort in op mijn bevoegdheden. Ik ga dat niet in detail doen. Ik zal een aantal zaken sneller gaan omdat we daar daarstraks ook al hebben over gesproken. In elk geval jullie spreken over het Departement Ruimte, Erfgoed en Mobiliteit, waar er een aantal speerpunten zijn, geïntegreerd en realisatiegericht ruimtelijk beleid, erfgoed, erediensten, heritage, duurzaam vervoer en bovenlokale mobiliteit.

Ruimtelijk beleid, dat is natuurlijk een belangrijk iets. Maar daar hebben we het in feite daarjuist toch al wat over gehad. We hebben dus de ontwerpvisie van het provinciaal beleidsplan Ruimte Antwerpen goedgekeurd. En we zullen in 2023 met het openbaar onderzoek naar buiten komen, om dan in 2023 dus het te kunnen vaststellen hier in deze raad. Het is natuurlijk een belangrijke fase waar we ons in bevinden. En het beleidsplan aan het brede publiek voorleggen, met informatiesessies en inspraakvergaderingen, zal natuurlijk wel enorm veel tijd vergen van onze mensen. De Dienst Ruimtelijke Planning zal veel werk voor de boeg hebben, met niet alleen het ruimtelijk beleidsplan, maar ook het plan Mer en de screenings van de gemeentelijke, ruimtelijke structuurplannen. Dan komt natuurlijk het grote werk en dan kunnen we uiteindelijk kijken naar de vaststelling.

Een efficiënt en kwaliteitsvol vergunningenbeleid, ons ruimtelijk beleid uitvoeren, is de omgevingsvergunning, dat is natuurlijk een belangrijk instrument daar in. We moeten blijven inzetten op een efficiënte en kwaliteitsvolle beoordeling van de omgevingsvergunning. Zo proberen we als provincie onze afstand tot de bedrijven en burgers zo klein mogelijk te houden. Terecht verwachten bedrijven en burgers dat we beschikken over de nodige expertise om een omgevingsvergunning te beoordelen. We blijven dan ook investeren in kwaliteitsvolle dossierbehandeling en in onze in huis-kennis en expertise zodat we steeds op de hoogte zijn van de laatste technische ontwikkelingen. Want de focus, dames en heren, dat weet u, van de provincie als vergunningverlenende overheid in eerste aanleg richt zich op de inrichtingen van klasse I. Dit gaat vaak over grote aanvragen, vragen over bedrijven in de haven naar grote landbouwbedrijven. En die hebben meestal een grote impact op onze economie, maar ook op hun omgeving. We hebben dan ook een dubbele taak. Zo is het onze taak als ondernemende provincie om maximaal in te zetten op de ondersteuning van onze lokale en bovenlokale economie. Tegelijk moeten we instaan voor een gezonde leefomgeving voor de inwoners van onze provincie, en natuurlijk telkens moeten we op zoek gaan naar een evenwicht tussen economie en ecologie om tot een kwaliteitsvol besluit te komen. Daarnaast zorgt natuurlijk de toename in complexiteit, in combinatie met waarschijnlijk een lichte stijging ervoor dat er meer aandacht moet besteed worden aan de behandeling van een individueel dossier. Tot op heden zijn er 476 omgevingsdossiers geregistreerd. Waarschijnlijk kloppen we af, als alles nu verder gaat, op 520 dossiers ten opzichte van 509 omgevingsvergunningdossiers vorig jaar.

Erfgoed - erediensten. Eerst en vooral, wat erfgoed en archeologie betreft, daar zetten we natuurlijk in op de Monumentenwacht. De Monumentenwacht van de provincie Antwerpen bestaat dertig jaar, en kreeg recent met het domein De Paey in Turnhout zijn drieduizendste object in portefeuille. Onze wachters zijn en blijven natuurlijk een belangrijke schakel in het buitenbeheer van het historisch patrimonium in onze provincie. Maar ook natuurlijk het

Provinciaal Archeologisch Depot, en de Provinciale Archeologiedagen blijven ook in 2023 de uithangborden van onze archeologiewerking.

De erediensden en de vrijzinnigheid. Collega's. Vandaag is de provincie bevoegd voor vier islamitische geloofsgemeenschappen en drie orthodoxe. Volgend jaar komen daar waarschijnlijk 27 islamitische en vijf orthodoxe bij, als minister Somers hun aanvraag tot erkenning goedkeurt. We gaan dus mogelijk van zeven naar 39 erediensden, waarvan wij als provincie de tekorten zullen moeten bijpassen. Ik zeg mogelijk, omdat we als provincie naar het Grondwettelijk Hof zijn gestapt. Niet tegen het nieuwe erediensdecreet an sich, want laat me duidelijk zijn, wij zijn niet tegen de erkenning van nieuwe geloofsgemeenschappen als zij de wettelijk voorziene procedure doorlopen hebben. Waar wij ons als provincie wel tegen verzetten, is de uitzonderingsmaatregel, waarmee men iedereen die in het verleden, voor 1 juli 2019, al eens een erkenningsaanvraag aandiende, nu binnen het jaar er door wil sluiten. Hiermee haalt Vlaanderen zijn eigen argument, dat er vier jaar nodig is voor een grondige screening, onderuit. En dan zwijg ik nog over de enorme financiële impact dat dit gaat hebben op onze begroting. In afwachting van het verdict houden we de meerjarenplanning aan en verhogen we dus niet. Anderzijds hopen we dat minister Van Quickenborne in 2023 meer duidelijkheid zal verschaffen over onze financiële verplichtingen jegens de vrijzinnigheid. De tijd dat wij blindelings X EUR belastinggeld storten zonder verantwoording, zonder transparantie, is wat ons betreft voorbij.

Heritage. In de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal in Antwerpen is de brandcentrale volledig vernieuwd en wordt in 2023 aan de restauratie van de klokken en de klokstoel gewerkt. In de Sint Romboutskathedraal in Mechelen werken we verder aan de interieurrestauratie en in het Aartsbisschoppelijk Paleis in Mechelen worden de gevels verder gerestaureerd. Sinds de inval van Rusland in Oekraïne, is de restauratie van de Christus Geboortekerk hier in Antwerpen on hold gezet. We wachten op de beslissing van, weeral, minister Somers, over het al dan niet intrekken van de erkenning van de Russisch orthodoxe kerk in Antwerpen. We wachten nog altijd op antwoord, sinds ons schrijven van maart. Voila, in totaal investeert de provincie deze legislatuur 11,6 miljoen EUR in de heritage.

Tot slotte, landen we binnen het Departement DREM bij Mobiliteit. Voilà. De aanleg van fietsostrades blijft het speerpunt van het provinciale Mobiliteitsbeleid. Voor 2023 staat een bedrag van 11,5 miljoen EUR aan uitgaves voor eigen investering in fietsostrades ingeschreven. Voor gemeenten die zelf infrastructuur aanleggen op het BFF, voorzien we een subsidiebedrag van 1,7 miljoen EUR. We herhalen hier collega's met aandrang onze oproep aan minister Peeters van Mobiliteit, Lydia Peeters, om het Vlaamse aandeel in het fietsfonds mee te laten stijgen met de stijging van de provinciale middelen voor fietsinfrastructuur. Zo zorgen wij hand in hand voor een versnelling in de aanleg van onze fietsostrades, de ruggengraat van een bovenlokaal fietspadennetwerk. En zorgen we voor een broodnodige, verdere verduurzaming van onze mobiliteit. Projecten in 2023, ik overloop ze kort. De F12, de havenverbinding, de start van de werken die de verbinding maken tussen de Noorderlaan en het centrum van Ekeren. Een zeer belangrijke schakel, mijnheer de districtsburgemeester, om het woon-werkverkeer van en naar de Antwerpse haven te kunnen verduurzamen. De F4, Antwerpen – Gent – Zwijndrecht, start van de werken voor aanleg van een deel van de fietsostrade, parallel aan de Burchtse Scheibeek. Dus we werken ook in het Waasland. De F11, Antwerpen – Lier, in Boechout, het opstartdossier voor de verbetering van de Spoorweglei tussen de Heuvelstraat en de Alexander Franckstraat. De F105 Herentals - Balen. De laatste werken zijn bezig aan de F105, Mol – Balen, van Rozenberg tot Langvennen. Balen van Langvennen tot Vaartstraat, en Balen van Vaartstraat tot Schoordorp. En de F103, Lier – Herentals, hier werken we aan de definitieve ontwerpen. En financieren we nu de voorbereidende werken voor onze fietsostrades die worden meegenomen tijdens de werken die door de Vlaamse Waterweg, mijnheer de voorzitter van de Waterweg, op dit moment worden uitgevoerd voor de verhoging van de spoorwegbrug in Herentals. De optimalisatie van de F1 Antwerpen – Mechelen, het studiewerk is zo goed als achter de rug. En daar willen we in 2023 in samenwerking met de lokale besturen overgaan tot de opmaak van lokale aanbestedingsdossiers om delen van het traject te kunnen verbreden en verbeteren. De gemeenten kunnen voor de financiering beroep doen op het fietsfonds. Ik hoop dat dat in Hove ook goed komt, mijnheer Vandendriessche. Dat zullen we nog zien.

Het ondersteunen van overheden en bedrijven. Het Provinciaal Mobiliteitspunt van de provincie Antwerpen wil het eerste aanspreekpunt zijn van werkgevers die informatie, advies of begeleiding zoeken in het kader van duurzaam woon-werkverkeer. De provincie Antwerpen neemt als overheid op dit vlak ook zeer bewust een voorbeeldfunctie op. Dit houdt in dat de provincie als werkgever ook zelf de nodige maatregelen moet nemen voor een duurzamer woon-werkverkeer. Ik verwijs hiervoor naar onze succesvolle actie betreffende fietslease voor onze medewerkers. In 2023 hebben we de volgende doelen. Eén, minimaal honderd werkgevers in de provincie Antwerpen begeleiden en het coördineren van VLOT, het Mobiliteitscoördinatiecentrum in de regio Mechelen. Provincie Antwerpen coördineert de samenwerking en de opdracht van VLOT op vraag van de Vlaamse overheid, Mechelen en Sint-Katelijne-Waver. VLOT ondersteunt bedrijven en scholen actief in acties rond het verduurzamen van het woon-werkverkeer dat ze genereren.

Het onderwijs. Onze eerste ambitie legt de focus op de Nederlandse taal. We willen immers de kennis van het Nederlands bij onze leerlingen en cursisten versterken. Goede kennis van de Nederlandse taal is immers onontbeerlijk om gekwalificeerd uit te stromen en zijn/haar plaats in de maatschappij in te nemen. Daarom nemen we vanuit het Provinciaal Onderwijs Antwerpen een aantal initiatieven. Zo zijn we dit jaar gestart met OKAN-onderwijs, een taalklas voor anderstalige nieuwkomers binnen het secundair onderwijs. OKAN-leerlingen kunnen hiervoor terecht bij PTS-Mechelen, PTS-Boom, en PITO-Stabroek. In 2023 zullen we deze klassen uitbreiden en de mogelijkheid onderzoeken om ook in de stad Antwerpen OKAN-onderwijs aan te bieden. Ook voor onze volwassen cursisten willen we de focus op de kennis van het Nederlands blijven leggen. De NT2-opleiding Nederlands voor anderstaligen, wordt al langer in CVO Vitant aangeboden. Het is onze bedoeling om deze afdeling te laten groeien, om meer mensen de Nederlandse taal te laten leren. Ook zal het vervolgtraject voor OKAN-leerlingen binnen het tweede kans-onderwijs worden gepromoot. Op deze manier komen we tegemoet aan onze maatschappelijke verantwoordelijkheid om als provinciaal onderwijs de kwalificatiemogelijkheden te verhogen.

Investeren, in zowel innovatief didactisch materiaal als in moderne duurzame huisvesting. Dat gaan we doen, om in staat te zijn de snel evoluerende technologie in de bedrijfswereld te volgen. Dan zijn die investeringen van cruciaal belang. We focussen dan ook in onze nieuwe infrastructuurprojecten op duurzaamheid en zo blijven we ook investeren op energiebesparende maatregelen. Een aantal voorbeelden van werken die in 2023 zullen starten. Campus PIVA, de renovatie van de keukens, avAnt Rivierenhof, nieuwe fietsstallingen zowel voor leerlingen als leerkrachten, PITO Stabroek, de gevels en de raampartijen worden onder handen genomen. En PTS, de speelplaats van de eerstegraads zal overkapt worden. De focus op duurzaamheid en energiebesparende maatregelen manifesteert zich niet alleen in renovaties en bouwprojecten. Op de stafdienst, zoals al gezegd, zal in 2023 een deskundige energie worden aangeworven, die de scholen zal bijstaan om nog energiezuiniger om te gaan. We zullen zetten, zoals eerder gezegd, ook in op innovatief didactisch materiaal om onze leerlingen en cursisten optimaal voor te bereiden op de arbeidsmarkt. Zo zal in PTS Boom een watersnijder worden aangekocht, in avAnt industriële strijktafels en nieuwe naaimachines, enzovoorts. Wij investeren dus voor 12,6 miljoen EUR.

Mondiaal beleid. Daar hebben we in de commissie nog een zeer uitgebreide toelichting van de mensen van Unicef over gekregen. Het gaat hier over bijna 1,2 miljoen EUR in 2021. Over de ganse legislatuur investeren we meer dan zeven miljoen EUR, en we gaan volgend jaar ongeveer 1,2 miljoen EUR investeren. We hebben vier pijlers, waar we op inzetten. En die zijn, zoals u ziet, de bescherming en herstel van het tropisch woud, dat doen we in samenwerking met Bos Plus in het Peruaanse Amazonewoud en in samenwerking met de Antwerp Zoo Foundation en het KMDA, in het natuureservaat Lomako Yokokala in Congo, telkens en met een actieve rol voor de inheemse bevolking. Pijler twee, in Unicef, waar we recyclage van plastic afval doen en die hervormen tot bouwstenen om scholen te bouwen in Ivoorkust. Ons langlopend arrangement in het regioproject in Guatemala. En natuurlijk ook 350 duizend EUR voor de projecten van de vierde pijlers. Totaal budget van 1 miljoen 175 duizend, vervolledigd met

elfduizend EUR, voor de prijs van het mondiaal onderzoek in samenwerking met de Universiteit Antwerpen, Tropisch Instituut, de KDG en de AP Hogeschool.

Ik eindig met het Havenbelevingscentrum, waar ook al veel over gezegd is geworden. U weet, sinds 2017 ontstond binnen deputatie het idee de werking van het Havencentrum in Lillo te vernieuwen. Ludwig Caluwé stond daarmee aan de wieg van dit verhaal. En sinds 2020 is de samenwerking met Port of Antwerp-Bruges in een stroomversnelling. Beslist is om te vestigen op de Droogdokkensite, net ten noorden van het eilandje, om daar samen het Havenbelevingscentrum uit te bouwen. En om ons volop te kunnen richten op het Havenbelevingscentrum, hebben we besloten om vanaf juni 2023 het Havencentrum in Lillo te sluiten en achter de schermen verder te werken. Er blijft een educatieve werking, maar beperkter dan nu. De medewerkers worden tijdelijk verhuisd hier naar het provinciehuis en zo leggen we de focus op de toekomst van het Havenbelevingscentrum. Het Havenbelevingscentrum verbindt mensen en de haven. Dat doen we om de haven te positioneren als een plek van mogelijkheden en kansen, zowel op individueel, als maatschappelijk vlak. We investeren daar maar liefs 8,5 miljoen EUR in. En wat mevrouw Talhaoui heeft gezegd daarstraks: ja, het is belangrijk dat we daar ook voor tewerkstelling gaan zorgen, en dat we mensen gaan toe leiden naar tewerkstelling in de haven. Heel belangrijk. Na de ontwerpwedstrijd werd er gekozen om samen te werken met Atelier Kempe-Thill. En de gesprekken met het ontwerpteam zijn volop aan de gang om zo tot het finaleontwerp te kunnen komen.

Dames en heren, mijnheer de voorzitter, ik hoop dat ik binnen de tijd ben gebleven. Dit waren kort een aantal accenten uit mijn beleid.

Nr. 1/2 van de agenda

Tussenkoms van de heer Bruno Valkeniers over gedwongen fusies van gemeenten - Vlaamse regiovorming - de toekomst van de provincies.

VOORZITTER.- Dank u wel, gedeputeerde Lemmens. En dan geef ik graag het woord voor twee tussenkomsen, aan mijnheer Valkeniers.

De heer VALKENIERS.- Eén na het ander?

VOORZITTER.- Ja, best.

De heer VALKENIERS.- Goed. Dank u, voorzitter. Mijnheer de gedeputeerde. Een aantal collega's hebben er tijdens hun fractietussenkomsen al naar verwezen. Er zijn nog zekerheden in deze wereld. Net zoals elke vogel in mei een ei legt, mag men er bijna vanuit gaan dat Mechels grootste, de Vlaamse vice minister-president Bart Somers rond deze tijd van het jaar bevalt van een nieuw ideeje rond de fusie van gemeenten, de Vlaamse regiovorming en dus de provincies. Slechte karakters zouden ons er bijna van verdenken om een afgesproken één-tweetje te organiseren zodanig dat ik de gelegenheid krijg om hier tijdens de meerjarenbespreking over te beginnen tijdens de raadszitting. Maar niets is minder waar. Zo groot is de affiniteit nu ook weer niet.

Maar inderdaad, zo'n dikke twee weken geleden, op 19 november als ik het juist heb, beviel hij in het belang van Limburg van een nieuw idee. Het gemeentefonds en haar 'koterijen', zoals hij dat noemt, zijn volgens hem dringend toe aan een grondige hervorming, en daartoe zijn er drie dingen tegelijkertijd nodig.

Eén, een nieuw financieringssysteem. Daar kan ik hem eerlijk gezegd nog in volgen ook.

Twee, gedwongen fusies van gemeenten. Van de driehonderd Vlaamse gemeenten ongeveer, ziet hij er nog maar een honderdtal overschieten.

En drie, een overheveling van de bevoegdheden van het Vlaamse naar het lokale bestuur, zeg maar gemeenten. En de wortel die de ezel, dus de gemeente, wordt voorgehouden, is een overheveling van vier miljard EUR.

Gedwongen fusies dus. De minister heeft duidelijk geleerd uit zijn debacle met Boortmeerbeek eerder dit jaar. Nu geen vrijwillige meer, geen referenda, maar gedwongen fusies. En dan komt de aap uit de mouw. Quote de vice minister-president in het Belang: 'Dat geeft ons ook de kans om de provincies af te schaffen. De regio's (uiteraard zijn eigen dada) kunnen gerust blijven bestaan en een belangrijke ambtenaar als de gouverneur blijft nodig. Maar die provinciale bestuurslaag kan weg, zeker als je grotere gemeenten hebt.' Unquote. Pak vast, telkens opnieuw, net voor de kerst en voor het oudejaar, als een cadeau en als een koekoeksei onder de kerstboom, dat kan tellen.

Mijnheer de gedeputeerde, ik heb dan ook bijna dezelfde vragen als vorig jaar daarover. Bent u op de hoogte van de plannen van de minister? Buiten hetgeen in de krant stond, natuurlijk. Kan u ons hierover meer vertellen? Wordt de deputatie betrokken of gaat ze betrokken worden of gehoord worden bij die plannen? Gaat dat geëist worden? Gaat de deputatie reageren op de plannen van de minister? Hebt u enig idee wat de provincies misdaan hebben aan de minister? Het doet stilaan pathetisch aan.

Nr. 1/3 van de agenda

Tussenkoms van de heer Bruno Valkeniers over de overstap van Zwijndrecht naar de Regio Waasland.

De heer VALKENIERS.- En mijn volgende vraag bevestigt nogmaals dat het woelige tijden zijn. Een aantal dagen na het koekoeksei van Het Belang van Limburg, komt er een nieuw verslag, deze keer in de Frut, u weet wel, de Gazet van Antwerpen, op 23 november. En dat ging over dat alle partijen in de gemeente Zwijndrecht, vooralsnog gelegen in de provincie Antwerpen, de overheveling gevraagd hebben van de regio Antwerpen naar de regio Waasland, en dat in het kader van de toekomstige al of niet al bestaande regiovormingen.

In de Vlaamse commissie Binnenlands Bestuur, en daar heb je de vice minister-president weer, is dit unaniem goedgekeurd. Natuurlijk moet het Vlaams parlement nog volgen. We zullen zien. Maar op die manier is een monsterversie met Antwerpen blijkbaar van de baan, iets waar men in Zwijndrecht voor vreesde naar de toekomst toe. Maar voor de rest blazen heel wat lokale politici warm en koud over de relatie met de provincie Antwerpen.

En hierover heb ik dan de volgende vragen: is de deputatie betrokken geweest bij deze gesprekken? Weten jullie meer over de goedkeuring hiervan en de mogelijke gevolgen voor de provincie? Steunt de deputatie zo'n overheveling? Blijft Zwijndrecht, indien het Vlaams parlement deze plannen ook goedkeurt, deel uitmaken van de provincie Antwerpen? Of liggen ze dan helemaal aan de verkeerde kant van het water?
Dank u.

VOORZITTER.- Dank u wel, mijnheer Valkeniers. Gedeputeerde Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Mijnheer de voorzitter, mevrouw de ondervoorzitter, collega's. Mijnheer Valkeniers, u hebt het zelf gezegd, net zoals dat uw vraag een bis-nummer is van vorig jaar, vrees ik natuurlijk dat mijn antwoord een bis-antwoord zal zijn. Behoudens het artikel in de pers ben ik niet op de hoogte van de plannen van de minister en kan ik u ook niet meer vertellen dan dat u uit het artikel hebt kunnen vernemen. Wel stel ik vast dat de minister nog steeds dient te werken binnen het kader van het Vlaams regeerakkoord, en daarin worden in deze legislatuur geen verdere bestuurlijke hervormingen gepland. Het huidige beleid van de

Vlaamse regering is een vrijwillige fusie, met financiële stimulans. Wat er in een volgend regeerakkoord zal staan, dat is voor mij koffiedik kijken. Maar ik merk samen met u, dat de minister van Binnenlands bestuur een koele minnaar is van het provinciaal bestuursniveau. En blijkt ook van lokale autonomie richting gemeentebesturen. Wat de verklaring daarvoor is, dat zal u hem zelf moeten vragen. Ik weet ook nog altijd niet wat de provincies die man hebben aangedaan, maar dat moet u hem zelf maar eens persoonlijk vragen.

Ik zal de komende jaren alvast verder werken aan het ambitieus, duurzaam, efficiënt, dienstbaar en verbindend project dat we hebben opgemaakt met dit provinciebestuur.

Op uw volgende vraag, over de overheveling van regio en de fusie wellicht, ik zal u zeggen dat de deputatie niet betrokken is geworden bij deze gesprekken. Wij weten dat het Vlaams parlement in de commissie Binnenlands bestuur het amendement goedkeurde over de overheveling van Zwijndrecht naar de regio Waasland, bij de bespreking van het ontwerp van decreet over de regiovorming, op 23 november. Dit ontwerp van decreet zal de komende weken ook nog in de plenaire vergadering van het Vlaams parlement besproken worden, zoals u hebt gezegd. Ook wij hebben via de pers vernomen, dat er op 24, 25 en 27 oktober door de gemeenten Beveren, Kruibeke en Zwijndrecht het startschot werd gegeven voor een fusie. In het draaiboek van het Agentschap Binnenlands Bestuur, over fusies, staat dat wanneer gemeenten niet tot dezelfde provincie behoren, dat de provinciekeuze onderdeel moet zijn van de definitieve beslissing tot samenvoeging. Dat moet vervolgens ook onderdeel zijn van het samenvoegingsdecreet dat wordt voorgelegd aan het Vlaams parlement. Ik citeer, artikel 3.48 van het decreet Lokaal bestuur, ik citeer: 'Het ontwerp van het samenvoegingsdecreet bevat de naam van de samen te voegen gemeenten, de samenvoegingsdatum, de naam en de aanduiding van de grenzen van de nieuwe gemeente, en als de samen te voegen gemeenten niet tot dezelfde provincie behoren, de provincie waartoe de nieuwe gemeente behoort.' Einde citaat. Ik stel samen met u vast dat het provinciebestuur enkel akte kan nemen van deze eventuele wijziging aan de provinciegrenzen, en er niet over bevraagd wordt. Wij namen hierover contact op met Agentschap Binnenlands Bestuur en ook voor hen is een provincieoverschrijdende fusie volledig nieuw. Zij maken nu ook intern een traject op dat gelopen dient te worden en bekijken daarbij in hoeverre er een adviesvraag gericht zal worden aan de provinciale deputatie. Maar zoals u zelf ook al hebt gezegd, we moeten misschien niet op de zaken vooruit lopen. De gemeente Beveren, Kruibeke en Zwijndrecht zijn nog maar enkel de intentie tot samenwerking aangegaan. En daarbij was het opmerkelijk dat dit in Zwijndrecht gebeurde via een wisselmeerderheid. Het volledige traject tot fusie moet nog gelopen worden en zal pas tegen het einde van deze legislatuur een uitkomst kennen. En ik ben samen met u benieuwd wat die uitkomst zal zijn.

Dank u wel.

VOORZITTER.- Mijnheer Valkeniers heeft het woord.

De heer VALKENIERS.- Dank u, mijnheer de gedeputeerde. U hebt natuurlijk gelijk als u verwijst naar het Vlaams regeerakkoord, waar klaar en duidelijk de positie van die regering ingenomen is. En wat een volgende legislatuur, wat een volgende regering zal beslissen, dat is voor het ogenblik koffiedik kijken, vermits we totaal geen idee hebben hoe die eruit zal zien. Tenzij natuurlijk een aantal ministers vandaag er al vanuit gaan dat ze er volgende keer opnieuw bij zijn. Maar daar zou de kiezer natuurlijk weleens een stokje kunnen voor steken. Ik zou het bijna hopen zelfs. Of met zekerheid hopen. In elk geval, voor het personeel is dat natuurlijk ook geen goede zaak. Telkens opnieuw andere vliegers in de loop van de legislatuur oplaten. En in plaats van te wachten tot de volgende legislatuur, en dan met een definitief, uiteindelijk plan, wat het ook is, op langere termijn af te komen. Maar blijkt, inderdaad, moet dat aan de persoon in kwestie eens gezegd worden. En ik zal met de collega's in het Vlaams parlement daarover praten. Dank u.

VOORZITTER.- Dank u wel. Mijnheer Vandendriessche heeft het woord.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Dank u wel voor het antwoorden, gedeputeerde. Want ik leid daaruit af dat u vanuit uw administratie ook zelf nu wel actief de vraag stelt aan de Vlaamse

overheid: wat gebeurt er nu daar allemaal? Kan u daar meer toelichting over geven, of hoe moeten we dat opvatten?

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Het is zelfs niet vanuit de administratie gebeurd, mijnheer Vandendriessche. Ook de deputatie doet af en toe iets. En wij hebben die vragen gesteld aan het Agentschap Binnenlands bestuur. En we zullen verder opvolgen hoe de situatie verder loopt.

Nr. 1/4 van de agenda

Tussenkomst van de heer Koen Palinckx over het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen

VOORZITTER.- Mijnheer Palinckx heeft het woord.

De heer PALINCKX.- Voorzitter, ondervoorzitter, leden van de deputatie en beste collega's. Misschien het slotakkoord voor vandaag, maar dat hangt dan van de voorzitter af uiteraard. Mijn vraag gaat over het Provinciaal Beleidsplan Ruimte. En die is dus ook gericht aan onze eerste gedeputeerde, alhoewel dat ik misschien naar aanleiding van zijn tienjarig jubileum als gedeputeerde misschien het beter had gehad over de fietsostrades. Want waar het hart vol van is, loopt de mond van over. Maar dat hebben we daarnet al kunnen merken, dat hij altijd met wat meer passie begint te spreken als het over die fietsostrades gaat. En dat is ook soms mooi, passie in de politiek.

Maar toch, het Provinciaal Beleidsplan Ruimte, collega's, toch ook één van de belangrijkste bevoegdheden. En zoals we allen weten, moeten we met die bestaande en schaarse ruimte in onze provincie naar de toekomst voorzichtig omgaan. Want die moet intensiever gebruikt worden, maar ook zeker en vast kwalitatiever. En deze uitgangspositie heeft zich binnen onze provincie vertolkt in een aanzet van lange termijnvisie, met een aantal strategieën, grote ruimtelijke principes en doelstellingen die dan gebundeld zijn in die nota ruimte. En de ambitie om deze dan uit te werken in de volgende fase tot een gloednieuw Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen.

Zeven uitgezette strategieën resulteerden in vier belangrijke principes, waarop we ons provinciaal beleid baseren. We zetten in op zuinig ruimtegebruik, we zoeken veerkracht binnen de ruimte om met nieuwe uitdagingen en trends te kunnen omgaan. We zetten in op nabijheid en bereikbaarheid in het kader van de mobiliteitsvraagstukken en zetten in op eigenheid waarbij de specifieke context van een omgeving of de gemeente dient meegenomen te worden. En die visie is het resultaat van doorgedreven en intensieve samenwerking en participatie. De provincie zocht verbinding met onze gemeentebesturen, uiteraard ook met de Vlaamse administraties, tal van middenveldorganisaties en een publieke raadpleging werd georganiseerd. En uiteraard kijken we ook uit naar de verdere resultaten van het onderzoek dat momenteel loopt. Maar met de goedkeuring van het ontwerp beleidsplan op de provincieraad van 27 oktober jongstleden, hebben we de stap gezet naar die nieuwe fase, dus de aanloop, hopelijk de definitieve aanloop, naar het definitief beleidsplan. En het proces, dat is uiteraard nog lang. Er moet nog een weg worden afgelegd. Mijn vragen zijn dan ook gelinkt aan de verdere stappen richting het definitieve document. Ik zou graag vernemen van de gedeputeerde hoe hij het verdere verloop ziet in de komende fase. En daarnaast ook: vertrekt het Provinciaal Beleidsplan Ruimte van een aantal provinciale beleidskaders? Zijn de levendige kernen, sterke netwerken, ruimte en mobiliteit, en verdichten en ontlichten van ruimte? En ik had dan ook de vraag: waarom werd gekozen voor deze voorliggende drie ontwerpbeleidskaders?

Ik dank u.

VOORZITTER.- Dank u wel, mijnheer Palinckx. Gedeputeerde Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Ja, collega's, voorzitter, ondervoorzitter. Mijnheer Palinckx, bedankt, beste Koen, voor deze vragen. U vraagt: hoe zit het met het verdere verloop? Ik zal wat meer in detail gaan. Dus op 27 oktober hebben we inderdaad het ontwerp beleidsplan goedgekeurd. Het vervolg is dus het openbaar onderzoek dat van 16 december tot en met 15 maart 2023 zal plaatsvinden. In dat openbaar onderzoek leggen we het ontwerp en de bijhorende documenten voor aan een brede groep instanties die hierop advies verlenen. Voor het brede publiek worden in januari drie informatie- en inspraakvergaderingen georganiseerd. In Antwerpen op 20 januari, in Boom 23 januari en in Turnhout 26 januari. Na het openbaar onderzoek verwerkt de Procoro de adviezen. Het decreet voorziet hier negentig dagen, negentig dagen na het einde van het openbaar onderzoek. Deze termijn kan wel nog verlengd worden, bijvoorbeeld wanneer er teveel adviezen te behandelen zijn. Na de Procoro is het de beurt aan de provincieraad om het beleidsplan definitief vast te stellen. Dit moet ten laatste honderdvijftig dagen na het einde van het openbaar onderzoek, of 210 dagen als de termijn van de Procoro zou verlengd worden. We verwachten dus in het najaar van 2023 een definitieve vaststelling te kunnen maken hier in de provincieraad.

U vraagt dan ook nog: waarom werd er gekozen voor die drie kaders, die beleidskaders? Wel, de eerste set van beleidskaders hebben we geselecteerd op basis van volgende brede overwegingen. Zo dienen ze rekening te houden met de vier ruimtelijke principes en de zeven strategieën. Ook moeten ze de focus leggen op elementen waar we als provincie op willen inzetten of verder een rol in kunnen spelen. Ze zijn thema-overschrijdend en volstaan om het Ruimtelijke Structuurplan Provincie Antwerpen te vervangen. De huidige set van drie beleidskaders, en het eerste is het beleidskader sterke netwerken, ruimte, en mobiliteit. Hier is de link tussen ruimtegebruik en mobiliteit natuurlijk uiterst belangrijk. De mobiliteitsimpact van activiteiten verminderd immers, als we de verplaatsingen beperken, als we multimediale knooppunten knopen uitbouwen en duurzame mobiliteit faciliteren. Dat is ook één van de redenen, natuurlijk, dat we dat Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen, dat we gestart zijn aan het beleidsplan. Omdat er in dat structuurplan dus ook heel weinig aandacht was aan mobiliteit. En daar geven we nu enorm veel aandacht aan.

Levendige kernen is het tweede beleidskader. We vinden het belangrijk dat elke kern levendig, kwalitatief en multifunctioneel is. Maar niet elke kern is hetzelfde, dus werken we hier beleid op maat uit. Zo willen we als provincie onze leefomgevingen duurzamer helpen maken. Trouwens, met onze beleidskaders willen we twee doelen bereiken. Enerzijds werken we als provincie projecten uit in dorps- en stadskernen. Anderzijds willen we vanuit onze bovenlokale bril en ruimtelijke visie ook gemeenten blijven ondersteunen en mee richting geven. Tot slot is er het beleidskader verdichten en ontlichten van de ruimte. Eén van de basisinsteken van ons vernieuwd ruimtelijk beleid, om de bebouwde ruimte efficiënter in te vullen, de open ruimte te versterken en versnippering tegen te gaan. Door efficiënt en zuinig ruimtegebruik, zowel in de bebouwde als in de open ruimte, zal de druk op onze ruimte verminderen. En zo blijft onze ruimte weerbaar voor de huidige en toekomstige klimaatveranderingen. We hebben de mogelijkheid om later het beleidsplan Ruimte aan te vullen met bijkomende beleidskaders. De bestaande beleidskaders kunnen we ook aanvullen, aanpassen of opheffen. Dit is dus allemaal, dames en heren, collega's, geen statisch geheel. Een beleidsplan is nu eenmaal een levend document. En het zal dus aan ons zijn, en aan onze administratie, om daar constant mee te werken.

Dank u wel.

VOORZITTER.- Dank u wel. Dan kijk ik nog even rond of hier nog vragen rond zijn. Als er geen vragen meer zijn, dan zou ik voorstellen om de vraag van mevrouw Van Dienderen morgen te starten. Want we hadden gezegd rond zes uur te stoppen, en het is drie voor zes. Dan schorsen wij nu de zitting, en dan zien wij u morgen terug om twee uur, hier in de raadszaal.

Dank u wel.

De vergadering wordt gesloten om 17.56 uur.